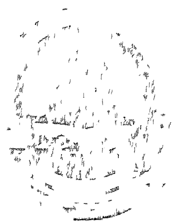
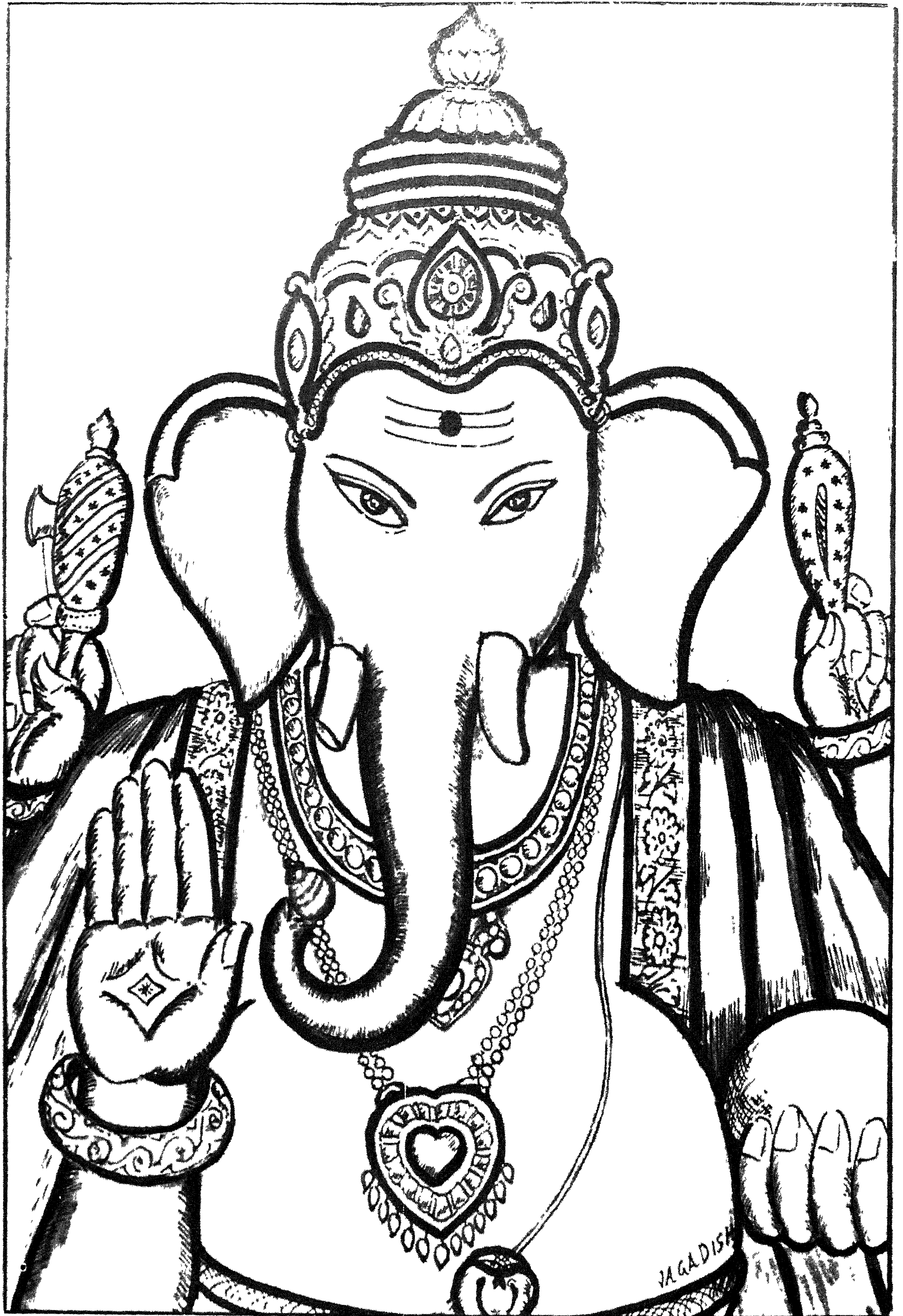

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల సచిత్ర మాసపత్రిక

JAGADISH

కామధేను విదే! కల్పవృక్ష మిదే!
ప్రామాణ్యముగల ప్రపన్నులకు!

హరినామ జపమే ఆభరణంబులు!
పరమాత్ముని నుతి పరిమళము!
ధరణీ ధరు పాదసేవే భోగము!
పరమం బెరగిన ప్రపన్నులకు!

దేవుని ధ్యానము దివ్యాన్నంబులు!
శ్రీవిభు భక్తే జీవనము!
ఆ విష్ణు కైంకర్యమే సంసారము!
పావనులగు యీ ప్రపన్నులకు!

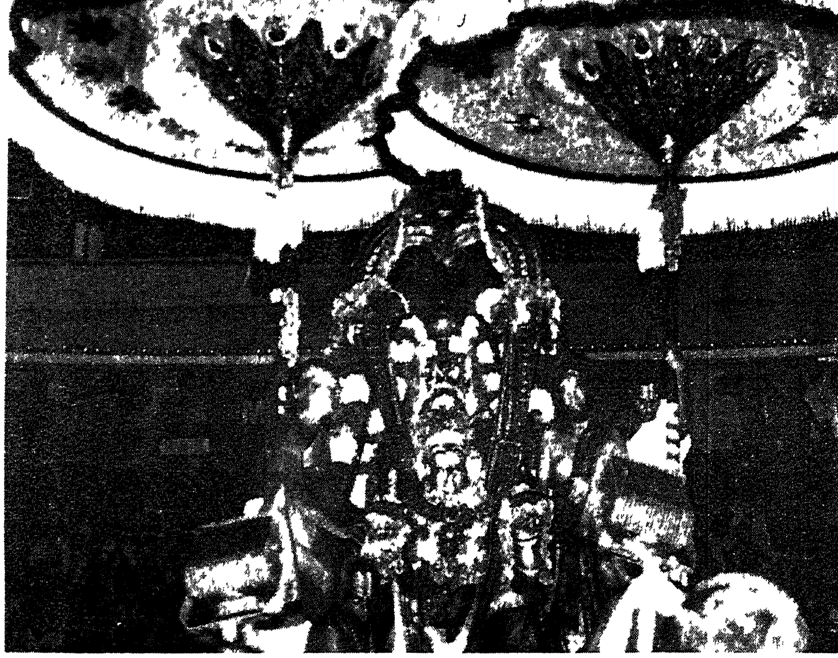
యేపున శ్రీ వేంకటేశుడే సర్వము!
దాపై యితనివందనమే విధి!
కాపుగ శరణాగతులే చుట్టాలు!
పై పయి గెలిచిన ప్రపన్నులకు!

— అన్నమయ్య అధ్యాత్మకీర్తన: 488, రాగం: లలిత, సంపు: 2 (1981)

తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి

బ్రహ్మోత్సవ క్రమము

తేదీలు	వారము	పగలు ఉత్సవములు	రాత్రి ఉత్సవములు
5-10-94	బుధ	--	సేనాధిపతి ఉత్సవం, అంకురార్పణం
6-10-94	గురు	వజ్రకవచాద్యాభరణములతో బంగారు తిరుచ్చి ఉత్సవం, ధ్వజారోహణం	పెద్దశేషవాహనం
7-10-94	శుక్ర	చిన్నశేషవాహనం	హంసవాహనం
8-10-94	శని	సింహవాహనం	ముత్యపుపందిరివాహనం
9-10-94	ఆది	కల్పవృక్షవాహనం	సర్వభూపాలవాహనం
10-10-94	సోమ	పల్లకీలో మోహినీ అవతారోత్సవం	మకరకంఠి శ్రీ లక్ష్మీహారాద్యాభరణాద్యలంకారములతో గరుడోత్సవం
11-10-94	మంగళ	హనుమద్వాహనం సా॥ వసంతోత్సవం	గజవాహనం
12-10-94	బుధ	సూర్యప్రభవాహనం	చంద్రప్రభవాహనం
13-10-94	గురు	రథోత్సవం	అశ్వ (గుఱ్ఱము) వాహనం
14-10-94	శుక్ర	పల్లకి ఉత్సవం, తిరుచ్చి ఉత్సవం తీర్థవారి అవబృథోత్సవం, చక్రస్నానం	తిరుచ్చిలో ధ్వజావరోహణోత్సవం

ఈ పదిరోజులూ తిరుమల ఆస్థానమండపంలో ప్రముఖ పండితులచే ధార్మికోపన్యాసాలు, పురాణప్రవచనాలు జరుపబడతాయి. సంగీత కార్యక్రమాలు, హరికథలు, భజన కార్యక్రమాలు కూడ జరుగుతాయి.

ఈ సంచికలో... సెప్టెంబరు, 1994

సంపుటి 25 సంచిక 4

గౌరవ సంపాదకులు

శ్రీ డి.వి.యల్.యన్. మూర్తి, ఐ.ఏ.ఎస్.,

కార్యనిర్వహణాధికారి,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ఫోను. 22591.

ప్రచురణకర్త-ఇన్‌చార్జి సంపాదకులు

ఎస్.ఎస్. రామమూర్తి, ఎమ్.ఎ

ఫోను. 22294

ఉపసంపాదకులు

సి. శైలకుమార్, ఎమ్.ఎ.,

జాలకంటి బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఎమ్.ఎ.,

ముద్రాపకులు

ఎం. విజయకుమార్‌రెడ్డి,

ఫోను. 22340

విడిప్రతి - రు. 2-00

సం|| చందా - రు. 24-00

అన్నివివరాలకు:

సంపాదకులు,

సప్తగిరి, తి.తి. దేవస్థానం,

తిరుపతి. ఫోను. 22294.

ముఖచిత్రం : శ్రీదేవి భూదేవి సమేత శ్రీవేంకటేశ్వరుడు(తిరుమల శ్రీవారి కల్యాణోత్సవం)

2 వ కవరు పేజీ : శ్రీవినాయకుడు రేఖాచిత్రం : జగదీష్

3 వ కవరు పేజీ : శ్రీవామనావతారం-రేఖాచిత్రం: నారాయణగిరిదత్తు

4 వ కవరు పేజీ : శ్రీ అవినాక్షమ్మ దేవాలయం-నారాయణవనం

సెంటర్ స్ప్రెడ్ : అదివో! అలదివో! శ్రీహరివాసము!!!

సంపాదకీయం

"ఏకం సత్, విప్రాః బహుధా వదంతి" -- పరమాత్మ స్వరూపం ఒక్కటే. కాని ఆ భగవంతుని రూపాలను జ్ఞానులు అనేక విధాలుగా వర్ణించారు. కీర్తించారు. ఇలా ఆధ్యాత్మిక ఉపాసనా ప్రపంచంలో ఎందరో దేవుళ్లు మనకు దర్శనమిస్తారు. ఎందరు దేవుళ్లు వున్నా ఎవరి ప్రత్యేకతలు వారివే. ఎవరి పూజా విధానాలు వారివే. అయినా రూపంలోను, ఆకారంలోను, బుద్ధిలోను, అర్చనావిధానంలోను,... ఇలా అనేక విషయాల్లో తనకంటూ ఒక ప్రత్యేకతనూ, శ్రేష్ఠత్వాన్నీ కలిగినవాడు వినాయకుడు.

వినాయకుడు అంటే విశిష్టమైన నాయకత్వ లక్షణాలు కలవాడని కొందరంటే, ఈయనకు దీటైన నాయకుడు లేనివాడని మరికొందరంటారు. ఈ వినాయకుణ్ణే విఘ్నేశ్వరుడు, గణపతి, గజాననుడు, ఏకదంతుడు, లంబోదరుడు, శూర్పకర్ణుడు, మూషిక వాహనుడు ... ఇలా ఎన్నో పేర్లతో భక్తులు అత్యంత ప్రియంగా పిలుచుకుంటారు.

కొన్ని పూజలూ, వ్రతాలూ కొందరికి మాత్రమే పరిమితం. కొందరి దేవుళ్లను కొందరుమాత్రమే పూజిస్తారు. కాని గణాధిపతి అందరికీ దేవుడు. పిల్లలు, పెద్దలు, పురుషులు, స్త్రీలు, పేదవారు, ధనవంతులు, బ్రహ్మచారులు, సన్యాసులు, యోగులు, విరాగులు,. ఇలా అందరూ గజాననుణ్ణి పూజిస్తారు. అంతమాత్రమే గాక శైవులు, శాక్తేయులు, అద్వైతులు, ద్వైతులు... ఇలా అందరూ వారి వారి ఉపాసనల్లో పూజల్లో తొలిగా విఘ్నరాజును అర్చిస్తారు.

"లక్ష్మీపతిని ప్రార్థిస్తే సంపదను ఇస్తాడు. భూపతిని పూజిస్తే భూముల్ని ప్రసాదిస్తాడు. విఘ్నేశుని స్తుతిస్తే విఘ్నాలనే ఇస్తాడు కనుక నేను విఘ్నాధిపతిని ప్రార్థించనుగాక ప్రార్థించను. అయినా విఘ్నాలు కల్గించవద్దనిమాత్రం స్తుతిస్తాను" అని అన్నాడట చమత్కారంగా ఒకాయన. ఆ శ్లోకమిది.

భూ నాయకం వా ధన నాయకం వా
భజన్ భువం వా ధనమేతిలోకే
తద్విఘ్ననాథం న భజామి కిం తు
సహస్ర శస్తం ప్రణమామి నిత్యమ్.

గణపతి కేవలం విఘ్నాల్ని తొలగించడమే కాదు. విద్యల్ని ప్రసాదిస్తాడు. సంపదను ఇస్తాడు. సిద్ధిని, బుద్ధిని కలిగిస్తాడు.. ఇలా భక్తుల కోరికలను బట్టి లక్ష్మీగణపతిగా, సిద్ధిగణపతిగా, బుద్ధిగణపతిగా, సస్యగణపతిగా (పంటల దైవం).. ఇలా ఎన్నో పేర్లతో దర్శనమిచ్చినా, గణేశుని స్థూలరూపంలో మాత్రం ఎక్కువ మార్పు కనపడదు.

బానకడుపు, చేట చెవులు, చీమకళ్లు, ఏనుగుతొండం, పొట్టికాళ్లు, విరిగిన దంతం, మూషికవాహనం.. వినాయకుని ఈ బాహ్య రూపానికీ, ఆయనకున్న మేధాశక్తికీ, సునిశితబుద్ధిసూక్ష్మతకూ ఎంతో తేడా గోచరిస్తుంది. తల్లిదండ్రులకు ప్రదక్షిణంచేస్తే ముల్లోకాలు యాత్ర చేసిన ఫలం దక్కుతుందనే సూక్ష్మబుద్ధితో గణాధిపత్యాన్ని పొందాడు. తద్వార ప్రత్యక్ష దైవతాలైన తల్లిదండ్రుల్ని పూజించి ఇష్టార్థ సిద్ధిని పొందండి - అన్న సందేశాన్ని, ఈ పార్వతీపుత్రుడు తెలియజేశాడు.

ఆత్మసౌందర్యాన్ని గుర్తించక, గుర్తించలేక కేవలం బాహ్యరూపాన్ని మాత్రమే చూసి పరిహసించే చందమామలాం టివాళ్లకు శృంగభంగం తప్పదనికూడ ఈ లంబోదరుడు దివ్యోపదేశం ఇచ్చాడు.

దేవుడి పూజకు అందరూ అర్హులే - అన్నదానికి ప్రత్యక్షర సత్యంగా అందరిచేతా పూజలందుకుంటూ, గడ్డిపోచ మొదలుకొని జిల్లేడు, ఉమ్మెత్త ..... ఇలా కనపడిన ఆకులు, అలములు, పూలు, పండ్లూ...ఇలా సర్వవస్తువులకూ తనపూజలో అర్హత కలిగించి, సృష్టిలోని ఏ వస్తువునూ హీనంగా చూడకూడదన్న దివ్యజ్ఞానాన్ని సైతం ఈ బుద్ధి గణపతి ప్రసాదిస్తున్నాడు.

తన జ్ఞానదంతంతో, సర్వధర్మసముచ్చయమైన మహాభారతానికి వ్రాయసకాడై శాశ్వతంగా దానిని మనకందించిన శ్రీ మహాగణపతిని, అందరికీ విద్యాబుద్ధులు ప్రసాదించాలనీ, పాడి పంటల్ని వర్ధిల్ల చేయాలనీ, లోకకల్యాణ కారకములైన పనుల్ని నిర్విఘ్నంగా నెరవేర్చాలని మనసారా ప్రార్థిద్దాం.

భవ సంచిత పాపౌఘ విధ్వంసన విచక్షణమ్
విఘ్నాంధకార భాస్వంతం విఘ్నరాజ మహం భజే.

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

మానవుడు తను అనుకున్న కార్యము నిర్విఘ్నముగ జరగడమునకు గణపతిని పూజించడము భారతీయులకు అనాదిగా సంప్రదాయము. ఆరీతిగా పూజించనియెడల కోపంవచ్చి వినాయకుడు ఆపనిని జరగకుండా చేసేవాడట! ఏమనగా - విఘ్నములు ఆయన చేతులలో వున్నవి.

ఈ విషయమును మనసులో ఉంచుకొని ఒక మహాపండితుడు 'భూనాయకుణ్ణి కొలచినచో భూమిని దానం చేసేవాడు. ధనాధిపతిని కొలిస్తే ధనము దానం చేస్తాడు. విఘ్ననాయకుని కొలిస్తే విఘ్నములే ప్రసాదిస్తాడు. అందువలన నేను ఆయనను సేవించను, కాని మాజోలికి రావలదని వేయి నమస్కారాలు చేస్తాను" అని వినాయకుని స్తుతించినాడు.

కార్యారంభంలోనే కాక ఏ దేవతను పూజించదలచినను ముందు ఈ వినాయకునికి పూజ జరుగవలసినదే! ఇట్లా సర్వదా, సర్వత్రా ఈ పూజ జరుగుతున్నా భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు యావద్భారతమూ విశిష్టంగా పూజ జరుగుతుంది. ఆరోజు ఆయన జన్మదినం కాబట్టి.

వినాయకుని జన్మను గురించి అనేక గ్రంథాల్లో అనేక రీతులుగా చెప్పబడివున్నవి. వాటిలో పార్వతీదేవి పిండిబొమ్మను చేసి ప్రాణం పోయించడం, శివుడు కోపించి తలను ఎగురగొట్టగా ఏనుగుతలను పెట్టించడం, ఎలుక వాహనంకావడం, చంద్రుడు నవ్వగా కోపించడం, తత్ఫ్రభావమువలన శ్రీ కృష్ణుడికి నీలాపనింద రావడం - ఇత్యాది అందరూ చెప్పుకునే కథ బహుళ ప్రచారంలో వున్నది.

వినాయకుడు శాశ్వత బ్రహ్మచారి. 'సిద్ధి బుద్ధి ప్రియా' అని అతడిని పిలవడంవల్ల సిద్ధి బుద్ధి అని ఇద్దరు భార్యలు అతనికి ఉన్నారని కొందరు చెప్పెదరు. సిద్ధి అంటే కార్యసిద్ధి అనీ, బుద్ధి శబ్దముల స్త్రీ లింగములు కావడంతో సిద్ధి బుద్ధులు వినాయకుడి భార్యలు అని ఊహించి వుండవచ్చునేమోనని కొందరి అభిప్రాయముగా నున్నది. వినాయకుణ్ణి కొలిచేవారికి కార్యసిద్ధి అవుతుందని, గొప్పబుద్ధి కలుగుతుందని గ్రహించవలయును. అందుచేతనే గణపతి విద్యార్థులు తప్పక కొలచవలసిన వేల్పని విద్యాధి దేవతయనీ శాస్త్రఘోష. ప్రాచీనపద్ధతులు అనుసరించెడి విద్యార్థులు వినాయకుని భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు తప్పక పూజించెదరు.

ఆరోజు మొదలు తొమ్మిది రోజులు వైభవంగా పూజలు చేసి విద్యా చర్చలు, మహోపన్యాసాలు, కాలక్షేపములు మొదలైనవి జరిపించెదరు.వసంత నవరాత్రులు, దేవీ నవరాత్రులు వలెనే ఈ వినాయక నవరాత్రులునూ ప్రసిద్ధమైనవిగావున్నవి.

సెప్టెంబరు 9న, వినాయకచవితి సందర్భంగా ఈ వ్యాసం ప్రచురిస్తున్నాం.

సం||

వినాయకుని స్వరూపం చాలావింత, వికృతంగా వుంటుంది. ఏనుగుతల, ఏకదంతం శూర్పకర్ణాలు, లంబోదరం, పాములను పొట్టకు చుట్టబెట్టుకోవడం మొదలగునవి అన్నీ విచిత్రం ఇట్టివానికి ఎలుక వాహనం కావడం మీరీ విచిత్రము!

దీనినిబట్టి చూచినచో ఈ దేవుడు పంటల వేల్పని కొందరు చెప్పడం చూస్తే నిజమేమో ననిపిస్తుంది. తొండంతో సహా గజశిరస్సు - ధాన్యం కోతలయ్యాక వరిమోపును తలపై పెట్టుకొని పోతున్న కర్షకుని

సూచిస్తున్నాడని కొంద రనెదరు. ఏక దంతం చేను కోసే కొడవలికి గుర్తుంటారు. చెవులు ధాన్యం తూర్పారబట్టె చేటలకు ఉప లక్షణములు అని తెలుపుతారు. లంబోదరం ధాన్యపు గాదెల చిహ్నం అని ఊహించినారు. అతనికి నివేదించే కుడుములు, ఉండ్రాళ్ళు వరిపంటనే సూచిస్తాయని వారి ఉద్దేశం. పాములు పంటలను అపహరించే ఎలుకలు లేకుండ గమనించెద వంటున్నారు. ఎలుక వాహనం కావడంవలన - దాన్ని అణిచి వేసి తన స్వాధీనంలో వుంచుకోవడం అని గ్రహించమంటారు.

వినాయకుడి ఏనుగుతల బుద్ధికిన్నీ, వాహనమైన ఎలుక శ్రద్ధకున్నూ, చిహ్నములని కొందరి అభిప్రాయం.

పరమేశ్వరుడు విఘ్నరాజును గణాధి పత్యమును అనుగ్రహించగా, బ్రహ్మదేవుడు అణిమాదులైన అష్టసిద్ధులనూ ఇచ్చినాడట! గణాధిపతి బ్రహ్మ చేసిన ఉపకారాన్ని గురించి సంతోషించి ఏం కావాలో కోరుకొమ్మని అడి గాడట!

అప్పుడు బ్రహ్మ తను చేసే సృష్టికార్య క్రమానికి ఎటువంటి విఘ్నమూ కలుగకుండా వుండేటట్లు వరమివ్వాలని కోరగా వినాయ కుడు 'అలాగే'నని వరమిచ్చినాడట! దీనివలన మనకర్థమగునదేమంటే బ్రహ్మ అంతటివాడు అనగా దేవతలలోనే శ్రేష్ఠుడైనటువంటివాడే వినాయకుడిని వరము కోరుతుంటే ఎంత విలువో!

గౌతమ బుద్ధుడికి వినాయకుడనే పేరు వుంది. అతడు ఒక జన్మలో ఏనుగుగా ఉండి నట్లు మనకు జాతకకథల వలన తెలియుచు న్నది. మాయాదేవికి వచ్చిన స్వప్నంలో శ్వేత గజ సమాచారం కనబడుచున్నది. వీటన్నిం టినిబట్టి చూచిన యెడల వినాయకపూజా, అదీ బౌద్ధమతపు భావంవల్ల వైదిక మతంలో ప్రవేశించినట్లు కొందరు భావిస్తున్నారు. కానీ ఆరీతిగా భావించేది విదేశీయులు మాత్రమే. యథార్థంగా బౌద్ధమతము రాకముందు ఎన్నో వేల సంవత్సరాలకు ముందే వైదిక మతంలో వినాయకుడి సమాచారం కనపడుతున్నది.

అందుచేత ఈ పాశ్చాత్యుల ఊహాపోహలు నిరాధారమని చెప్పవలసివస్తున్నది.

మన మత కథలకు ఖగోళ విషయాలలో సంబంధం కల్పించడం కూడా ఉన్నది. అది చాలావరకు యుక్తియుక్తంగానే కనబడుతుంది. సాధారణంగా భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు హస్తా నక్షత్రం వుంటుంది. హస్తానక్షత్రం ముంజేతి ఆకారంలో ఉంటున్నది. ఆనాడు సూర్యోదయాత్పూర్వమే వినాయక నక్షత్రము ఉదయిస్తుంది. అందువలన అతనికి హస్తిత్వం సంభవిస్తుంది. దాన్నిబట్టే వినాయకుడికి గజత్వం కల్పితమైనది. ఆనాటి చంద్రుణ్ణి - ఊహించి చూచిన బోసినోటితో నవ్వుతున్నట్లు కనబడుతుంది.

వినాయకుని చూసి చంద్రుడు నవ్వుతున్నాడని గ్రహించబడి వుంటుంది. దీనిని అనుసరించే చంద్రుణ్ణి చూడకూడదనే శాపం, శమంతకమణి వృత్తాంతం కూర్చబడినది.

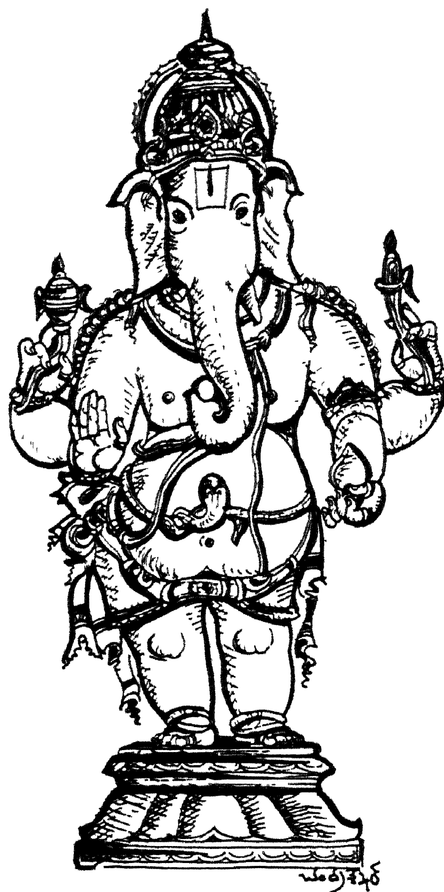
శమంతకమణి కథలోని సింహం సింహరాశి. ఆ రాశిలోవున్న సూర్యుడే శమంతకమణి. జాంబవంతుడే పాశ్చాత్యులు తెలిపే గ్రేట్ బేర్ - అనగా పెద్ద ఎలుగుబంటు.

ఈవిధంగా వివిధ కోణములలో చూచినచో వినాయకుడి వృత్తాంతం వేర్వేరు రీతులలో గోచరిస్తుంది. ఏవిధంగా చూచినా వినాయకుడు మాత్రం అందరికీ ఆరాధ్యుడైన వేలుపు. వినాయకచవితి పవిత్రమైన పర్వదినము. అందరూ తప్పక ఆరాధించవలసిన దైవము అని అనక తప్పదు.

వినాయకుని గురించి ఎవరెన్ని విధములుగ ఊహించుకున్నను భారతదేశములో ముఖ్యంగా తమిళనాడులో వినాయకుని దేవాలయములు అసంఖ్యాకంగా కనిపిస్తాయి. తమిళులకు వినాయకుని మీద వున్నంత భక్తి విశ్వాసములు మరెవరికిని లేవనవచ్చును కూడ.. వినాయకుడి గుడి కనుపించడముతో తమిళ సోదరుడు కాలికి గల జోడు వదలి చక్కగ నమస్కరించి, గుంజిళ్ళు కూడా తీసిగాని మరి కదలనివారు కోకొల్లలు.

సుమారు పదునాలుగువందల సంవత్సరములకు ముందు ఈ వినాయక దేవాలయములు ఇంతవిరివిగ నున్నట్లు కనబడదు. అపుడు కుమారస్వామి ఆరాధనలే ఎక్కువగా వున్నట్లు తోచుచున్నది.

పల్లవ చక్రవర్తియైన నరసింహవర్మ బాదామి (అప్పుడు వాతాపి) పట్టణము ముట్టడించి పులకేశిని జయించి విజయచిహ్నంగ రాజధాని అయిన కంచిలో వినాయక మందిరం నిర్మింపచేసినాడు. ఆనాటి

నుండి తమిళనాడులో వినాయక పూజలు అడుగడుగునా జరుగనారంభించినవని చరిత్రకారులు తెలియజేస్తున్నారు.

ప్రాచీనతమిళ వీరశైవ సాహిత్యములోను వినాయకునిప్రశంస కనుపించకపోవడము ఈ సత్యమునకొక నిదర్శనమని వారు తెలుపుచున్నారు.

సాధారణంగా రాజులు తమ శత్రువులను జయించినతరువాత వారి బిరుదులు ధరించడము, విజయచిహ్నంగ వారి వారి కులదైవములయొక్క మందిరములను నెలకొల్పడము అనూచానంగా వస్తున్న ఆచారము.

ఆంధ్రభోజుడైన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు సింహాచలవిజయము తరువాత తన రాజధానియైన విజయనగరములో ఉగ్ర నరసింహ విగ్రహమును, తిరువనంతపురము జయించిన తరువాత అనంతశయనమందిరమును నిర్మింపచేసినాడు.

వినాయకుడు భక్తుల భావాలను, ఊహలను అనుసరించి వివిధరూపాలను స్వీకరించినాడు. శిల్పులును భక్తులఅభీష్టముల మేరకు తమ తమ కళావిన్యాసములతో మరికొన్ని అందాలను మలచి దిద్దినారు. ఏనుగు స్వభావము, ప్రవర్తన మొదలైనవాటిని ముఖ్యభావాలుగ భావించి విగ్రహములను తయారుచేసినారు.

ప్రస్తుతము వినాయకుని వివిధ స్వరూపములను గురించి తెలుసుకుందాము.

దేవాలయములలో రూపమండపములలో వినాయకుని ప్రతిష్ఠించవలయునని మత వాస్తు సంప్రదాయము ఏర్పడినది. ఈ విగ్రహములలో స్థానక మూర్తులు, ఆసనమూర్తులు, నృత్యమూర్తులు, మొదలగునవి ఆగమ శాస్త్రములలో కనబడుచున్నది.

ఆసన మూర్తులకు "ఆసనం పద్మం, మూషికం, ఒక్కొక్కప్పుడు సింహం. స్థానక మూర్తులలో ద్విభంగి, సమభంగి మూర్తులు కూడా ఏర్పడినవి. ఆసనమూర్తులలో ఎడమ కాలుముడిచిన తరువాత కుడికాలు మడిచి ఎడమ తొండమీద పెట్టవలయును. కాని, వినాయకుడు లంబోదరుడు కావున ముడవడం సాధ్యంకాదని శిల్పులు, కుడికాలును ఆసనంమీద కుక్కుటాసనం వాడు గండరించడము సాంప్రదాయమయినది.

ఏనుగు తన తొండం ఒక్కక్షణమైనా నిశ్చలంగా వుంచదు. నిరంతరం కదలుతూ దేనినైనా పుణుకుతూ వుంటుంది. కనుక

(41 వ పేజీలో)

శ్రీ చెంగల్ రెడ్డిగారితో బహుమతి స్వీకరిస్తున్న చి॥ ఆర్. సంధ్యారాణి

తిరుపతిలో సుప్రభాతం పోటీలు

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి ఆళ్వారు దివ్య ప్రబంధ ప్రాజెక్టు ఆధ్వర్యంలో తిరుపతి పాఠశాలలోని విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు ఇటీవల సుప్రభాత పోటీలు నిర్వహింప బడ్డాయి.

94 జూలై 2 వ తేదీన తిరుపతి అన్నమాచార్య కళామందిరంలో జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో తి.తి.దేవస్థానం ధర్మకర్తలమండలి ఛైర్మన్ శ్రీ ఆకేపాటి చెంగల్ రెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని సుప్రభాతపోటీలో విజేతలైన విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు బహుమతులందజేస్తూ, చిన్నపిల్లలకు సుప్రభాతం, భగవద్గీత వంటివి కంఠస్థం చేయించి వారిని ఆధ్యాత్మిక మార్గంవైపు మళ్లించే బాధ్యత తల్లిదండ్రులకు, ఉపాధ్యాయులకు వుందని చెప్పుతూ, అలా చేస్తే వారి జీవితాలు బాగుపడతాయన్నారు.

అంతకుముందు ఆళ్వారు ప్రాజెక్టు డైరెక్టరు డా॥ మేడసాని మోహన్ సభను ప్రారంభిస్తూ ఆళ్వారు దివ్యప్రాజెక్టు కార్యక్రమాల ద్వారా, ఆళ్వారులు కీర్తించిన నాలుగువేల పాశురాలను ఆ యా వైష్ణవ దివ్యక్షేత్రాల్లో విస్తృత ప్రచారం చేస్తున్నట్లుగా వివరించారు.

ఈ సుప్రభాత పోటీల్లో సీనియర్సులో శ్రీ సి. ప్రసాద్ 10వ తరగతి, (యస్.వి. ఓరియంటల్ హైస్కూల్, తిరుపతి,) మొదటి బహుమతి; శ్రీ జి. రామయ్య (9వ తరగతి యస్.వి. ఓరియంటల్ హైస్కూలు, తిరుపతి,) రెండవ బహుమతిని., కుమారి ఎస్. నీలిమ (9 వ తరగతి ఆదర్శ విద్యాలయం, తిరుపతి,) రెండవ బహుమతిని., శ్రీ కె. విజయానంద్ (9 వ తరగతి శ్రీహర్ష ఉన్నతపాఠశాల, తిరుపతి,) మూడవ బహుమతిని పొందారు.

అలాగే జూనియర్సులో కుమారి వి. ఉషామాధురి (8 వ తరగతి శ్రీ గోవిందరాజస్వామి హైస్కూల్, తిరుపతి,) మొదటి బహుమతిని., కుమారి ఎం. నీలిమ (8 వ తరగతి ఆదర్శవిద్యాలయం, తిరుపతి,) రెండవ బహుమతిని., కుమారి. సి. పావనీదేవి (7 వ తరగతి శ్రీ గోవిందరాజస్వామి హైస్కూలు, తిరుపతి,) మూడవ బహుమతిని., కుమారి ఆర్. సంధ్యారాణి (8 వ తరగతి యస్.వి. హైస్కూలు, తిరుమల) మూడవ బహుమతిని పొందారు.

వీరందరికీ శ్రీ ఎ. చెంగల్ రెడ్డి వేంకటేశ్వరస్వామి వారి వెండి డాలర్లు, గీతాపుస్తకాలు, యోగ్యతాపత్రాలు బహూకరించి ఆశీర్వదించారు.

ఈ సుప్రభాత పోటీలకు న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించిన ఉపాధ్యాయులు శ్రీ పి.సి. గోపాలాచార్యులు, శ్రీ ఐ. శేషాద్రి అయ్యంగారు, శ్రీ పి.ఆర్. రంగరాజన్, శ్రీ కె. శింగరాచార్యులు, శ్రీమతి వి. వసంత మున్నగువారిని కూడ శ్రీ చెంగల్ రెడ్డి దుశ్శాలువలతో సత్కరించారు.

చివరగా ఆళ్వారు దివ్య ప్రబంధ ప్రాజెక్టు సూపరింటెండెంటు శ్రీ ఆర్. వెంకటరమణారెడ్డి గారి వందన సమర్పణతో నాటి సభ ఘనంగా ముగిసింది.

విజ్ఞప్తి

ధర్మప్రచార వార్తలు ప్రచురణకుగాను తప్పక తెలుపు నలుపు ఫోటోలు జతపరచాలి. కలర్ ఫోటోలు అంగీకరింపబడవు, ప్రచురింపబడవు.

(గత సంచిక తరువాయి)

మత్తమాతంగ హయ భట మహితు లగుచు
సర్వదిశల భీమములు శస్త్రాలు దాల్చి
దైత్యవీరులు హనుమపై దాడిచేయు
వారలను చంపి కపి చేరె తోరణమ్ము.

సంగరంబున మానిత సైన్యపతుల
వానరుడు ధ్వంసజేసిన వార్త నెరిగి
రావణుండు క్రోధమును వైరమ్ము కాంచి
శూరమణి సుతు నక్షకుమారు పంపె.

వ్యోమవీథిని పావని పోరుసలిపి
సుతుని అక్షకుమారుని హత మొనర్ప
గుండె చెదరంగ దుఃఖించి కోపమంది
ఇంద్రజిత్తును పంపె దైత్యేశు డపుడు.

రావణుని పుత్రు డమితపరాక్రముండు
దారుణమహోగ్ర దుర్వారతప మొనర్చి
బ్రహ్మ మెప్పించి పడసెను వరము లెన్నొ
అన్యదుష్ప్రాప మతని మహాస్త్రబలము.

రావుల రామాయణము

అసమధైర్యము వహియించి అని కతండు
వినుతవీర్యవంతులు వెనువెంట రాగ
రథముపైని విహాయసపథము బట్టి
ఎడతెరపిలేక కురియించె ఇషుచయంబు.

చేతులాడక బాలుని చీల్చిచెండ
హనుమ చేయుచు సింహమహారవంబు
చేతిదెబ్బలతోడ విచిత్రసరణి
నేలగూల్చెను రథమును నింగినుండి.

కార్ముకమ్ముతో నెదిరింప గాంచి హనుమ
స్వీయపరికరము బలము చింతజేసి
వేగముగ మింటిపైనుండి విసరికొట్ట
దైత్యు డతడు చచ్చె బంధనము లూడి.

హనుమ ఆతని గాంచి దేహమ్ము పెంచి
యుద్ధ మొనరించె బాణాల కోర్చుకొనుచు
ఇంద్రజిత్తు బ్రహ్మాస్త్రము నేయ లొంగె
అనిలతనుజాతుడు పితామహాస్త్ర మహిమ.

త్రాళ్ల దైత్యులు కట్టిన తత్క్షణంబె
పట్టువదలెను బ్రహ్మాస్త్రబంధ మెల్ల
రాక్షసులు తన కడచేర్చ రావణుండు
క్రూరముగ చూచె వానరవీరవరుని.

రాక్షసాధిపరూప దర్శనముతోడ
వానరుని మది నిట్టి భావాలు తోచె
"దశముఖుడు హారకంరుడు శశిముఖుండు
సకల శుభకర మహిత లక్షణయుతుండు.

డాక్టర్
శ్రీ రావుల సూర్యనారాయణమూర్తి

'చంద్రశేఖర్'

ఏమి రావణు? డా రూపమేమి? అతని
ధైర్యమదియేమి? అతని సత్త్వం బదేమి?
ఏమి ఆతని తనుకాంతి? ఏల డొక్కా
ఇతని యెడ ధర్మమున్న దేవతల గూడ."

అపుడు మంత్రిసత్తముని ప్రహస్తు నరసి
కపిని ప్రశ్నింపు మనియె రాక్షసవిభుండు;
ఆంజనేయున కా మంత్రి అభయ మొసగి
అతని ప్రశ్నించె నిట్లు సత్యంబు పలుక.

"నీవు కపిమాత్రుడవు కావు నిక్క మరయ
ఏల వచ్చినాడవు? పంపి రెవరు నిన్ను?
వానరా! వచింపుము పొంద బంధముక్తి
ప్రాణములు నీకు దక్క వబద్ధమాడ."

వానరుడు దైత్యవిభునకు పలికె "దనుజ
రాజ! నా రాక నీదు దర్శనము కోరి
సాగె సమరమ్ము; అస్త్రశస్త్రాలు నన్ను
బంధితుని చేయలే విది బ్రహ్మవరము.

వాయుసూనుడ నే నాంజనేయు డనెడి
వానరుడ నిన్ను కనుగొన వచ్చినాడ
రాజకార్యంబు సాధింప రావణేశ!
అస్మదీయహితోక్తుల నాలకింపు.

అవనిజాతను వెదకెడు యత్నమందు
నలుదెసలకు మా విభుడు వానరుల బంపె;
భ్రాతృసముడు సుగ్రీవుడు పలుకు మన్న
పలుకు లాలించి సుఖముగ బ్రదుకు మీవు.

'బ్రహ్మకును మనుమండవు ప్రాజ్ఞ డవును
అన్యభార్యను హరియింప న్యాయ మగునె?
రామచంద్రుని దివ్యశరాల మ్రోల
నిఖిలలోకాల నెవడేని నిలువ గలడె?

అవనిజాతను రాముని కప్పగించి
శరణు వేడు' మటంచు మా దొర వచించె;
దారుణంబుగ లంకలో దాచినట్టి
శోకవహ్నిని సీతను చూచినాడ.

బూది గావింప నేర్తు నీ పురము నెల్ల
సమ్మతింపడు రాముడు సలుప నట్లు
కోరె సీతాపహారిని కూల్చ తానె
లేసిహో నారు నీ పొక లెక్కకాదు.

కాళరాత్రిగ వైదేహి కాంచుమయ్య!
ఆమెకతమున నీ బ్రదు కస్తమించు;

కానరాడు రామసము డే కాలమందు
నృపతిసింహుడు సర్వలోకేశు డతడు."

అంత సురవైరి రోషతామ్రాక్షు డగుచు
పుణ్యు హనుమంతు చంపగ బూనినంత
భాషణ మొనర్చె నిట్లు విభీషణుండు
ధర్మపథవర్తి రావణుతమ్ము డతడు.

"రాజధర్మవిశారద! రాక్షసేంద్ర!
దూతవధ నీచ; మిది లోకదూషితంబు
తగిన రీతి నొనర్పుము దండనమ్ము
ప్రాజ్ఞ లెప్పేళ దుష్కోృధవశులు గారు.

క్రోతి నీ విట్లు వధియింప కోపమంది
రామలక్ష్మణుల నెవండు రణ మొనర్ప
తెచ్చు? యుద్ధావకాశంబు తెలిసి వదల
దైత్యవీరు లెల్లరు నిరుత్సాహపడరె?"

రాక్షసాధిపుడైన ఆ రావణుండు
భ్రాతను విభీషణుని గాంచి పలికె నిట్లు
"తోచు మేలుగ నాతని తోక గాల్చి
నాల్గుదిక్కుల ద్రిప్పగ నగరమందు."

శీఘ్రముగ జీర్ణవస్త్రాలు చేరవేసి
గట్టిగా వాలమునకును చుట్టి భటులు
తైలమును సాంద్రముగ జల్లి దానిపైన
నిప్పు వైచిరి వీథుల త్రిప్ప నెంచి.

స్వామి కార్యార్థ మతడు కష్టాలు సైచి
వీధి వీథుల తిరిగెను వేడ్కమీర
సీత కా వార్త రాక్షసస్త్రీలు చెప్ప
వీతిహోత్రుని ప్రార్థించె వెలది యిట్లు.

"దయితు దైవమ్ముగా నేను తలతు నేని
నేను సాధ్వీమతల్లినై నిలుతు నేని
కరుణ నా పైని ప్రియునకు కలద యేని
హనుమ యెడ చల్లదనమూను మగ్నిహోత్ర!

వహ్ని వెలుగుచు హనుమంతు వాలమందు
సీత కోరిన యట్లయ్యె శీతలుండు;
జ్వాలను డటు చల్లనౌట కాశ్చర్యమంది
జానకీరాములను కపి సంస్తుతించె.

కనికర మొకింత మదిలేక కాల, చేత
వావ మోదెను హనుమ రాక్షసగణమ్ము
ఇట్లు భావించె మదిని కపీశు డంత
తనదు మహనీయ భావికర్తవ్య మెలమి.

"సలిపినాడను పూర్ణనాశనము వనము
చంపినాడను వీరరాక్షసగణమ్ము;
సమయ జేసితి నొకవంతు సైన్యమందు
మిగిలె దుర్గవినాశమే నగరిలోన.

భవనముల నెల్ల కాల్చంగ వహ్నిచేత
తల్లడిల్లిరి పిల్లలు తల్లులెల్ల;
ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోవ భస్మమయ్యె
పురము సర్వము; భయపడె భూతతతియు."

లంక దహియించి తోక చల్లార్చుకొన్న
హనుమ కసురుల రోదనధ్వనులు వినగ
భయము భ్రాంతియు జనియించె పడతి సీత
భస్మమై యుండునో! అని, వహ్ని శిఖల.

పరిపరివిధాల సీతకై పరితపించు
హనుమ చారణవాక్యాల నాలకించి
సీత, జగదేకపతిసతి క్షేమ మెరిగె
సంతసించె మహాసాధ్వి శక్తి దలచి.

"ఎంత ఘోరము తప్పెనో ఎరిగినాడ
కాలునెడ వహ్నికీలల కాంత సీత
కార్యహాని యొనర్చుటే గాక నేను
స్వామి హనన పాపమ్మును సలిపి యుందు."

అట్లు యోచించి ఆనందమంది హనుమ
సీత నిక రామచంద్రుని చేర్ప దలచి
ముదిత దర్శించి శింశుపామూలమందు,
పలికె "కనులార నినుగంటి భాగ్యవశత."

పలికె హనుమతో వైదేహి భర్తృభక్తి
"కార్య మీడేర్ప జాలు దొక్కడవె నీవు
కాని దైత్యసంహార మిక్ష్వాకువిభుడు
సలిపి సన్నుతి గాంచుట సముచితంబు."

హనుమ పుడమి పుత్రికి మ్రొక్కి అధికభక్తి
స్వామిసందర్శనాపేక్ష చౌకళింప
అతిమనోహరమగు అరిష్టాద్రి నెక్కి
కడలి దాటంగ నెగిరెను గగనమునకు.

కళల కిరవైన పురిని వికల మొనర్చి
ప్రథితరాక్షసవిభునకు బాధ గూర్చి
సీత కభయ మొసంగి ఆశీస్సు లంది
గాలికొమరుడు వెడలెను కపుల గలియ.

(సశేషం)

శ్రీ కృష్ణసూరి చరితము

(శ్రీ పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై ప్రభావము)

గత సంచిక తరువాయి

అభయప్రదరాజు

వాదికేసరి అళగియ మణవాళ జియ్యరు వీరివలననే ఉజ్జీవించి రనుట క్రింద తెలుప నున్న కథాముఖమున తెలియుచున్నది. ఈ జియ్యరు పూర్వాశ్రమమున (గృహస్థులుగా నున్నప్పుడు) పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లైకు మహానస కైంకర్యము (వంటచేసి పెట్టుట) చేయుచుండిరి. అప్పుడు పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లై గారిని సేవింపవచ్చిన కొందరు విద్వాంసులు ఒక ప్రక్క వసించుచు ఒక గ్రంథమును విమర్శించుకొనుచుండిరి. వీడి (పాచకులు) అదియేమి శ్రీకోశము అని వారి నడిగిరి. నిరక్షరకుక్షి యగు వీరు గ్రంథము పేరు చెప్పినను తెలిసికొనలేని 'ముసలకిసలయము' (ఉలక్కై క్కొళుందు రోకటి చిగురు) వంటి జ్ఞానము కలవారని ఎత్తి చూపి పరిహసించుటకై గ్రంథము పేరు 'ముసలకిసలమమ్' (ఉలక్కై క్కొళుందు) అని చెప్పిరి. యథాశ్రుతగ్రాహి (చెప్పినది చెప్పినట్లే గ్రహించెడి అమాయకుడు) ఐన వీరు వాస్తవముగానే ఆ పేరుగల గ్రంథమునే వారు పరిశీలించుచున్నారని తలచి పెరియావాచ్చాన్ పిళ్లై యొద్ద "ఆ విద్వాంసులు నేనడుగగా తాము ముసలకిసలయ గ్రంథమును పరిశీలించుచున్నట్లు చెప్పినారు; అది యెవ్వరు రచించినది?" అని యడిగిరి. కృష్ణసూరి వాస్తవ వృత్తాంత మెరిగి "అట్టి పేరు గల గ్రంథము లేదు. నీ బుద్ధి రోకటి చిగురు వంటిదని (మతిమంతుని కుశాగ్రబుద్ధి అని, మందమతిని ముసలాగ్రబుద్ధి యనియు పరిహసించుట స్మరణీయము) నీవు తెలివి లేనివాడవని పరిహసించు చున్నారు." అని మనఃభేదముతోడ పలికిరి. అది వినిన అళగియమణవాళర్ కృష్ణసూరి శ్రీపాదములను గట్టిగా పట్టుకొని "దాసుని (నన్ను) ఎట్లైనను పండితునిగా చేయవలెను." అని వేడుకొనిరి. అభయప్రదరాజు (కృష్ణసూరి) వారిని లేవనెత్తి ప్రేమతో కౌగలించుకొని అభయప్రదానముచేసి ఆ దినము మొదలుకొని అక్షరాభ్యాసముతో తొడగి పలుశాస్త్రములందు పారము చెప్పి, సంస్కృతద్రావిడ భాషలయందలి లక్ష్య లక్షణగ్రంథములందు వారిని పారంగతులనుగా నొనర్చిరి. వరదరాజన్

శ్రీ యస్.సి.వి. నరసింహాచార్య

అను పూర్వాశ్రమనామధేయము గల వీరు 'ముసలకిసలయమ్ 'అను పేర ఒక గ్రంథము రచించి పరిహసించిన పండితులు తలవంచుకొనునట్లు చేయుచు వారికే దానిని చూపిరి. ఇదియే ఆకథ. వాదికేసరి రచించిన 'తత్త్వ నిరూపణమ్' అనుగ్రంథారంభమున నున్న ఈ శ్లోకము పైభావము తెల్పుచున్నది.

అభయప్రద నామానం
అస్మద్గురు మహం భజే,
యత్కటాక్షా దయం జంతు-
రపునర్జన్మతాం గతః.

(అజ్ఞుడ నగు నేను పశుతుల్యుడను ఎవ్వరి కటాక్ష ప్రసారము వలన జన్మరాహిత్యము (మోక్షము) పొందితినో అట్టి మహిమాన్వితమైన అభయప్రదులను నామధేయముగల మా యాచార్యులకు మ్రొక్కులిడుదును.)

భగవద్విషయమునకు చెందని, ఆధ్యాత్మికము గాని బాహ్యావిషయములను వర్ణించునప్పుడు కూడ శ్రీకృష్ణసూరి వ్యాఖ్య అద్భుతమై యుండును. అట్టిదే ఒక ఉదాహరణము నివేదింపబడుచున్నది.

పెరియతిరుమొళియందు తిరునఱైయూరు విషయకమైన పాశురములలో "మెన్ మలర్ మేల్ కళియావందు కళ్ళుణ్ణక్కామర్ తెన్ఱల్ అలర్ తూ్ట నళిర్‌వాయ్‌ముల్లై ముఱువలిక్కుమ్ నఱైయూర్" అనునదొక్కటే (6-4-7) (మెత్తని యలరులపైనున్న కైపెక్కిన తుమ్మెద మధుపానము (మధువన తేనె, మద్యమును) చేయగా కోర్కెలు పెంచెడి తెమ్మెరలు పూలను విరజిమ్మగా (సువాసనలు విసరగా) చల్లని మొల్లలు చిరునగవు లొలయించిన తిరునఱైయూరు" అనునది సంగ్రహ భావము) ఇది ఉద్యానవనములందు సాధారణముగ కన్పట్టెడు వృత్తాంతమే. భ్రమరములు మధుపానము చేయుటయు చల్లగాలులు వీచుటయు మొల్లలు మొగములు విచ్చుట యును స్వభావోక్తియే. కాని ఇట శబ్దార్థసంఘటనా సౌందర్యము జూచి మేధావి పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లై తమ వ్యాఖ్యానము చమత్కారముగ వ్రాసినారు.

"మెన్ మలర్‌మేల్ ఇత్యాది - కణ్ణిడ మెల్లాం పరప్పు మాఱ పూత్తు క్కిడక్కుమితే. అదిలే మధు పానాన్త్తమాక క్కిట్టిన వండుకాళ్ అత్తై క్కిట్టి ప్పెట్ర హర్షత్తావే కళిత్తు నిషిద్ధసేవై పణ్ణంవారైప్పోలే మధుపానత్తై ప్పణ్ణిటిన. అత్తైక్కణ్ణ తెన్ఱల్ నాట్టిలే పళియై త్తూట్రిట్రు. అత్తైక్కణ్ణ తెన్ఱల్ నాట్టిలే పళియై త్తూట్రిట్రు. అత్తైక్కణ్ణ ముల్లై, పురుంద ప్రమాదత్తైయును సంధిత్తు 'అదుదాన్ అప్పడి చ్చెయ్ కిఱదు, ఇదుదాన్ ఇప్పడి శెయ్యక్కడవదో' ఎన్ఱు వాయ్ విట్టు చ్చిరిక్కమాట్టామై స్మితం పణ్ణిట్రు."

"ఇచ్చట నచ్చట యనక కన్నచోట్లెల్ల పూచియున్న దన్నమాట. అందు మధుపానార్థమై డగ్గరిన తుమ్మెదలు చేరి పొందిన హర్షము చేత మద మెక్కి నిషిద్ధసేవనము (మధు (మద్య) పానము) చేయువారివలె మధుపానము చేసినది. అదిచూచిన మలయ మారుతము దేశమున దోషప్రఖ్యాపనము చేసినది. అదిగాంచిన మొల్ల చొచ్చిన పొరపాటు ననుసంధించి 'అది యేమో అట్లు చేసినది పో, ఇదియు నిట్లు చేయవలెనా' అని నోరు తెరచి పెద్దగా నవ్వలేనందున మందస్మిత మొనర్చినది" - ఇది కృష్ణసూరి వివరణ

పైవాక్యముల తాత్పర్యమిట్లు తెలియన గును - భ్రమరముల మధుపానము (మధు శబ్దమునకు తేనె అనియు మద్యమనియు రెండర్థములు) చేసిన వనియు మందమారుతము దోషోద్ఘాటన చేసినదనియు మొల్ల పూవు చిరునగ వొలయించిన దనియు మూలమున నున్నది. ఇచట "అలర్ తూ్టుదల్' అనుమాట గమనింపదగినది. దీనికి పుష్పములు (వాసన) వెదజల్లుట అను నర్థమే గాక, తప్పులు చాటిచెప్పుట అనునర్థముకూడ నున్నది. ఇది గమనించి ఆచార్యులవారు సమాసోక్త్యలంకారచ్ఛాయలో రసవత్తరముగా ఒక అర్థవిశేషము నిట్లు వెలువరించినారు. తుమ్మెద (దండు) అను పదముతో వైష్ణవుడు అను నర్థము సూచింపబడినట్లు గ్రహింపవలెను. అతడేదో విధివశమున కల్లుత్రాగవలసివచ్చినదట. అది చూచి యొకడు 'కల్లు ద్రావినాడు కల్లు త్రావినాడు' అని ఆ తప్పును 'దండోరా' వేయదొడగినాడట. ఆరెంటిని చూచిన యొక సాత్త్వికుడు, ఏదో దుర్విధి వశమున ఒకవేళ అకృత్యము చేయవలసివచ్చినదే పో, దానిని గురించి ఈ రీతిగా నొక్కడు తప్పులు చాటింపు వేయవలెనా? అజ్ఞాన తిమిరావృతమైన ఈ జగమందు ఇట్టిది సహజమేకదా? అని మిన్నకుండరాదా? అని అట్టహాసము లేక నోరు విప్పి పెద్దగా నవ్వలేక, ఇది లోకపరిపాటియే అని మందస్మితము చేసినాడట. ఎట్టివానికైనను ఒక నిషిద్ధకృత్యము చేయవలసివచ్చుట సహజమనియు దానినిగూర్చి ఒకడు తప్పులు పట్టుటయు సహజమే యనియు, ఇది యేమి ప్రమాదము? దీనికెంత ప్రచారమేల? అని కొందరు అనుభవజ్ఞులు పరిది చెప్పుటయు కద్దు అనియునిట్లు లౌకిక సన్నివేశమును బోధించునట్లు వ్యాఖ్యానించుట విలక్షణ మేధా విలాసము. ఇది యొక ఉదాహరణమాత్రమే. ఇట్టివెన్నో!

శంగనల్లూరులో (స్వగ్రామము) వీరికి సంబంధించిన చరిత్ర అధికముగ ప్రచారములో లేదు. వీరు కుటుంబముతోడ తిరుమల (తిరుపతి) యాత్రగా విజయము చేసినా రనియు, అచట తిరుమల వేంకటేశ్వరుల నుండి శ్రీనివాస విగ్రహమొక్కటి పొందినారనియు ఆ విగ్రహమును శంగనల్లూరులో ప్రతిష్ఠించి రనియు ఆయూరి చరిత్ర చెప్పుచున్నది. శ్రీరామచంద్రుని పాణి గ్రహణము చేసిన పిమ్మట మిథిలకు చనిన సీతాదేవి వలె తమ జననీ జానకులకు చరమ కైంకర్యములు ముగించుకొని శ్రీరంగమునకు వచ్చి నంబిళ్లై శ్రీపాదముల నాశ్రయించిన పిమ్మట - "తెరిత్తెళుది వాశిత్తుం కేట్టుం వణంగి వళిపట్టుం పూజిత్తుం పోక్కినేన్ పోదు" (నాన్ముగన్ తిరువందాది)- తెలిసి, వ్రాసి, చదివి, విని, మ్రొక్కి, కైంకర్యము చేసి, పూజించియు కాలము వెళ్లబుచ్చితిని - అని తిరుమళిశైయాళ్వారు నుడివిన రీతిగ నంబిళ్లై శ్రీచరణముల పజ్జ సకలార్థములు ఆకర్ణించుటయందును వారి యాజ్ఞ చొప్పున వారినుండి వినిన వానిని తేర్చి వ్యాఖ్యాన రూపముగ వ్రాయుట యందును, వారు పరమపదించిన తరువాత వీడక్కుత్తిరు వీధి పిళ్లై మున్నగు సబ్రహ్మచారులను (సహాధ్యాయులను) చేర్చుకొని శ్రీరంగము నందు దర్శన నిర్వాహము (మతప్రచారము) చేయుట యందే కాలమంతయు కడపుచుండుట వలనను వీరు శంగనల్లూరుకు మరలి రాలేదని తలపవచ్చును.

శ్రీరంగమున వీరు వసించిన కాలము, ముందు వెనుకల నెప్పుడు గాని లేనంతటి మంచి ప్రశాంత కాలముగా నుండినది. శ్రీభగవద్రామానుజాచార్యుల కాలమందు, భట్ట పరాశరుల కాలమందును పాలకుల ఉపద్రవము మెండై యుండెను. పిళ్లైలోకాచా

(39వ పేజీలో)

దేవతలారా! దీవించండి!

శ్రీ నవాథూరు జగన్నాథాచార్యులు

15. నాగదేవత

నాగులయొక్క ఉత్పత్తి కశ్యపుని రెండవ భార్య అయిన కద్రువ వలన జరిగినది. ఈనాగులయొక్క నివాసస్థానము పాతాళ లోకము దీనినే నాగలోకం అనికూడ అందురు.

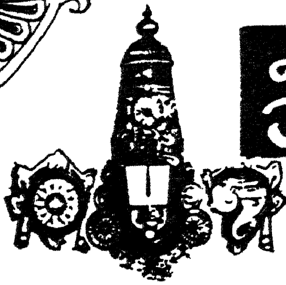
అనంతం వాసుకిం శేషం
పద్మనాభం చ కమ్బలమ్,
శంఖపాలం ధృతరాష్ట్రం
తక్షకం కాళీయం తథా.

ఏతాని నవ నామాని
నాగానాం చ మహాత్మనామ్,
సాయం కాలే పఠేన్నిత్యం
ప్రాతఃకాలే విశేషతః,
తస్యవిషభయం నాస్తి
సర్వత్ర విజయీభవేత్.

1. అనంత. 2. వాసుకి. 3. శేష. 4. పద్మనాభ. 5. కమ్బలమ్. 6. శంఖపాల. ధృతరాష్ట్ర. 8. తక్షక. 9. కాళీయ. అను ఈనవ నాగదేవతలను నిత్యం స్మరించుట వలన విషభయం లేక సర్వత్ర విజయము కలుగును.

ఆకారణంగా సర్పములను సంహరించుట, హింసించుట చేసిన దోషం కలుగుతుంది. మంచి జాతిగల సర్పమైతే ఈదోషం ఏడుతరాల వరకు బాధిస్తుంది. ఈనాగ దోషం వలన సంతానహీనులగుట. కుష్ఠు, బొల్లి, మొదలగు వ్యాధులను పొందుట జరుగును. ఈ నాగదోష పరిహారార్థము నాగదేవతా ప్రతిష్ఠ, నాగదేవతాపూజ చేసు

శ్రీ వేంకటేశ్వర నిత్య అన్నదాన పథకం

శ్రీనివాసుని దర్శించ కాంక్షించి వుండే భక్తులకు ఉచిత భోజన సదుపాయాన్ని కల్పించే ఈ పథకంలో పాల్గొనే వారందరికీ జనరూప జనార్దన పూజాఫలం దక్కుతుంది.

భక్తులకు వినతి

అన్నదానం కంటే మించిన దానం మరొకటి లేదు. అందుకే అన్నదాతా సుఖీభవ! అని అన్నారు. మన దేశంలో ఆకలిగొన్న వారికి పేదవారికి అన్నదానం చెయ్యటమన్నది కేవలం సేవ మాత్రమే కాదు. వేద కాలం నుండి వస్తున్న పవిత్ర సంప్రదాయం. అన్నదానం చేసిన వారికి దివిజుల సరసన చోటు లభిస్తుందని పెద్దలంటారు. అన్నం పరబ్రహ్మస్వరూపం అన్నారందుకే.

శ్రీ వేంకటేశ్వర నిత్య అన్నదాన పథకం ద్వారా తిరుమలకు వచ్చే భక్తులకు ఉచితంగా చక్కని భోజనాన్ని అందించాలన్నది దేవస్థాన ఆశయం. ఈ పథకం 1985 లో ప్రారంభమైనప్పటి నుండి దేశం మొత్తం అపూర్వాదరణ లభించింది. ఎందరో దాతలు తమ సహాయాన్ని ఈ పథకానికి అందించారు.

ఈ పథకం క్రింద అందిస్తున్న భోజనం ఎంతో బావుందని కూడా ప్రజలు మెచ్చుకుంటున్నారు ఎందరో భక్తులు ఈ అన్నదాన సౌకర్యాన్ని వినియోగించుకుంటున్నారు. సాధారణ భక్తులు కూడ ఈ పథకంలో పాలుపంచుకోవాలని, తమ సహాయాన్ని అందించాలనే ఉద్దేశంతో దేవస్థానం విరాళాల పరిధిని గణనీయంగా విస్తరించింది. భక్తులు రు.1000/- నుంచి రెట్టింపు సంఖ్యలో ఎంత మొత్తాన్నయినా అన్నదాన పథకానికి ఇచ్చి, ఇది కలకాలం నిర్వహించడానికి దోహదం చేయవచ్చు.

ఎంతో దూరం నుంచి ఎన్నో కష్టాలు కోర్చి తిరుమలకు వస్తున్న భక్తుల పట్ల ఆర్ద్ర భావంతో ఈ నిత్యాన్నదాన పథకంలో మీరూ భాగస్వాములై అన్నదానం చేసి ఆదుకున్నామన్న పవిత్ర తృప్తి మీ మనసుకు మిగలనివ్వండి.

అన్నే శ్రితాని భూతాని అన్నం ప్రాణ మితి శ్రుతిః ।
తస్మాదన్నం ప్రదాతవ్యం అన్నం హి పరమం హవిః ।

—బోధాయన ధర్మసూత్రం

ఆహారం జీవ శక్తి అని, అంతర్గత శక్తి అని వేదాలు ప్రవచిస్తున్నాయి. భౌతిక సుఖాతీత మైనదీ వెలలేని కొలమానం అన్నదానం. అందుకే అన్నదానం చేయాలి

—బోధాయన ధర్మసూత్రం

వందనములతో........

మీ

డి.వి.ఎల్.ఎన్. మూర్తి,

కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు.

అన్నదానంతో ఆదుకోండి
ఆత్మతృప్తిని అందుకోండి!

'చంద్రశేఖర'

కోవలెను. నాగులచవితికి నాగదేవతకు పాలుపోసి పూజించిన సామాన్యమైన నాగ దోషములు తొలగిపోతాయి.

జరత్కారుర్జగ ద్గౌరి
మనసా సిద్ధయోగినీస
వైష్ణవీ నాగభగినీ
శైవీ నాగేశ్వరీ తథా.
జరత్కారు ప్రియాస్తీక
మాతా విషహరేతి చ,
మహాజ్ఞానయుతా చైవ
సా దేవీ విశ్వపూజితా.
ద్వాదశైతాని నామాని
పూజా కాలే తు యః పఠేత్,
తస్య నాగభయం నాస్తి
సర్వత్ర విజయీ భవేత్.

అని ప్రతినిత్యం నాగదేవతను ప్రార్థించాలి.

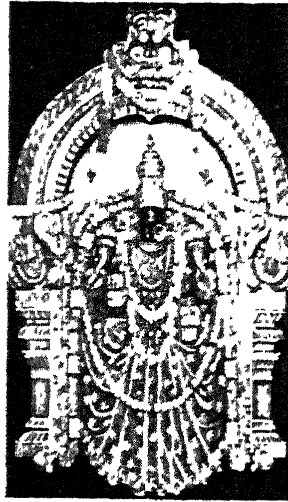
16. సత్యనారాయణస్వామి

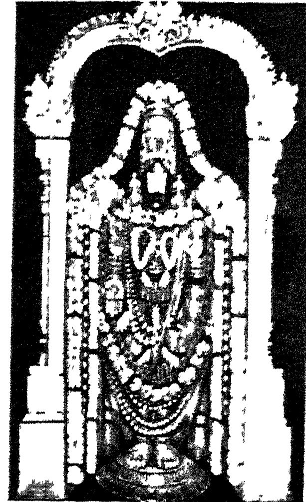
ధ్యాయే త్సత్యం గుణాతీతం
గుణత్రయ సమన్వితమ్,
లోకనాథం త్రిలోకేశం
కౌస్తుభాభరణం హరిమ్.

అన్నవరం నందు వెలసి అర్చామూర్తిగా పూజింపబడుచున్న స్వామి సత్యనారాయణ స్వామి. స్కాందపురాణము ప్రకారం విష్ణుమూర్తి అవతారమే ఈసత్యనారాయణ స్వామి. ఈస్వామిని పూజించుచు చేయు వ్రతమునకు సత్యనారాయణ వ్రతము అని పేరు. గృహప్రవేశకాలంలోను, కష్టములు సంభవించినపుడు, దరిద్రముతో బాధపడుతున్నప్పుడు ఈ వ్రతాన్ని చేసుకోవలెను. ఎప్పుడైనా మంచిరోజు చూసుకొని ఈవ్రతాన్ని చేసుకోవచ్చును. లేదా వైశాఖ, మాఘ, కార్తీక మాసములలో ఒక శుభదినమున ఆచరించవలెను. ఈవ్రతమువలన ధనధాన్య సమృద్ధి శుభము కలుగును.

17. శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి

తిరుమలలో అర్చామూర్తిగా వెలుగొందుచున్న స్వామి శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి. ఈస్వామి గురించి వేంకటాచల మాహాత్మ్యములో వివరింపబడినది. ఆర్థిక, గ్రహబాధలు కలవారు శనివారమున ఈస్వామిని ఉపాసించవలెను. ఈస్వామిని పూజించుచు చేయు వ్రతమునకు శనివారవ్రతము అని పేరు. ఈస్వామిని భక్తితో కొలిచి, తలనీలాలు సమర్పించి మొక్కుబడులు తీర్చుకొన్న వారికి సకలసంపదలుగల్గును.

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణ
నిధయే నిధయేఽర్థినామ్,
శ్రీవేంకటాచల నివాసాయ
శ్రీనివాసాయ మంగళమ్.

18. షోడశ మాతృకలు

గౌరీ పద్మా శచీ మేధా
సావిత్రీ విజయా జయా,
దేవసేనా స్వధా స్వాహా
మాతరో లోకమాతరః.
ధృతిః పుష్టిస్తథాతుష్టి
రాత్మనః కులదేవతాః.

1. గౌరి. 2. పద్మా. 3. శచి. 4. మేధా. 5. సావిత్రి. 6. విజయ. 7. జయ. 8. దేవసేన (షష్టి). 9. స్వధా. 10. స్వాహా. 11. మాతరః. 12. లోకమాత. 13. ధృతి. 14. పుష్టి. 15. తుష్టి. 16. కులదేవత. ఈ షోడశ మాతృకలను యజ్ఞ యాగాదులలోను వివాహాది శుభకార్యములలోను అభ్యుదయము కొరకు పూజించుదురు.

పరమాత్మునియొక్క శక్తులు 7.

అవి

శ్రీర్లక్ష్మీశ్చ ధృతిర్మేధా
పుష్టిః శ్రద్ధా సరస్వతీ,
మాంగళ్యేషు ప్రపూజ్యన్తే
సప్తైతాఘృత మాతరః.

1. శ్రీదేవి. 2. లక్ష్మి. 3. ధృతి. 4. మేధా. 5. పుష్టి. 6. శ్రద్ధా. 7. సరస్వతి, వీరిని సప్త ఘృతమాతృకలు అందురు. కళ్యాణ దాయకము, మంగళప్రదము కలుగుటకు వీరిని పూజించుదురు.

దశ మహావిద్యాధి దేవతలు

1. కాళీ. 2. తారా. 3. ఛిన్నమస్త. 4. శ్రీవిద్య. 5. భువనేశ్వరీ. 6. త్రిపుర భైరవి. 7. ధూమావతి. 8. బగళాముఖీ. 9. మాతంగీ. 10. కమల వీరిని పూజించుట వలన విజయము, ఐశ్వర్యం, అనంతకీర్తి లభించును.

19. ధన్వంతరి

స వై భగవతః సాక్షాత్
విష్ణో రంశాంశ సమ్భవః,
ధన్వంతరీతిఖ్యాత
ఆయుర్వేద దృగ్విజ్యభాక్.

పురాణములనుబట్టి ఈధన్వంతరి విష్ణువుయొక్క అంశతో సర్వ ఓషదులు కలిగిన

కలశమును చేత ధరించి క్షీరసాగర మదన సమయమున క్షీర సాగరమునుండి ఉద్భవించెను. దేవతలకు వైద్యుడై చికిత్స చేయుచు పేరుపొందెను. తన ఆయుర్వేద విద్యను విశ్వామిత్రుని కుమారుడైన సుశ్రుతునికి ఇంకా వందమంది మునికుమారులకు ఉపదేశించెను. తాను "ధన్వంతరీ సంహిత" అనుగ్రంథమును లోకోపకారమునకై రచించెను. అందు రోగములు - వాటిలక్షణములు, చికిత్స మొదలైన అంశములు గలవు. ఈయన తర్వాత అశ్వినీ కుమారులు దేవతలకు వైద్యులయిరి. వీరిద్దరు అన్నదమ్ములు తమకున్న అనుభవముతో గొప్పకీర్తి పొందిరి. వీరు "అశ్వనీకుమార సంహిత" రచించిరి. వీరుదేవాసుర సంగ్రామములో గాయపడిన దేవతలకు చికిత్సచేసిరి. ఇంద్రునికి కూడ చికిత్సచేసిరి. చంద్రుని క్షయరోగమును, పూషా అనుదేవతకు దంతములను, భగ అనుదేవతకు నేత్రములను బాగుచేసిరి. చ్యవనుని ముసలితనమును పోగొట్టిరి. ఈఅశ్వనీ కుమారులు దధీచి మహర్షి ద్వారా బ్రహ్మవిద్యను పొందిరి. వీరిని పూజించుట వలన రోగవిముక్తి, ఆరోగ్యప్రాప్తి కలుగును.

20. దక్షిణామూర్తి

విశ్వం పశ్యతి కార్యకారణతయా
స్వస్వామి సంబంధతః,
శిష్యాచార్యతయా తథైవ
పితృ పుత్రాద్యాత్మనా భేదతః,
స్వప్నే జాగ్రతి వా య ఏష
పురుషో మాయా పరిభ్రామితః,
తస్మై శ్రీగురుమూర్తయే నమ
ఇదం శ్రీదక్షిణామూర్తయే.

దక్షిణ భారతంలో ప్రసిద్ధిపొందిన స్వామి ఈదక్షిణామూర్తి. ఆదిశంకరాచార్యస్వామి వారు దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమును కూడ రచించిరి. ఈదక్షిణామూర్తి 4 విధములైన విగ్రహరూపములో దర్శించవచ్చును.

1. వీణాధరమూర్తి. 2. యోగమూర్తి. 3. జ్ఞానమూర్తి. 4. వాఖ్యానమూర్తి. శంకరాచార్య తమ అద్వైత తత్త్వమును ఈ దక్షిణామూర్తినే ఆదర్శముగా తీసుకొని బోధించిరి. ఈయనను పూజించుటవలన ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతి, శాంతి లభించును.

21. కార్తికేయస్వామి

కార్తికేయుడు శివుని కుమారుడు. వాహనము నెమలి. భార్యదేవసేన. 1. మురుగన్.

2. కుమారస్వామి, 3. స్కంధ. 4. షణ్ముకస్వామి. 5. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి. అనుపేర్లు గూడ గలవు. ఇతనిని పూజించుట వలన, ఉపాశించుటవలన ఉన్నతపదవి, యుద్ధమునందు జయముకలుగును. అర్చామూర్తిగా ఉత్తర భారతంలో కాశ్మీరులోను, దక్షిణ భారతంలో మద్రాసు కన్యాకుమారి ప్రాంతంలోను విశేషముగా ఆరాధింపబడుచుండెను.

సిందూరారుణకాన్తి మిన్దువదనం
కేయూర హారాదిభి ర్దివ్యై
రాభరణై ర్విభూషితతనుం
స్వర్గస్య సౌఖ్యప్రదమ్,
అమ్భోజాభయ శక్తి కుక్కుట
ధరం రక్తాంగరాగాంశుకమ్
సుబ్రహ్మణ్య ముపాస్మహే
ప్రణమతాం భీతి ప్రణాశోద్యతామ్.

22. సాలగ్రామమూర్తి

విష్ణుమూర్తి వృంద అను పతివ్రతయొక్క శాపము వలన సాలగ్రామ శిలగా మారెను. వృంద కూడ తులసిగా జన్మించి విష్ణుమూర్తికి ప్రియత్వము కలిగించెను. హిమాలయ మధ్యభాగములోనున్న సాలగ్రామశిఖరమును ముక్తినాథక్షేత్రం అని పిలుచుదురు. విష్ణువు యొక్క గండ స్థలమునుండి ఉద్భవించినది గండకి అను పేరుగలనది. ఈనదిలో సాలగ్రామ శిలలు దొరకును. ఇవి సాక్షాత్తు నారాయణ స్వరూపమైనవి. వీటియొక్క ఆకృతి, చక్ర చిహ్నములు, భేదములనుబట్టి దామోదర, వాసుదేవ, నృసింహ, లక్ష్మీనారాయణ, వామన, మత్స్య, సుదర్శన, సీతారామ, మొదలైన సాలగ్రామములు కలవు. వీటిని సమసంఖ్యలోనే పూజించాలి. కానిరెండు సాలగ్రామములను మాత్రమే పూజించరాదు. ఒక్కటే సాలగ్రామమును పూజింపవచ్చును. ఈశాలగ్రామములను స్త్రీలు పూజింపరాదు. స్త్రీలు పూజింపవలసివచ్చినచో పురోహితుని చేతగాని, బ్రాహ్మణునిచేతగాని పూజింపచేయవలెను.

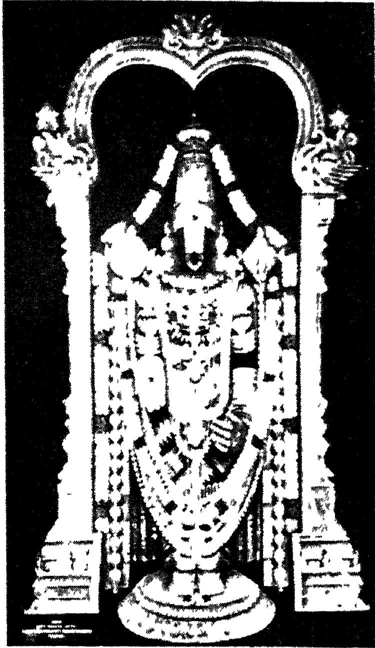
వ్రతము, దానము, ప్రతిష్ఠ, శ్రాద్ధము మొదలైన సత్కర్మలలో ఈ సాలగ్రామపూజ విశేష ఫలము నిచ్చును. వీటిని గూర్చి భవిష్యత్, పద్మ, స్కంధ, వరాహ, బ్రహ్మవైవర్త, దేవీభాగవతాది పురాణములలో తెలుపబడినది. ఈ సాలగ్రామ పూజవలన మోక్షప్రాప్తి కలుగును.

సాలగ్రామ శిలాచక్రే
భువనాని చతుర్దశ,
యస్మాత్ తస్మాత్ శివం మేస్యాత్
తతః శాన్తిం ప్రయచ్ఛ మే.

అని చెప్పి సాలగ్రామమును శ్రోత్రియుడై బ్రాహ్మణునకు దానముచేసి అనంత పుణ్యఫలము కలుగును.

(33వ పేజీలో)

ముఖాముఖి

మనిషిని మనిషిగా చూపించే దర్పణం భగవద్గీత!
సమస్యా విషవలయాలనుండి రక్షించే దివ్యకవచం భగవద్గీత!

గర్భస్థ శిశువునకు నాభి ఎలాంటిదో
సమాజానికి ప్రేమమూర్తి అయిన స్త్రీ అలాంటిది!

సమాజంలోని విద్వేషాలకు, అలజడులకు కారణం రాజకీయమే! మతం కానే కాదు.

శ్రీనివాసుని పద సన్నిధిలో శ్రీశ్రీశ్రీ చినజీయరుస్వామి

శ్రీశ్రీశ్రీ త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ చినజీయరుస్వామి 1994 జూలై 22 వ తేదీనుండి తిరుపతిలో చాతుర్మాస్య దీక్షను పాటిస్తూ వున్నారు.

ఈ సందర్భంగా శ్రీ జీయరుస్వామి, తి.తి.దేవస్థానం ధర్మప్రచార పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో అన్నమాచార్య కళామందిరంలో 94 జూలై 27 నుండి ప్రతిరోజూ సాయంత్రం "శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ పారాయణ గీతాప్రవచనం" అనే ధార్మిక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తూ వున్నారు.

1994 అక్టోబరులో బ్రహ్మోత్సవాల అనంతరం తిరుమల క్షేత్రంలో శ్రీ చిన జీయరు స్వామివారు "శ్రీ విష్ణుసహస్రనామకుండ మహాయజ్ఞం" నిర్వహించనున్నారు.

ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని తి.తి.దేవస్థానం మాసపత్రిక 'సప్తగిరి', జూలై 29 శుక్రవారంనాడు శ్రీమన్నారాయణ చినజీయరు స్వామివారితో సమావేశం జరిపింది. 'సప్తగిరి' పాఠకులకు మంగళాశాసనం చేస్తూ ఆశీస్సులు అందించవలసినదని అభ్యర్థిస్తూ వారితో ఇంటర్వ్యూ కావించింది.

శ్రీజీయరుస్వామివారు స్వహస్తాలతో అందరకు పవిత్ర మంగళాశీర్వచనాలను ప్రసాదిస్తూ తమఅమూల్య-సందేశాన్ని అనుగ్రహించారు.

ఇంటర్వ్యూ విశేషాలు పక్కపుటలో...

ఇంటర్వ్యూ : సప్తగిరి

సమాధానాలు : శ్రీ శ్రీ శ్రీ చినజీయరుస్వామి

స్త్రీ తన బిడ్డలను ప్రేమిస్తుంది, ప్రేమించడం నేర్పుతుంది!

* ప్రశ్న:

పుణ్యశ్రీచరణులైన శ్రీ స్వామివారు తిరుమలక్షేత్ర ఔన్నత్యాన్ని శ్రీ స్వామివారి మహిమను గూర్చి తెలుపగోరుతున్నాము?

* * శ్రీ జీయరుస్వామి:

భగవత్తత్త్వం ఒక జీవనది. మానవులు ఆ నదీజలాన్ని త్రాగటానికి సేవించటానికి వీలుగా సహజంగా ఏర్పడ్డ రేవులే ఈ దివ్య క్షేత్రాలూ, తీర్థాలూను. అఖండంగా, అనంతంగా వ్యాపించివున్న భగవత్తత్త్వం ఈ క్షేత్రాల్లో ప్రస్ఫుటంగా వెల్లడవుతూ వుంటున్నది. అట్టి పరమాత్మతత్త్వాన్ని ఉపాసించి భక్తులెల్లరూ సులభంగా తరించవచ్చు.

శ్రీవేంకటాచలక్షేత్రంలో స్వయంభువై వెలసివున్న పరమాత్మ శ్రీనివాసుడు. శ్రీ అంటే తల్లి. దయా స్వరూపిణి, ప్రేమ స్వరూపిణి అయిన శ్రీమహాలక్ష్మియే ఆమె. ఆమెను నివాసంగా కలవాడే "శ్రీ-నివాసః" - అంటే శ్రీనివాసుడు. శ్రీస్వామి వారి హృదయం మీద ముందుకు చొచ్చుకొని వచ్చి ఆసీనురాలయింది ఆ అమ్మ! భక్తులందరి, బిడ్డలందరి ప్రార్థనల్ని ముందుగా ఆ తల్లి వింటుంది, వెంటనే ఆ తండ్రికి వినిపిస్తుంది! ఆమెను కాదనలేక, ఆమెమాటకు కట్టుబడి శ్రీనివాసపరమాత్మ భక్తులకోరికలను తీరుస్తూన్నాడు. వరాలను గుప్పిస్తూ వున్నాడు. పాపాలను పోగొడుతూ వున్నాడు. సకల సంపదలను ప్రసాదిస్తూవున్నాడు.

ఈ శ్రీనివాసుణ్ణి గూర్చి పరమ వైష్ణవ భక్త శిఖామణులైన ఆళ్వారులు, కర్ణాటక హరిదాసులు, తాళ్లపాక కవులు, ఇలా ఎందరో కీర్తించారు. గానం చేశారు.

* తిరుమల యాత్రికులకు భక్తులకు తమ సందేశాన్ని సెలవియ్యండి!

* * భక్తితో యాత్రచేసినా, దీక్షతో క్షేత్రానికి వచ్చినా లేదా సరదాగా పిక్నిక్‌కు వచ్చినా, తిరుమల క్షేత్రానికి రావటం అందు వెలసి వున్న పరదైవం శ్రీనివాసుణ్ణి దర్శించటం అనేది గొప్ప అదృష్టం! మహద్భాగ్యం కూడా. కాని, ఒక్కవిషయం. ఎంతటి నైపుణ్యంకల డాక్టర్లైనా, సర్జన్లు అయినా, ఆపరేషన్ థియేటరులోనికి వెళ్లటానికి కాళ్లకున్న జోళ్లు తీసివేయటం, కాళ్లూ, చేతులు డెట్టాలుతో పరిశుభ్రం చేసికోవడం.... ఇల్లాంటి కొన్ని కనీస నియమాలు తప్పనిసరిగ విధిగా పాటించాలి! పాటిస్తారు కూడ. అప్పుడే వారు చేపట్టిన ఆపరేషన్ విజయవంతమవుతుంది. అలాగె వేంకటాచల క్షేత్రానికి రావటం - కారణం ఏదైనా కావచ్చు. యాత్రికులు, భక్తులు, పర్యాటకులు.... ఇలా అందరూ ఆ క్షేత్ర పవిత్రతకు భంగం కలగని రీతిలో సంచరించాలి. క్షేత్ర నియమాల్ని విధిగా పాటించాలి. అప్పుడే వారి యాత్ర ఫలవంతమవుతుంది. ఆవిధంగా శ్రీనివాస పరమాత్ముని సంపూర్ణ అనుగ్రహానికి పాత్రులవుతారు.

* తిరుమల క్షేత్రంలో "శ్రీ విష్ణుసహస్రనామ కుండ మహాయజ్ఞం" లోకశాంతికై నిర్వహించనున్నారు కదా! తిరుమలలోనే చేయటానికి గల ప్రత్యేక కారణం ఏదైనా వుందా?

* * పరమ పవిత్రమైన దివ్యభూమి తిరుమల కొండ. శ్రీనివాసస్వామి సన్నిధిలో ఏ సత్కార్యం చేసినా ఫలితం అత్యధికంగా వుంటుంది. అంతేగాక ఈక్షేత్రంలో ఈ మహాక్రతువును నిర్వహించవలసినదిగా ఆ వేంకటాచలపతి సంకల్పం కల్గించాడు. ఆ స్వామివారి ఆజ్ఞానుసారమే ఈ కార్యం నిర్వహింపబడుతున్నది.

గతంలో 1972 లోను 1980 లోను రెండు పర్యాయాలు ఈ క్షేత్రంలోనే ఇలాంటి క్రతువు నిర్వహింపబడింది. మళ్లీ 1994 అక్టోబరులో మూడవసారి నిర్వహింపబడుతున్నది.

* మహిళా లోకానికి తమరిచ్చే దివ్య సందేశం?

* * గర్భస్థ శిశువుకు నాభి ఎలాంటిదో సమాజానికి స్త్రీమూర్తి అలాంటిది! పుట్టుకతోనే కొన్ని విశిష్ట లక్షణాలు, ప్రత్యేకమైన ఉన్నతమైన అర్హతలు కలదై వుంటుంది స్త్రీమూర్తి. తన బిడ్డలకు ప్రేమను పంచుతుంది. ప్రేమించడం నేర్పుతుంది. ఇలాంటి ప్రేమకు నోచుకోకుండ పెరిగిన పిల్లలు ప్రేమ, జాలి, కరుణ లేని కర్కశహృదయులై సమాజానికి ఉపయోగపడక పోవటం అటుంచి, కనీసం తమకైనా ఉపయోగపడకుండా పోవడం జరుగవచ్చు. అందువల్లనే కుటుంబ సభ్యులను ముఖ్యంగా బిడ్డలను తీర్చిదిద్దే బాధ్యత ప్రేమమూర్తి అయిన స్త్రీకి ఎంతైనా వుందని గ్రహించాలి. స్త్రీ తన కర్తవ్యాన్ని చక్కగా నిర్వహించాలి. ఆ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించే విషయంలో ఆమెకు తక్కిన అందరూ తగిన విధంగా తోడ్పడాలి.

* సనాతన ధర్మాన్ని అందరి అమూ

ల్యాంశాలను గూర్చి ప్రజానీకానికి ఎలా ప్రబోధించాలో ఏవిధంగా ప్రచారం సాగించాలో సెలవిస్తారా?

* * సనాతన ధర్మప్రబోధానికి సమర్థులైన ప్రచారకులు కావాలి. తాత్త్వికమైన ఐతిహాసికమైన విజ్ఞానంలో సుశిక్షితులైన వారు సనాతన ధర్మాన్ని ప్రచారం చెయ్యాలి. అలాంటివాళ్లే చక్కగా ప్రచారం చెయ్యగలరు. నిర్మాణాత్మకంగా ప్రచార కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. వాళ్లు అప్రామాణికతలను నిస్సందేహంగా ఖండిస్తూ ప్రామాణికంగా ప్రచారం చెయ్యాలి.

* నేటి సమాజం మీద ధార్మిక విద్యా ప్రబోధాల ప్రభావం ఎంతవరకు వుంటుంది?

* * ధార్మిక విద్య లేదా ధార్మిక ప్రబోధం మనిషిని తనవైపు (తన్నుతాను) ఆలోచించుకొనేట్లు చేస్తుంది. వ్యక్తి తనవిధిని (Duty) సక్రమంగా నిర్వహించేట్టు చేస్తుంది. వ్యక్తికి సంతృప్తిని, నిస్వార్థాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. అందుమూలంగా ఇతరులకు సహాయపడటం నేర్పిస్తుంది.

* ఆధునిక నాగరికతా ప్రభావంవల్ల నేటి యువతరం అశాంతికి లోనవుతున్నది. వారిపట్ల మీరిచ్చే సందేశం ఏమిటి? వారికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలు ఏవైనా ఉన్నాయా?

* * యువతలో కూడ ఆధ్యాత్మిక చింతన, భక్తి అంతర్లీనంగా దాగివుంది. ఆలోచనా సరళి వుంది. వారిని సరియైన మార్గంలో పెడితే వాళ్లు బాగుపడ తారు. సమాజమూ బాగుపడుతుంది. ముఖ్యంగా యువతకు జీవితలక్ష్యం ఏమిటో నిర్ధాంప జేయాలి. అందుకు తగినట్లుగా మానసిక ధైర్యం కలిగించాలి. ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక రంగాల్లో, ప్రజా సంక్షేమ సహాయ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనటంలో తగిన ప్రోత్సాహం అందివ్వాలి. వాళ్లు రాజకీయాలకు దూరంగా ఉండేట్టు చూడాలి.

ప్రియ భగవద్బంధువుల్లార!
శ్రీమతే నారాయణాయనమః!
అనేక మంగళాశాసనములు!

ఈ [illegible] సమయం శ్రీనివాసుని సన్నిధిలో జరగడం ఒక విశేషం. సహస్ర కుండ యాగము మహాక్రతువు జరిపించిన [illegible] శ్రీనివాసుడే ఈ అవకాశాన్ని మాకు ప్రసాదించాడు.

ఈ సందర్భంగ శ్రీనివాసుని [illegible] నడుస్తున్నటువంటి మాస పత్రిక "సప్తగిరి" పంచభాషా మాసపత్రిక తన [illegible] జరుపుకున్న విషయం తెలిసి, [illegible] ఈ పత్రిక ద్వారా ధర్మాన్ని, పరమాత్మ సందేశాన్ని [illegible] ప్రోత్సహించే [illegible] అందించాలని అనిపించింది.

కలియుగ ప్రత్యక్ష [illegible] శ్రీనివాసుడు, [illegible] ప్రజలందరి మనోభావాలను పదిల పరచుకొనేట్లు "సప్తగిరి" మరింత నూతన తేజస్సుతో, తన సౌందర్యాన్ని మీకందించాలని పత్రిక కార్యవర్గానికి మంగళాశాసనం చేస్తున్నాం

- శ్రీమన్నారాయణ -

[illegible]

మేము 'వికాస తరంగిణి' అనే సంస్థను యువతకోసమే నడుపుతున్నాం. వారిలో ధార్మిక చైతన్యం కలిగిస్తున్నాం. ఇటీవల విజయవాడలో గీతాప్రవచన; విష్ణు సహస్రనామం పారాయణ కార్యక్రమాల్లో లక్షకు పైగా జనం పాల్గొన్నారు.

ఆ సమయంలో సుమారు పదివేలమంది యువతీయువకులు స్వచ్ఛందంగా పెక్కు సేవాకార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు.

* ధార్మిక పత్రికలు జన సామాన్యానికి ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నాయి?

* * ధార్మిక ప్రవచనాలకంటే, ప్రబోధాల కంటే కూడ ధార్మిక పత్రికలు సామాన్య ప్రజలకు ధర్మం - నీతి - సంస్కృతి - పూజలు - ఇలాంటి వాటికి సంబంధించిన విజ్ఞానాన్ని సదవగాహనను అందిస్తూ ధార్మిక వికాసానికి చేయూతనిస్తూనే వున్నాయి. సమస్యల్లో మునిగివున్న మానవునికి కొంతమేర ఉపశమనాన్ని, ధైర్య స్థైర్యాలను అందిస్తున్నాయి.

'భక్తినివేదన' అనే ఆధ్యాత్మిక వేదాంత మాసపత్రికను మేం నడుపుతున్నాం. ధార్మిక చైతన్యాన్ని కలిగిస్తున్నాం. ఈ ధార్మిక పత్రికల పట్ల ఆదరణ బాగానే వుంది.

* నేటి సమాజంలో నెలకొనివున్న విద్వేషాలకు, అలజడులకు కారణం మతమా?

రాజకీయమా? ఆర్థిక సామాజిక కారణాలా? లేక అజ్ఞానమంటారా?

* * ప్రధానకారణం రాజకీయమే! మతం కానే కాదు. రాజకీయవాదుల ఆలోచనా సరళిలో మార్పు రానంతవరకు ఈ పరిస్థితి మారదు. ప్రజల్లో ఆర్థిక సామాజిక పరిస్థితులు మెరుగ్గానే వున్నాయి. మనవాళ్లు తెలివిగలవాళ్లే!

* వివిధ రాష్ట్రాల దేవాదాయశాఖలు, ధర్మప్రచార విషయమై ఎటువంటి పాత్రను నిర్వహిస్తూవున్నాయి?

* * కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం, కేంద్ర ఆడిట్ అకౌంటెంటు జనరల్ శాఖ వంటి స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగిన సంస్థలమాదిరే రాష్ట్రదేవాదాయశాఖలకు, దేవస్థానాలకు స్వయం పరిపాలనా సౌలభ్యం కలిగిన స్వేచ్ఛ వుంటే బాగుంటుంది.

* భారతీయ సంస్కృతిని - సనాతన ధర్మాన్ని పరిరక్షించే సందర్భాల్లో నేడు పీఠాధిపతులు, మఠాధిపతులు... సమైక్యంగా కృషి చేస్తూ వున్నారా! గతంలో అలాంటి సందర్భాలున్నాయా?

* * సిద్ధాంతపరంగా ఎవరిమార్గాలు వారివి. ఎవరి ధర్మాన్ని వారు నిర్వహించటం పరమకర్తవ్యంగా భావిస్తాం. అయినా హిందూ ధర్మ పరిరక్షణావసరాలనుబట్టి అందరం ఒక వేదికపై కలుస్తాం. గతంలో వేదసమ్మేళనంలోను, వేదసదస్సులోను కలిశాం.

ఇదికాక విశాలమైన భారతదేశం విభిన్న సంస్కృతులు - నాగరికతలు - భాషలు కలిగివున్నా ఈ అందరినీ ఒక్క దైవశక్తి మాత్రమే సమైక్యంగా కలుపుతున్నదని భావిస్తున్నాం. ఆ దైవశక్తియే మన భారతీయ సనాతన ధర్మాన్ని పరిరక్షిస్తుంది.

* స్వామీ! తమరు సీతానగరంలో నిర్వహిస్తున్న వేదవిశ్వవిద్యాలయాన్ని గూర్చిన వివరాలు తెలియజేస్తారా?

* * వేద విశ్వవిద్యాలయంలో ఋగ్వేదం, యజుర్వేదం, అథర్వణ వేదం - ఈ మూడు వేదాలు బోధించడం జరుగుతున్నది. మొదటి దఫాలో ముగ్గురు అథర్వణ వేద పండితులు ఉత్తీర్ణులై వచ్చారు. వారిలో ఒకరు భద్రాచలంలోను, మరొకరు తిరుమల ధర్మగిరి వేదపాఠశాలలోను వేద పండితులుగా పనిచేస్తున్నారు. మేం నిర్వహిస్తున్న సీతానగర వేద విద్యాలయంలో వేదాలేగాక స్మార్తం, ఆగమాలు కూడ చెప్తున్నాం. వీటితోపాటు ఆధునిక విజ్ఞానం కూడ బోధిస్తూ వుండటం ఒక ప్రత్యేకత!

ఈ విద్యాలయం నిమిత్తంగా ప్రతినెలా 40 వేల రూపాయలకు పైబడే ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఈ పాఠశాలకు నిధులు భక్తాదులనుంచి సమకూరుతున్నాయి. కొంత తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కూడ ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. ఇక ఈ విద్యాలయంలో చేరటానికి అర్హతలు వయస్సు 8 ఏండ్లు వుండాలి. మంచి ధారణ, ఉచ్చారణ కలిగి వుండాలి. కేవలం బ్రాహ్మణులేకాక పై అర్హత కలిగిన ఇతరులను కూడా చేర్చుకుంటున్నాం.

తిరుమలక్షేత్ర నియమాల్ని పాటించాలి. పవిత్రతకు భంగం కలిగించని రీతిలో నడచుకోవాలి. అప్పుడే తిరుమల యాత్ర ఫలవంతమవుతుంది. ఆ రీతిగా శ్రీనివాసపరమాత్ముని సంపూర్ణ అనుగ్రహానికి పాత్రులవుతారు.

* తమ ఆధ్వర్యంలో "శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ పారాయణ - గీతాప్రవచనం" విస్తృత ప్రచారాన్ని పొందుతున్నాయి. సామాన్య జన బాహుళ్యానికి వీటి గొప్పదనాన్ని వివరించండి!

* * మనిషిని మనిషిగా చూపించే దర్పణం భగవద్గీత! సమస్యా విషవలయాల నుండి రక్షించే దివ్యకవచం భగవద్గీత! భగవంతుడు చెప్పింది భగవద్గీత. భక్తుడు చెప్పింది విష్ణు సహస్రనామం. ఆధ్యాత్మిక వాఙ్మయ సారాంశం విష్ణుసహస్రనామం. భగవద్గీత కంటే విష్ణు సహస్రనామం గొప్పది! ఎంచేతంటే భగవద్గీత ఒకచక్కెరడబ్బాలాంటిది! ఆ డబ్బాకున్న మూత తీసి అందించిన చక్కెరే ఈ విష్ణు సహస్ర నామం. సమస్యలకు పరిష్కార సూచన భగవద్గీతలో కన్పిస్తుంది. సమస్యలను పరిష్కరిస్తుంది విష్ణు సహస్రనామం. ఇవి రెండూ ఇంత గొప్పవి కాబట్టే వీటికి మతత్రయపరంగా వ్యాఖ్యానాలు, భాష్యాలూ వెలిశాయి!

* చివరి అభ్యర్థన స్వామీ!

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగస్థులకు ఒక సందేశం - ఒక దివ్యోపదేశం అనుగ్రహించండి!

* * శ్రీనివాస పరమాత్మ తనకూ, భక్తులకూ మధ్య కొంతమంది సేవకులను, సంరక్షకులను నియమించుకున్నాడు. ఎక్కడినుంచో, ఎక్కడెక్కడి నుంచో వెదకి వెదకి ఏరికోరి తగిన వారిని నియమించుకున్నాడు. ఎందుకని?

తన దర్శనకోసం శ్రమపడి వచ్చే భక్తులకు సేవ చెయ్యటానికి, ఆదరణను అందించటానికి, ప్రేమను పంచటానికి.

మరి శ్రీనివాసుని కుటుంబ సభ్యులైన దేవస్థానం ఉద్యోగులంతా భక్తులకు తిరుమల యాత్రలో మధురదివ్యానుభూతులు కలిగేట్లుగా ప్రవర్తించాలి! మెలగాలి! అప్పుడు తిరుమల అపరవైకుంఠంగావెలుగొందుతుంది!!

జై శ్రీమన్నారాయణ!!!

ఇంటర్వ్యూలో పాల్గొన్నవారు :
ఎస్. ఎస్. రామమూర్తి,
జూలకంటి బాలసుబ్రహ్మణ్యం,
ధారా సుబ్రహ్మణ్యం.

*

సందేహాలు? సమాధానాలు!

నిర్వహణ: ఎల్లోరా

ప్రశ్న:-

మనం నిష్ఠతో పూజించే "సాలగ్రామము"ను గురించిన పురాణగాథ ఏమైనా వుందా?

- రాణీగోపాలం, నరేంద్రపురవాడ.

సమాధానం :

హిమాలయ ప్రాంతంలో ఒక నది వుంది. దాని పేరు గండకీనది. ఈ నదిని గురించి ఒక పురాణ గాథ ఏమిటీ అంటే - శివుని వరప్రసాదంవలన తులసి గండకీనదిగా యేర్పడింది.

మీరడిగిన "సాలగ్రామము" అనే నల్లని రాళ్లు (సాలగ్రామం అని పేరు) ఈ నదిలోనే ప్రత్యేకంగా దొరుకుతాయి.

ఇక మీ సందేహం - ఈ సాలగ్రామ శిలలకు పురాణ వివరణ ఏమైనా వుందా? అని కదా!

శివుడు జగన్మోహినితో చేరి రమిస్తూండడం, ఆ సమయంలో జగన్మోహినికి రతిశ్రమవల్ల చెమటలు ఎక్కువగా పట్టడం జరిగిందట. ఆ చెమటయే గండకీనదిగా ఆవిర్భూతమయిందనీ, ఆ నదిలో వజ్రమయ కీటకములు ఉద్భవించాయనీ, వాటివల్ల ఏర్పడిన శిలారూపాలే "సాలగ్రామాలు"గా పిలువబడి, పూజలందుకొంటున్నాయనీ స్కాందపురాణ ప్రవచనం (పూర్వగాథాలహరి - 132 వ పేజీ). చూడండి రాణీ గోపాలంగారూ - సాలగ్రామశిలలలో శివం వుందన్న నమ్మకంతో వాటికి పూజాస్థానం కల్పించారు. భక్తి మనసులో తాదాత్మ్య భావన చెందాలే కాని, ఏ శిలలోనైనా మన భక్తిని, ఆలోచననిబట్టి-- కళాసృష్టిని ఆవిష్కరించుకోగలిగితే శిలలైనా, మలలైనా ఆరాధనా రూపంలో సాక్షాత్కరిస్తాయి - అంతే!

ప్రశ్న:

భారతయుద్ధభూమిలో అర్జునునికి శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీత ఉపదేశించాడని అంటారు. యుద్ధం పదిరోజులపాటు జరిగాక భీష్మాచార్యులు అంపశయ్యను అలంకరించాడనీ, అప్పుడు ధర్మరాజుకు విష్ణుసహస్రనామ స్తోత్రం వివరించాడనీ చెబుతారు. పైగా గీతకూ, విష్ణుసహస్రనామానికీ భావసామ్యం కనిపిస్తుంది.

ఇంతకీ ఈ భావసామ్యంలోని అనంతార్థాన్ని వివరించగలరని ఆశ!

-- బి. అవధాని, లంకల గన్నవరం

సమాధానం

శ్రీకృష్ణభగవానుడు కురుక్షేత్రంలో గీతను ఉపదేశించిన మాట వాస్తవం. శ్రీవిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రానికీ, భగవద్గీతకు భావసామ్యం కలిగినమాట అక్షరాలా నిజం.

పాఠకుల ప్రశ్నలకు ప్రముఖ పండితులు, కవి, పత్రికారచయిత శ్రీ ఎల్లోరా సమాధానాలు ఇచ్చారు.

ఎందుచేతనంటే అటు భీష్మాచార్యులుగాని, ఇటు అర్జునునికిగాని గీతోపదేశంలోని ప్రబోధం తెలియనివారుకారు. కానైతే, అర్జునునికి బంధుజనం కనిపించింది. జరిగే రక్తపాతాన్ని తలచుకొని అస్త్రసన్యాసంకు తలబడ్డాడు. అందుకు ఏనాడో ఎందరికో వినిపించిన గీతను మళ్లీ వినిపించాడు నల్లనయ్య.

గీతను, విష్ణు సహస్రనామావళిని వ్యాసులవారే అక్షరనిక్షిప్తం చేశారు కనుక రెండింటినీ చూసినప్పుడు భావసామ్యం గోచరించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

ముఖ్యంగా మనం పురాణ సత్యాన్వేషణ చేస్తే కురుక్షేత్రంలో గీతోపదేశం చేసినది మొదటిసారికాదు. శ్రీకృష్ణుడు సాంఖ్య యోగం, కర్మయోగం వివరించి జ్ఞానయోగ ప్రారంభమునకు ముందు ఈ యోగమును "నేను సూర్యునకు తెలిపాను. ఆతడు మనువునకూ, మనువు ఇక్ష్వాకునకూ వెల్లడించారు. ఇలా పరంపరాప్రోక్తమైన దీనిని రాజ ఋషులు ఎరుగుదురు. ఇది కాలము గడచినకొలదీ నష్టపడింది. పురాతనమైన ఈ యోగమును రహస్యమైనను నీవు భక్తుడవనీ, చెలికాడవనీ ఉపదేశిస్తున్నాను" అని చెప్పటలో ఇది యుద్ధరంగమునవే ప్రారంభించబడలేదని చెప్పవచ్చు.

చూడండి - గీతలోనే-

ఇమం వివస్వతే యోగం
ప్రోక్తవా నహ మవ్యయమ్,
వివస్వాన్మనవే ప్రాహ
మను రిక్ష్వాకవేఽ బ్రవీత్
ఏవం పరంపరాప్రాప్త
మిమం రాజర్షయో విదుః
స కాలే నేహ మహతా
యోగో నష్టః పరన్తప
స ఏ వాయం మయా తేఽద్య
యోగః ప్రోక్తః పురాతనః
భక్తోఽసి మే సఖా చేతి
రహస్యం హ్యేతదుత్తమమ్.

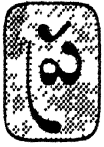
అ.4. --భగవద్గీత

ముందు వెనక ఎలావున్నా చీకటి నుంచి, అజ్ఞానంనుంచి జ్ఞాన సూర్యోదయాన్ని దర్శించి తరించండని ఉపదేశించడమే ఆ రెండింటి సారాంశం - ఉపదేశ ప్రబోధం.

తిరుమల శ్రీవారి శుక్రవారాభిషేకం

జూలకంటి బాలసుబ్రహ్మణ్యం

ప్రతి శుక్రవారం ఉదయం శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారికి జరిగే విశేష సేవ 'అభిషేకం'. ఈ అభిషేకం శ్రీ వైకుంఠంనుండి వక్షఃస్థలలక్ష్మితోకూడ స్వయంభువుగా వెలసిన శ్రీ స్వామివారి మూలమూర్తికి జరుప బడుతుంది. ఎలాంటి ఆభరణాలుగానీ, అలంకరణలుగానీ లేకుండ శ్రీ స్వామివారి మూలవిరాట్టు దివ్యమంగళ విగ్రహసౌందర్యాన్ని సుమారు ఒకగంట సేపు దర్శింప వీలుకలిగే ఈ శుక్రవారాభిషేకోత్సవం అనేక మంది భక్తులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తోంది.

ప్రతి శుక్రవారంనాడు విశేషోత్సవంగా జరుపబడే ఈ అభిషేకం తిరుమలలో ప్రాచీన కాలంనుండే ప్రారంభింపబడిందని తెలుస్తోంది. క్రీస్తుశకం 614లో పల్లవరాణి 'సామవై '(పేరిందేవి) తిరుమల ఆలయానికి "భోగ శ్రీనివాసమూర్తి" వెండి విగ్రహాన్ని సమర్పించిన రోజు శుక్రవారం అయినందువల్ల ఈ భోగమూర్తితోపాటు అటు మూలమూర్తికి అభిషేకం జరుపబడిందట! అప్పటినుంచి శుక్రవారాలు కలిసి వచ్చిన విశిష్ట పర్వదినాల్లో అభిషేకాలు జరుగుతూ వుండేవి. కాలక్రమేణ పదహైదు రోజుల కొకసారి శుక్రవారంనాడు అభిషేకం జరుపబడేది. రానురాను విజయ నగరరాజులకాలంలో ప్రతి శుక్రవారం అభిషేకం జరగడానికి ఏర్పాటయింది

మరోవిషయం. భగవద్రామానుజులవారు క్రీస్తుశకం 11వ శతాబ్దంలో శ్రీస్వామివారి వక్షస్థలంలో అలంకారంగా ఉండేట్లు "బంగారు అలమేలుమంగ"ను సమర్పించిన రోజుకూడా శుక్రవారమే ఐనందున ఆనాడు అభిషేకాలు ఘనంగా జరిగాయి. ఆనాటి నుండి శుక్రవారంనాడు మూలమూర్తికి అభిషేకం అయిన అనంతరం బంగారు అలమేలు మంగతాయారుకు కూడ ప్రత్యేకంగా అభిషేకం జరుపబడునటుల నిర్ణయించడం చేత, తిరుమలదేవాలయంలోని పూజా కార్యక్రమాలలో ఈ శుక్రవారాభిషేకం ఒక విశిష్టతను సంతరించుకొన్నదని చెప్పవచ్చు.

> తిరుమల పుణ్యక్షేత్రంలో ప్రతి శుక్రవారంనాడు సుప్రభాతానంతరం పునుగు, జవ్వాది, కస్తూరి....... మున్నగు సుగంధ ద్రవ్యాలతోగూడిన మంగళాభిషేకం శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారిమూలమూర్తికి వైభవంగా జరుగుతుంది. ఈ శుక్రవారాభిషేకంలో మాత్రమే, సుమారు ఐదువేలఏండ్లనాడు, స్వయంభువుగా వెలసిన శ్రీ స్వామి వారి దివ్యమూర్తిని ఎలాంటి ఆభరణాలూ అలంకారాలూ లేకుండా యథాతథంగా దర్శింపవచ్చు. ఇలా శ్రీస్వామివారితోపాటు, ఆయన వక్షఃస్థలంలో కొలువై వున్న శ్రీమహాలక్ష్మిని కూడ నయనానందకరంగా దర్శింపజేసే శుక్రవారాభిషేకాన్ని గూర్చి వివరంగా తెలియజేసే ఈవ్యాసాన్ని ప్రచురిస్తున్నాం.
>
> సం॥

ప్రతిరోజు మాదిరే, శుక్రవారంనాడు తెల్లవారుజామున 'సుప్రభాతం' జరుగుతుంది. ఈ సుప్రభాతసేవకు ఆర్జిత భక్తుల్ని అనుమతిస్తారు. ఆ తర్వాత తోమాలసేవ చాల క్లుప్తంగా జరిగిన తర్వాత కొలువు, అర్చన (అష్టోత్తరం) ఏకాంతంగా నిర్వహిస్తారు. అటుపిమ్మట మొదటి గంట నైవేద్యం జరుగుతుంది. నివేదన అయిన వెంటనే అభిషేకానికి సిద్ధం చేస్తారు.

అభిషేకానికి సిద్ధం

తెల్లవారుజామున సుమారు నాలుగు గంటల వేళ పవిత్రబ్రాహ్మముహూర్తంలో అర్చకస్వామి తొలుత శ్రీస్వామివారికి పాదనమస్కారం చేసి, అభిషేకానికి అనుమతి నివ్వుమని ప్రార్థించి, సంకల్పం చేస్తారు. పిదప శ్రీస్వామివారికి అష్టోత్తర శతనామార్చన చేస్తారు. ఆ తర్వాత స్వామివారి నొసటన వున్న సన్నని పచ్చకప్పురపునామాన్ని బాగా తగ్గించి సూక్ష్మంగా నామ మాత్రంగా ఉంచుతారు. ఆభరణాలన్నిటిని, పట్టువస్త్రాలను తీసివేస్తారు. స్నాన వస్త్రంగా తెల్లని కౌపీనాన్ని (గోణాన్ని) ధరింప జేసి దంతధావన అర్ఘ్యపాద్యాచమనాది ఉపచారాలు సమర్పించి తిరువేంకటేశునకు శిరసాదిగా పునుగు తైలాన్ని అలది అభిషేకానికి సిద్ధమై వుంటారు.

ఇంతలో పరిచారకులు రెండు పెద్ద వెండిగంగాళాల్లో ఆవుపాలను, రెండు వెండిగంగాళాల్లో బంగారుబావిజలాన్ని నింపి సిద్ధంగా వుంచుతారు. ఒక వెండి బిందెలో ముందురోజు తెచ్చిన 'ఆకాశగంగాతీర్థం' కూడా తయారుగా వుంచుతారు.

'పరిమళం'తో....జియ్యంగార్లు..

ఇంతలో జియ్యంగార్లు, ఏకాంగి, అధికారులు ఆచార్యపురుషులు, వేదపండితులు, ఆర్జిత సేవాపరాయణులగు భక్తులు విమాన ప్రదక్షిణంలో శ్రీ యోగనరసింహస్వామి ఆలయం ప్రక్కన గల 'పరిమళంఅర' దగ్గరకు చేరుకుంటారు.

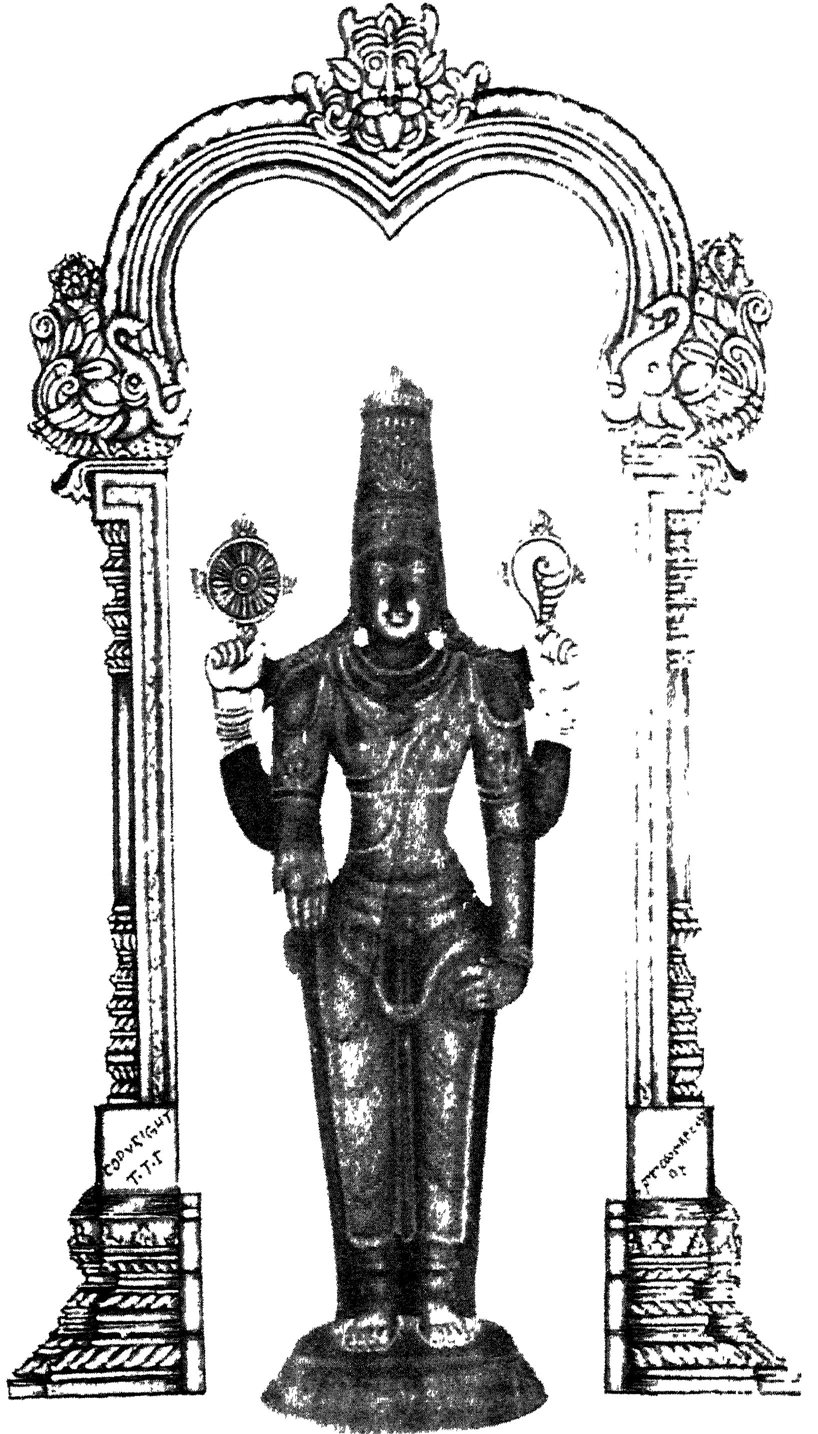
అప్పటికే పరిమళంఅరలో సిద్ధంచేసి వుంచిన శ్రీస్వామివారినామానికి ఉపయోగించే పచ్చకర్పూరం, కస్తూరివున్నవెండి గిన్నెను జియ్యంగారు; కుంకుమ పువ్వును కలిపిన నలుగుబిళ్లలు, చందనం బిళ్లలు వున్న వెండిగిన్నెను దేవస్థానం అధికారులు; పట్టు వస్త్రాలను సమర్పింపదలచిన భక్తుడు ఆ వస్త్రాలుఉంచినవెండిపళ్లేన్ని; ఆ యా ఆర్జితభక్తులు తాము చెల్లించిన రుసుమును బట్టి గంబూరా (పచ్చ కర్పూరం) గిన్నె., పునుగుగిన్నె - కస్తూరిగిన్నె ...ఇలా ఆయా గిన్నెలను స్వీకరిస్తారు. మంగళవాద్యాలు మ్రోగుతూ వుండగా అందరూ పరిమళం గిన్నెలతో, ఛత్ర చామర మర్యాదలతో వేద పండితులు శ్రుతి సుభగంగా పారాయణం చేస్తూవుండగా శ్రీస్వామివారికి "పరిమళం" తీసికొనివెళ్లే ఉత్సవం ప్రారంభమవుతుంది. వీరంతా వెండివాకిలి ముందర ఉన్న ధ్వజస్తంభానికి ప్రదక్షిణంగావచ్చి, తర్వాత విమాన ప్రదక్షిణం చేస్తూ వచ్చి శ్రీవారిసన్నిధి చేరుకొంటారు.

జియ్యంగార్లు, ఏకాంగులు మాత్రం కులశేఖర పడిదాటి గర్భాలయంలోనికి వెళ్లుతారు. మిగిలిన అధికారులు భక్తులు తమ గిన్నెలను అర్చకులకు అందించి కులశేఖరపడి (గర్భాలయం గడప) నుండి బంగారువాకిలి దాటి గరుడాళ్వారువరకు వరుసగా మధ్యలో దారి వదలి పురుషులు ఒకవైపు, స్త్రీలు ఒకవైపు ఒకరివెనుక మరొకరు బారులుగా కూర్చుంటారు.

అభిషేక ప్రారంభం

అర్చక వరుడు వేదమంత్రోచ్చారణ చేసే సమయాన శ్రీస్వామివారివైపు తన శ్వాస పారకుండా, నోటి తుంపురులు పడకుండా ఒకపట్టుపెల్లాను తలకు, నోటికి, ముక్కుకు అడ్డంగా రమణీయంగా చుట్టుకొని శ్రీ శ్రీనివాసస్వామివారిపాదాలకు నమస్కరించి వక్షఃస్థలలక్ష్మీదేవిఅమ్మవారికి నమస్కరించి అభిషేకానికి అనుమతినిమ్మని ప్రార్థించి, అభిషేకం చేయటానికి అనువైె ఎత్తుగావున్న పీఠాన్ని ఎక్కి (భక్తులకు ఇబ్బంది లేకుండా) శ్రీవారి వైకుంఠహస్తం దగ్గర నిలుస్తారు.

అలనాడు ఆ శ్రియఃపతికైంకర్యంలో సేవలందించే భాగ్యాన్ని పొందిన భగవ

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి మూలమూర్తి
చిత్రం : శ్రీ పి. నారాయణగిరిదత్తు

ద్రామానుజులవారికి ప్రతినిధిగా శ్రీమాన్ పెద్దజియ్యంగార్, అర్చకస్వామివలెనే నోటికి, ముక్కుకు పట్టు వస్త్రాన్ని చుట్టుకొని శ్రీ స్వామివారిమూలమూర్తి విగ్రహం ఎదుట ఒక వారకు నిలిచి వుంటారు.

ఆకాశగంగాతీర్థం

తొలుత జియ్యంగారు భక్తి ప్రపత్తులతో బంగారుశంఖంతో ఆకాశగంగాతీర్థాన్ని అర్చకులకు అందిస్తారు. అర్చకులు ఆ బంగారు శంఖంలోని ఆకాశగంగాతీర్థాన్ని శ్రీస్వామివారి శిరస్సుపై పోస్తూ, "హరిః ఓం సహస్ర శీర్షా పురుషః" అని పురుషసూక్తాన్ని ప్రారంభించగా, కులశేఖరపడి ఇవతలవున్న వేదపండితులు పురుషసూక్తాన్ని అందుకొని గట్టిగా పఠిస్తూ వుంటారు. ఈ అభిషేక సమయంలో చివరివరకు వేదపండితులు పురుషసూక్తం, శ్రీసూక్తం, భూసూక్తం మొదలైన పంచసూక్తులు, పంచోపనిషత్తులు వరుసగా పారాయణం చేస్తూనే వుంటారు.

శ్రీస్వామివారికి ఎదురుగా కులశేఖరపడి నుండి బంగారువాకిలి దాటి గరుడాళ్వారు వరకు బారులుతీరి కూర్చున్న భక్తులు, భూలోక వైకుంఠమయిన ఈ తిరుమల క్షేత్రంలో స్వయంభువై నిలిచిన దివ్యమూర్తి ఈయనే కదా! అని కన్నులార తిలకిస్తూ అర్చకస్వామి చేస్తున్న ఆకాశగంగా తీర్థాభిషేకాన్ని తామే చేస్తున్నట్లుగా అనుక్షణం భావిస్తూ ఆనందంతో తన్మయులవుతూ ఉంటారు. అంతలో...

క్షీరాభిషేకం

ఆకాశగంగాతీర్థంతో అభిషేకం ముగిసిన వెంటనే జియ్యంగారు వెండిగిన్నెలో ఆవుపాలను అందిస్తారు. అర్చకులు వాటిని స్వీకరించి మొదట శ్రీస్వామివారి కిరీటంపై అభిషేకిస్తారు.

ఆహా! ఏమా దివ్యసౌందర్యం! ఆ నల్లని మేనుమీద తెల్లనిచిక్కని గోక్షీరం చారలు చారలుగా జాలువారుతూ వుండగా వింత వింతలుగా కాంతులీనుతూవున్న శ్రీవారి ముఖ సౌందర్యాన్ని భక్తులు పారవశ్యంతో మైమరచి దర్శిస్తూ వుంటారు.

జియ్యంగారు అందించిన ఆవుపాలతో అర్చకులు శ్రీస్వామివారి కిరీటం, శంఖ చక్రాలు, కటివరద హస్తాలు, నందకఖడ్గం, వక్షఃస్థలలక్ష్మి ... ఇలా అన్నిచోట్ల విడి విడిగా అభిషేకిస్తారు. శ్రీస్వామి వరద, వైకుంఠ హస్తాల్ని అభిషేకించినపుడు ఆక్షీరాన్ని ప్రత్యేకంగా సేకరించి, అభిషేకానంతరం భక్తులకు తీర్థంగా ఇస్తారు.

బంగారుబావి జలంతో

ఈవిధంగా రెండు గంగాళాల ఆవుపాలతో అభిషేకం పూర్తికాగానే బంగారుబావి శుద్ధజలంతో అభిషేకం జరుగుతుంది. ఇలా కొంతసేపు శుద్ధజలంతో అభిషేకం జరిగిన తరువాత అర్చకులు, జియ్యంగార్లు అందించిన పసుపుముద్దలను శ్రీస్వామివారి వక్షఃస్థల లక్ష్మీదేవికి సమర్పించి (ఒత్తి) ఇస్తారు. వక్షఃస్థల అమ్మవారిరూపం పడిన ఆ పసుపు ముద్దలను అర్చకులు కళ్లకద్దుకొని అక్కడి మండే అందరికీ చూపిస్తారు.

పరిమళంతో నలుగు (ఉద్వర్తనం)

అటుతర్వాత శ్రీస్వామివారి కౌపీన వస్త్రాన్ని తీసివేసి జియ్యంగార్ అందించిన పరిమళం (పచ్చ కర్పూరం + చందనం + కుంకుమపువ్వు - ఈమూడింటి మిశ్రమం)తో అర్చకులు శిరసాదిగా శ్రీస్వామివారి మేను అంతటా చక్కగా అలదుతారు. ఇలా నలుగు పెట్టటాన్నే 'ఉద్వర్తనం' అని అంటారు. ఈ పరిమళాన్నే "పులికాపు" అనికూడ అంటారు.

మూలమూర్తికి మెల్లగా మెల్లమెల్లగా పరిమళాన్ని పూస్తూ నలుగు పెడుతూవున్న అర్చకస్వామివారిభాగ్యం ఏమని వర్ణించగలం?

ఒకప్పటి త్రేతాయుగంలో బాలరాముని కౌసల్య నలుగుపెట్టివున్న దృశ్యం! అలాగే ద్వాపరయుగంలో చిన్నికృష్ణునికి ఆనాడు యశోద నలుగుపెట్టిన దృశ్యం! ఇత్యాది దృశ్యాలు యథాశక్తి భావించదగినవే కాని, ఈనాటివారెవ్వరికీ తిలకించడానికి వీలులేనివి కదా! అయినా భూలోక వైకుంఠమైన తిరుమల పుణ్యక్షేత్రంలో ఆనాటి త్రేతాయుగ ద్వాపరయుగాలనాటి నీలమేఘ శ్యాములైన రామకృష్ణులే ఈనాటి ఘనవేంకటేశుడై నిలిచి భక్తులందరి ఎదుటా నలుగుపెట్టించుకుంటూ వున్నప్పుడు చూచినవారికి ఆ లనివి తీరుతుంది!

మెత్తగా, సుతిమెత్తగా స్వామివారి కన్నులను (కంట్లో పడకుండా) అలదుతూ, చెక్కిళ్లను నిమురుతూ.... చేతులకు, కాళ్లకు, భుజాలకు...ఇలా ఒళ్లంతా నలుగు పెడుతూ ఆనందిస్తున్న అర్చకస్వామి సాక్షాత్తు కౌసల్యా యశోదల అంశయే అని చూపరులకు స్ఫురిస్తూ వుంటుంది! ఆ సమయంలో అక్కడ చేరిన ప్రతిభక్తుడూ తానే స్వామివారికి నలుగుపెడుతున్నట్లుగా అనుభూతి పొందుతాడు. ఆ సమయంలో ఆ నలుగు పరిమళపు సువాసనలు గుప్పు గుప్పున ఆనంద నిలయం అంతా వ్యాపించి, ఆవాతావరణాన్ని మరింత పునీతం చేస్తూంటాయి.

ఇలా తెల్లని నలుగు మైపూతలో సొంపు లీనే నల్లని స్వామివారిదివ్యమంగళమూర్తిని, శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారిలంతరంగిక భక్తుడైన తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు ఈ రీతిగా ప్రస్తుతించారు:

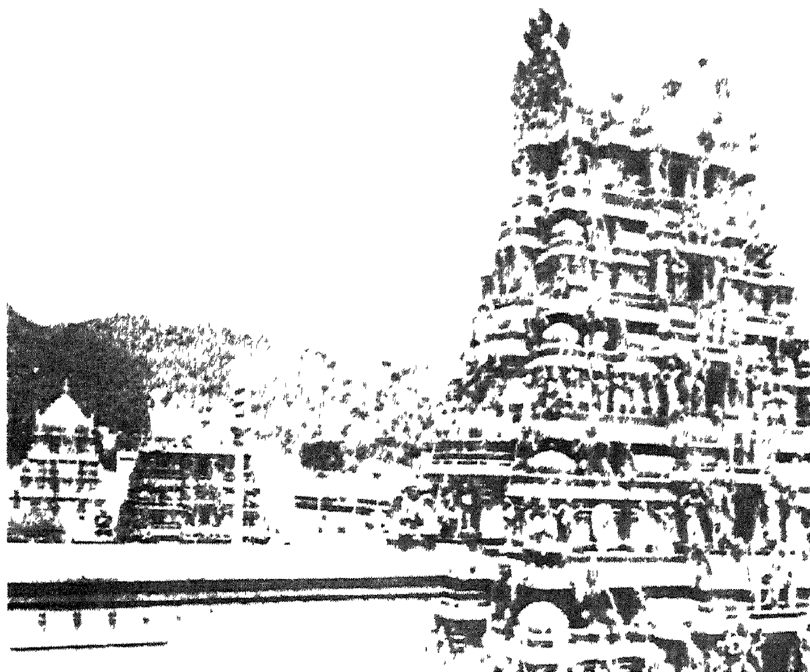
శుక్రవారాభిషేక దర్శనం

కంటి శుక్రవారము గడియ లేడింట
అంటి అలమేల్మంగ అండనుండే స్వామిని.

సొమ్ములన్నీ కడ బెట్టి సొంపుతో గోణముగట్టి
కమ్మని కదంబము కప్పు పన్నీరు
చెమ్మతోన వేష్టువలు రొమ్ముతల మొలచుట్టి

TIRUMALA TIRUPATI DEVASTHANAMS, TIRUPATI

Visit TIRUMALA !

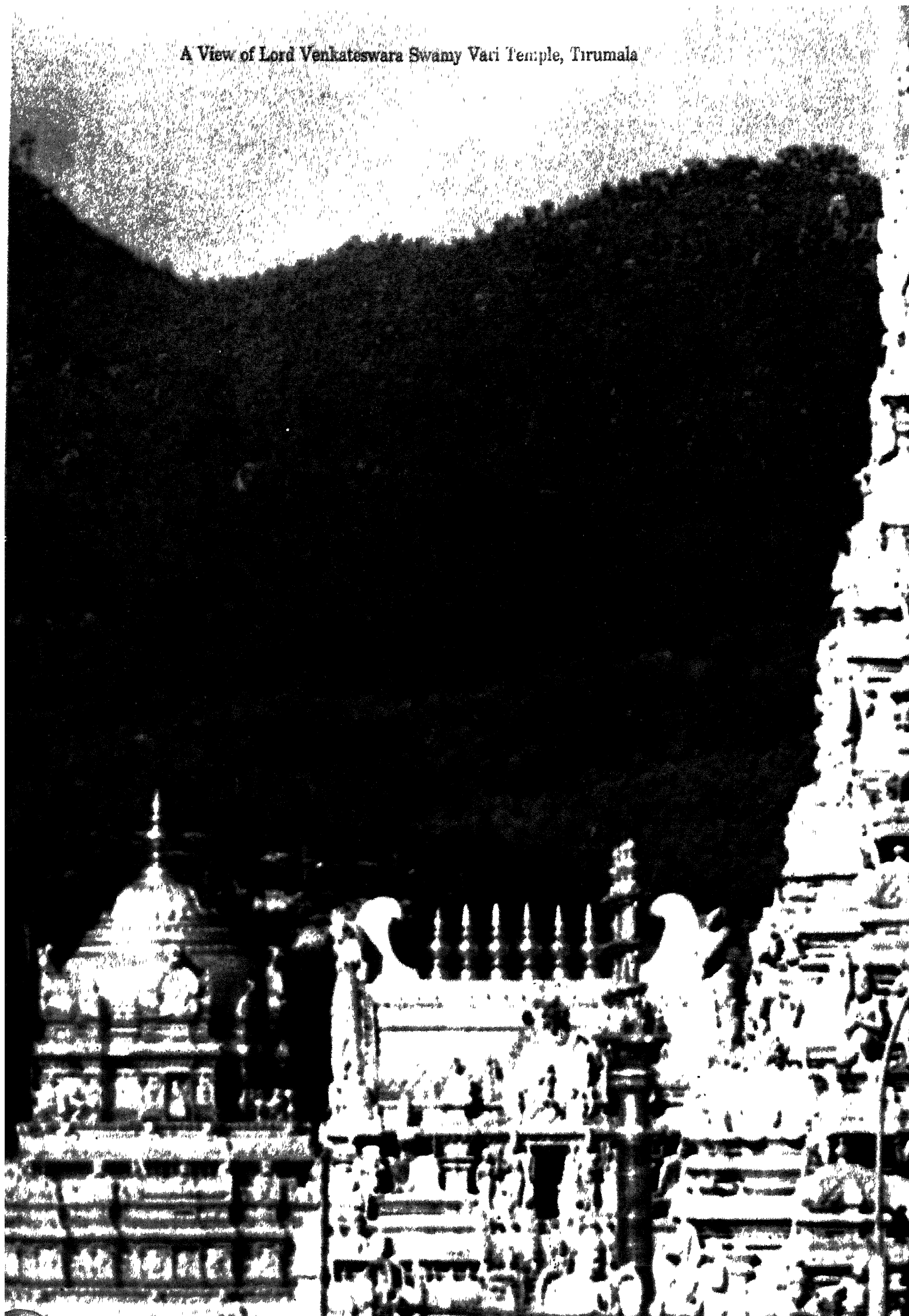
DURING

SRI VENKATESWARA SWAMY BRAHMOTSAVAM

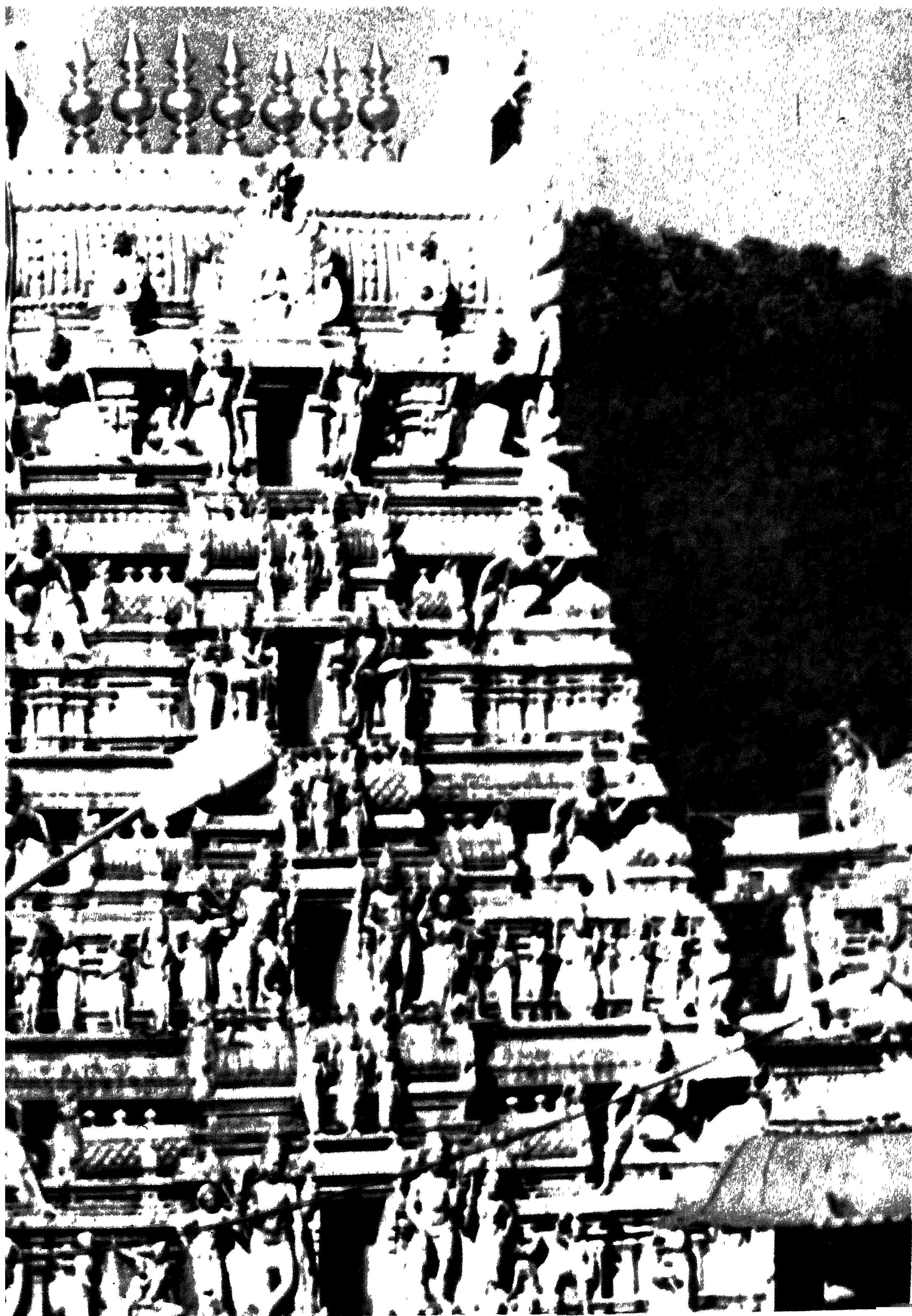
PROGRAMME

Date	Morning Festival	Evening Festival
5-10-94	—	Ankurarpanam
6-10-94	Dwajarohanam	Sesha Vahanam (Big)
7-10-94	Sesha Vahanam (Small)	Hamsa Vahanam
8-10-94	Simha Vahanam	Muthyapu Pandili Vahanam
9-10-94	Kalpavriksha Vahanam	Sarvabhoopala Vahanam
10-10-94	Mohini Avataram	**GARUDASEVA** with Lakshmi haram & Makara Kantika
11-10-94	Hanumantha Vahanam	Vasantotsavam (Evening) Gaja Vahanam (Night)
12-10-94	Sooryaprabha Vahanam	Chandraprabha Vahanam
13-10-94	**RADHOTSAVAM**	Asva (Horse) Vahanam
14-10-94	Pallaki Utsavam, Tiruchi Utsavam and Teerthavari	Avarohanotsavam

- There will be Unjal festival in the evenings.
- Kalakshepams, music and discourses will also be held by eminent scholars and artistes
- Festival Programmes will be announced sufficiently in advance every day.

A View of Lord Venkateswara Swamy Vari Temple, Tirumala

A HEALING TOUCH

T. T. DEVASTHANAMS INTRODUCES SRI BALAJI AROGYAVARAPRASADINI SCHEME

For ages, Tirumala, the abode of Lord Venkateswara, has been a great centre of pilgrimage Thousands of devotees visit the sacred hills every day and offer their solemn prayers to the Lord for their spiritual and physical well-being

Alleviating human suffering has been a part of dedicated efforts of TTD to the mankind TTD already manages a Leprosorium, centre for physically handicapped, a poor home and also a central hospital To provide the most advanced medical technology to the needy, the TTD has launched another monument, a blessing from the Lord by opening Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences -- a sophisticated super speciality centre on the lines of AIIMS of New Delhi & JIMPER of Pondicherry and PGI of Chandigarh Total well being of man is the aim of Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences, which apart from offering service, training and education in medical sciences, also encourages Research and development

The doors to such a state of the art technology should be open to our poor and disabled brethren

With a view to achieving this, Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences has introduced a New scheme Balaji Arogyavaraprasadini Scheme To accomplish the goal of proving the sophisticated medical technology to every individual at an affordable rate, we invite the generous co-operation of philanthropists and the general public

The Scheme in essence:

A donor can make an endowment of Rs 1000/- or multiples thereof / Rs 1 lakh / Rs 5 lakhs / Rs 10 lakhs to T T Devasthanams which will in turn contribute matching grant The entire amount will be deposited in fixed deposit in a nationalised Bank and the interest accrued on it will be utilised for providing free medical services to the poor and the needy

A Chair in Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences will be named after the donor who contributes Rs 10 lakhs or above These endowment chairs are purely research oriented

- Donations can be made by any individual / family / company / firms etc
- The name of the donor who endows Rs 5 lakhs or more will be displayed prominently in the Reception hall of the hospital
- The discharge ticket of the benefited patient will carry the name of the donor

Additional Benefit and facilities :

- Donations to Sri balaji Arogyavaraprasadini Scheme are exempted from Income Tax under 80 (G)
- Paid rooms / Air conditioned rooms will be allotted to family members of the donor in the hospital
- Paid rooms can be named after donors who contribute a sum of Rs 5 lakhs or above
- By paying Rs 5 lakhs and above, a donor may sponsor one operation per year
- Donors can sponsor feeding of the In-patients and out-patients They may also sponsor a travel fellowship for the faculty per year

All donations, by D.Ds drawn in favour of The Executive Officer, T T Devasthanams, Tirupati-517 501 (Andhra Pradesh) should reach the Director, Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences, Tirupati along with the following particulars

- Name and address along with the latest passport-size photographs of the family members of the donor who contributes Rs 1 lakh or more
- Name and address of the person to whom Income Tax Exemption Certificate is to be issued

The donors are also welcome to offer equipment, vehicles etc to SVIMS or even sponsor health camps in rural areas, if they so desire Further details can be had from

The Executive Officer
T.T. Devasthanams, Tirupati
or
The Director
Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences, Tirupati

EXECUTIVE OFFICER

తుమ్మెదమైచాయతోన నెమ్మదినుండే
స్వామిని.

పచ్చ కప్పురమె నూఱి పసిఁడి గిన్నెలనించి
తెచ్చి శిరసాదిగ దిగనలఁది
అచ్చెరపడిచూడ అందరికన్నుల కింపై
నిచ్చమల్లె పూవువలె నిటుతానుండే స్వామిని.

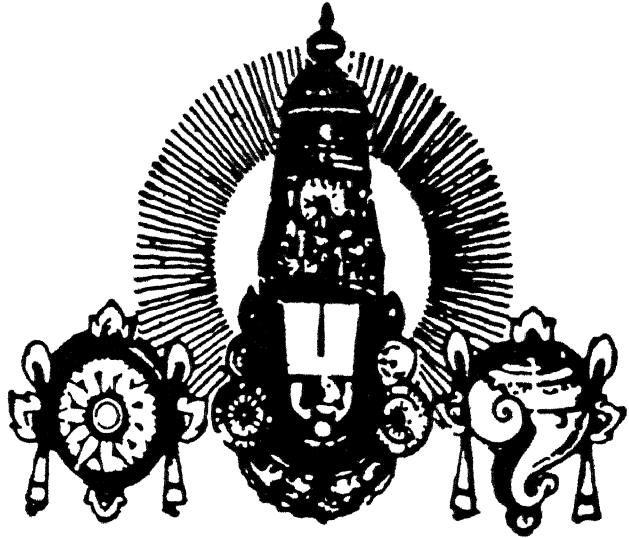
తట్టు పునుఁగె కూర్చి చట్టలు చేరిచి నిప్ప
పట్టి కరగించి వెండిపళ్యాల నించి
దట్టముగ మేనునిండ పట్టించి దిద్ది
బిట్టు వేడుక మురియుచుండే బిత్తరిస్వామిని.

ఇలా శ్రీస్వామివారి శుక్రవారాభిషేక సమయంలో తాళ్లపాకవారు దగ్గరవుండి నలుగు పాటలు, అభిషేకపాటలు గానం చేసేవారు. ఇలా 15వ శతాబ్దంనాటి అభిషేకాదులను వర్ణిస్తూ తాళ్లపాక కవులు అనేక కీర్తనలు రాశారు.

నలుగుమైపూత పూర్తి అయిన వెంటనే శ్రీస్వామివారికి బంగారుతట్టతో పచ్చకర్పూరపు హారతి ఇవ్వబడుతుంది. ఆ కర్పూర హారతి వెలుగులో శ్రీస్వామి ముఖం, కిరీటం, శంఖ చక్రాలు, వరద కటి హస్తాలు, పాదాలు, నందకఖడ్గం, వక్షఃస్థలలక్ష్మి.... ఇలా ఆ పాద మస్తకం స్వామివారి అంగాంగముల సౌందర్యాన్ని భక్తులు తదేకంగా కన్నులార్పకుండా దర్శిస్తారు. ఆ హారతిని దూరం నుంచే భక్తులందరికి చూపిస్తారు.

శ్రీపాదతీర్థం

ఆ తర్వాత శుద్ధజలంతో స్వామివారికి అభిషేకం చేస్తారు. ఆ అభిషేక జలంతో కలిసి కిందికి జాలువారుతున్న పరిమళాన్ని శంఖ చక్రాలు, వైకుంఠ వరద హస్తాలు ఇలా అన్ని అంగములనుండి క్రిందకు జాలువారుతూ వున్న పరిమళ తీర్థాన్ని విడి విడిగా పాత్రలలో సేకరించి అర్చకులు, జియ్యంగార్లు, అధికారులు, పరివారకులు ఆనవాయితీ ప్రకారం వారివారికి వచ్చే తీర్థభాగాలను స్వీకరిస్తారు. అందులో వైకుంఠ వరద హస్తాల నుండి జారే పరిమళతీర్థ భాగాన్ని భక్తులకు తీర్థంగా ఇస్తారు.

శ్రీవారినామం

శ్రీవేంకటేశ్వరునికి వారానికి ఒక్కసారిమాత్రమే, అంటే ప్రతి శుక్రవారంనాడు అభిషేకానంతరం ఊర్ధ్వపుండ్రాలు సమర్పిస్తారు. ఈ నామం సమర్పణంలో 16 తులాల పచ్చకర్పూరం $1\frac{1}{2}$ తులం కస్తూరి వినియోగమవుతుంది. శుక్రవారంనాడు అలంకరించిన ఈనామం మళ్లీ గురువారంనాడు మాత్రమే సడలించబడుతుంది. అందుకే ప్రతి గురువారంనాడు భక్తులకు "శ్రీవారినేత్ర దర్శనం" కలుగుతుంది.

శ్రీవారి బ్రహ్మోత్సవాలలో మాత్రం ఈనామం సమర్పణం రెట్టింపవుతుంది. అంటే బ్రహ్మోత్సవాలకు ముందువచ్చే శుక్రవారం - బ్రహ్మోత్సవం మధ్యలో వచ్చే శుక్రవారం - బ్రహ్మోత్సవం అయినతర్వాత వచ్చే శుక్రవారం - ఇలా మూడు - లేదా నాలుగు శుక్రవారాల్లో శ్రీవారినామానికి 32 తులాల పచ్చకర్పూరం 3 తులాల కస్తూరి వినియోగింపబడుతుంది. అంటే మామూలు శుక్రవారాల కంటే రెట్టింపన్నమాట. అందువల్లే ఈ శుక్రవారాలను రెట్టింపు శుక్రవారాలని రెట్టవారాలని అంటారు.

ఇలా శ్రీస్వామివారి మూర్తియందు శిరసాదిగా జలాభిషేకంతో జాలువారుతున్న పరిమళ తీర్థాన్ని "శ్రీపాదతీర్థం" అంటారు. ఈ శ్రీహరిపాదతీర్థం అద్భుతమయిన మహిమ గలది. ఈ తీర్థమహిమను గూర్చి పదకవితా పితామహుడైన తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు ఇలా కీర్తించినాడు:

శంకరాభరణం

శ్రీహరి పాద తీర్థంబే చెడని మందు
మోహపాశాలు గోసి మోక్షమిచ్చేమందు.

కారమై కంటగించని కడుఁ జల్లని మందు
నూఁటిని కాచని యట్టి మున్నని మందు
కోరికతో వెలవెట్టికొని తే వల్లనిమందు
వేరు వెల్లంకులు కూర్చనట్టి వెందువోని మందు.

గుఱితైనరోగములు గుణముచేసే మందు
దురితములు పెడఁబాపే దొడ్డమందు
నిరతము బ్రహ్మాదులు నేఁడుపుతో సేవించే
మందు
వరకము సారనట్టి నయమయిన మందు.

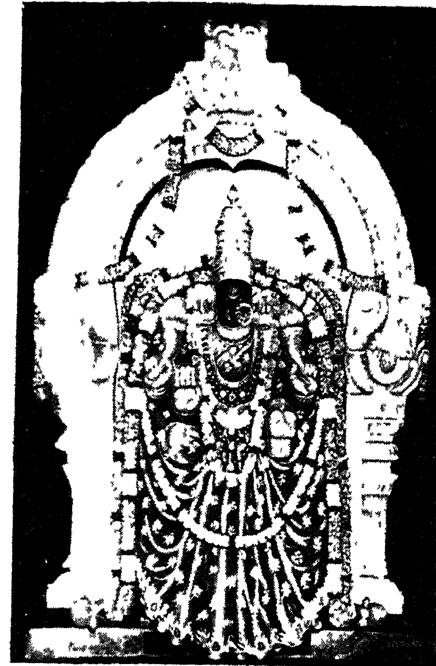
పాంకముతో భయములు పొందనియ్యని మందు
మంకు బుద్ధులు మాన్పి మన్నించే మందు
పంకజాక్ష వేంకటరమణ ప్రపన్నునిమందు
సెంకించక తనదాసులఁ జేపట్టేమందు.

ఇలాంటి అద్భుతమైన శ్రీపాదతీర్థాన్ని అర్చకస్వాములు పాత్రలలో సేకరించిన తర్వాత మరికొంతసేపు శుద్ధజలంతో అభిషేకం చేస్తారు.

శ్రీ మహాలక్ష్మికి మంగళస్నానం

ఆ తర్వాత వెండిగిన్నెలో నీళ్లలో కలిపిన పసుపుతో శ్రీస్వామివారి వక్షఃస్థలంపై శ్రీవత్సచిహ్నంగా కొలువైవున్న శ్రీ మహలక్ష్మీఅమ్మవారికి అభిషేకం చేస్తారు. ఈ సమయంలో ఒకపరిచారకుడు భక్తులను ఉద్దేశించి బిగ్గరగా "ఇపుడు శ్రీస్వామివారి వక్షఃస్థలంలోని శ్రీ మహాలక్ష్మి అమ్మవారికి పసుపుతో తిరుమంజనం (అభిషేకం)జరుగుతున్నది. కన్నులారా దర్శించి ఆనందించండి" అని హెచ్చరిక చేయటంతో, భక్తులలో ఒక విధమైన కలకలం బయలుదేరి, అందరూ తలలు నిక్కించి పసుపుతో అభిషేకింపబడుతున్న శ్రీనివాసునివక్షఃస్థలంమీదిలక్ష్మీఅమ్మవారిని కన్నులారా దర్శిస్తారు. శ్రీవారి నల్లని మేనిమీద పసుపుపచ్చని అభిషేకజలంతో మరింత స్పష్టంగా దర్శనమిస్తూ, శోభాయమానంగా ప్రకాశిస్తూ వున్న అమ్మవారిని రెప్పవాల్చక తిలకిస్తారు.

"తల్లీ! జగన్మాతా! నివు వైకుంఠం నుండి తరలి రావటం వల్లే కదా! ఇటు నీ దర్శనంతోపాటు శ్రీవారిదర్శనభాగ్యం మాకు కలిగిందికదా! ఈ తిరుమలక్షేత్రం కలియుగ వైకుంఠంగా విరాజిల్లుతోంది కదా!

అమ్మా! తిరుమలస్వామి నాగాభరణాలు ధరించి వున్నందువల్ల శివుడేమో? పద్మ పీఠంలో నిలిచి వున్నందువల్ల బ్రహ్మదేవుడేమో? శుక్రవారంనాడు అభిషేకం జరుగుతున్నది గాన శక్తిదేవత ఐన పార్వతియా? లేక కుమారస్వామి అవతారమా?....... అని ఇలా అనేక విధాలుగా అల్పజ్ఞులమైన మేము సందేహిస్తూ వుండగా ఓ పద్మావతీ! ఓ అలమేలుమంగా!! నీవు శ్రీస్వామివారి వక్షఃస్థలంలో కొలువైవుండి వింతవింతశోభలతో దర్శనమిస్తున్నందువల్లనే మా సంశయాలన్నీ పటాపంచలయినాయి. ఈ తిరుమలప్పడు శ్రీ మహావైకుంఠం నుండి భువికి తరలివచ్చిన సాక్షాత్తు శ్రీమహా విష్ణువే! అని రూఢి అవుతున్నది తల్లీ!" - అని భక్తితో, ఆనందంతో ప్రార్థిస్తూవుండగా హరిద్రాభిషేకం పూర్తి అవుతుంది. హరిద్రాభిషేకానంతరం అమ్మవారికి శుద్ధజలంతో అభిషేకం చేస్తారు.

ఆకాశగంగా తీర్థం

ఇలా బంగారుబావిజలంతో శ్రీస్వామివారిని శిరసాదిగా పాదపర్యంతం అభిషేకించిన పిమ్మట చివర్లో మళ్లీ బంగారు శంఖంతో ఆకాశగంగాతీర్థంతో అభిషేకించి, ఆ జలాన్ని పాత్రలలో సేకరిస్తారు.

ఎన్నో జన్మల సుకృతఫలంచేత శ్రీనివాససార్వభౌముని అభిషేకకైంకర్యంలో స్వయంగా పాలుపంచుకొన్న అర్చకస్వామి అంతవరకు తాను నిలిచివున్న పీఠంనుండి దిగి, తొలుత ఆ తీర్థజలాన్ని తన శిరస్సుపై చల్లుకొని, తర్వాత జియ్యంగార్లు, ఏకాంగి, ఆచార్య పురుషులు., అధికారులు. భక్తులు.. ఇలా.. అక్కడ చేరివున్న అందరిమీదా "పూతోభవ" అని అంటూ ప్రోక్షిస్తారు.

ఈ అభిషేకతీర్థం యొక్క స్పర్శతో మా జన్మలు ధన్యములయ్యాయని ఎవరికి వారు స్వామిని చూస్తూ స్తుతించేటంతలో కులశేఖరపడిచెంత తెరవేయబడుతుంది. ఆ సమయంలో వేదమూర్తులు వేదపారాయణాన్ని పూర్తిచేస్తూ "ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః" అని స్వస్తి వాచనం పలుకుతారు.

నీరాట్టం (దివ్యప్రబంధం) గానం

అనంతరం తెరలోపల ఆనందనిలయంలో అర్చకులు వట్టిగుడ్డతో తడిలేకుండా శ్రీస్వామివారిని తుడుస్తూవుండగా శ్రీ జియ్యంగార్ ద్రావిడ వేదంలోని 'నీరాట్టం' పదిపాశురాల గానం ప్రారంభించగా, కులశేఖరపడి ఇవతలవున్న శ్రీవైష్ణవ ఆచార్య

పురుషులు ఆ గానాన్ని అనుసంధానిస్తూ ఆ పది పాశురాలను శ్రవణ పేయంగా పరిస్తారు.

"నాయనా చిన్నికృష్ణా! నీకు చక్కగా లాల (నీళ్లు) పోసి ముద్దుగా అలంకరించాను. మళ్లీ మట్టిలోకి వెళ్లకు! వెళ్లి ఆడుకోవద్దు! ఒళ్లంతా దుమ్ము పూసుకోవద్దురా! నా నల్లని కన్నయ్యా!! -- అని మురిపెంగా యశోదాదేవి లాలిస్తూవున్న సుకుమారభావాలు ఉట్టిపడే పలుకులతో కూడిన తమిళ పాశురాలగానం సాగుతూవుండగా, లోపల అర్చకులు స్వామివారికి తడినంతా తుడిచి ఇరువదినాలుగు (24) మూరల సరిగంచు పెద్దపట్టువస్త్రాన్ని అంతరీయం (ధోవతి)గాను, పన్నెండు (12) మూరల పట్టువస్త్రాన్ని ఉత్తరీయంగాను రమణీయంగా ధరింప జేస్తారు. ఆ తర్వాత అర్చకులు సాలగ్రామమాల, లక్ష్మీహారం, ఇత్యాది ఆభరణాలను క్లుప్తంగా స్వామివారికి అలంకరిస్తారు. ఒకపట్టువస్త్రాన్ని శిరస్సుకు కిరీటం వలె చుట్టి అలంకరిస్తారు. శ్రీవారి ఫాలప్రదేశంపై పలుచగా పచ్చకర్పూరం కస్తూరీలతో ఊర్ధ్వపుండ్రాన్ని సుతారంగా తీర్చి దిద్దుతారు.

ఇలా అర్చకస్వామి అలంకరిస్తూవుండగా జియ్యంగార్ ఆలవట్టం (పట్టు విసనకర్ర)తో స్వామివారికి విసురుతూ సేవచేస్తారు. ఇలా లఘువుగా అలంకరణ ముగిసేటప్పటికి దివ్యప్రబంధపారాయణ పూర్తి అవుతుంది. వెంటనే శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారికి వెన్న, పంచదారను నివేదన చేసి తాంబూలం సమర్పించి బంగారు తట్టలో "పచ్చకర్పూర హారతి" సమర్పిస్తారు. ఈ హారతి జరుగుతూ వుండగా కులశేఖరపడి తెరను తీస్తారు.

శ్రీవారి మహాప్రసాదం

అంతవరకు బారులుతీరి కూర్చొని శ్రీ స్వామివారి దివ్యమంగళమూర్తి సౌందర్యాన్ని దర్శించటానికి ఎదురుచూస్తూవున్న భక్తుల్లో ఒకవిధమైన ఉత్సాహము బయలుదేరి, అందరూ లేచి నిలబడి కర్పూరహారతి వెలుగుల్లో శ్రీవారి సౌందర్యాన్ని కన్నులారా తిలకించి అనిర్వచనీయమైన సంతృప్తిని శాంతిని ఆనందంతోకూడిన దివ్యానుభూతిని పొందుతారు.

అభిషేకం పూర్తి అయినందువల్ల జియ్యంగారు, అధికారులు, ఆచార్యపురుషులు బయటికివచ్చి, బంగారువాకిలి దగ్గర నిల్చొని వుంటారు. ఆ సమయంలో బారులు తీరి నిలిచివున్న భక్తులు క్రమంగా స్వామి వారికి దగ్గరగావెళ్లి దర్శిస్తూ జరుగుతూ వుండగా అర్చకులు శ్రీస్వామివారి అభిషేక తీర్థాన్ని అందరిపైనా ప్రోక్షిస్తారు. ఆ పవిత్ర

> **అభిషేకంలో....**
>
> **శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి వారికి ప్రతిశుక్రవారంనాడు జరిగే అభిషేకంలో 84 తులాల పచ్చ కర్పూరం, 36 తులాల కుంకుమ పువ్వు, 1 తులం కస్తూరి $1\frac{1}{2}$ తులం పునుగు తైలం, 8 ఫలాల పసుపుపొడి వినియోగిస్తారు.**

తీర్థంతో పునీతులైన భక్తులు స్వామివారి (తొడుగు లేకుండా వున్న) నిజపాదాలనుండి కిరీటం దాకా సందర్శిస్తూ ఆ చోటు వీడటానికి మనసొప్పక, చిఱుహాసంతో ప్రకాశిస్తూవున్న శ్రీనివాసుని ముఖారవిందాన్ని మరల మరల వెనక్కు తిరిగి చూస్తూ, బంగారు వాకిలి వద్దకు రాగా, ఆలయాధికారులు వారలకు "శ్రీపాదరేణువు-చందనం" అనబడే "శ్రీవారి మహా ప్రసాదా"న్ని అందజేస్తారు. దానిని అత్యంత భక్తితో కళ్ల కద్దుకొని స్వీకరించిన భక్తులు ఇంకా వెలుపలికి వచ్చి శ్రీ స్వామివారి క్షీరాభిషేకతీర్థాన్ని కూడ స్వీకరించి పరమపవిత్రులై, ఆనంద నిలయవిమానప్రదక్షిణం చేస్తూ, కోటి దివ్యకాంతులీనుతున్న బంగారు విమానాన్ని విమానవేంకటేశ్వరుని శిరసెత్తి చూచి, రెండుకన్నులు చాలక చేతులెత్తి నమస్కరిస్తూ మళ్లీ ఎప్పుడో ఈ దర్శన అవకాశం కలిగేది అనుకొంటూ ముందుకుసాగి హుండీలో మ్రొక్కులు చెల్లించుకొని విష్వక్సేనులకు శ్రీరామానుజులవారికి, యోగనరసింహస్వామికి వందనాలు సమర్పించి వెండివాకిలిదరిన స్వామివారికి సాష్టాంగపడి, బయటికి నడచి శ్రీస్వామివారి ప్రసాదాన్ని మనసారా స్వీకరించి మనోరథం సిద్ధించిన మహదానందంతో భక్తులు తమ తమ బసలకు చేరుకొంటారు.

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారికి ప్రతిశుక్రవారంనాడు జరిగే అభిషేకోత్సవంలో తగిన ఆర్జితరుసుమును క్రింది రీతిగా చెల్లించి భక్తులు పాల్గొని దర్శించవచ్చు.

1. పూరాభిషేకం - రు.750/- లు ఒక్కరికి మాత్రమే.

   ఈ టికెట్టు తీసుకొన్నవారు మిగుల దగ్గరగాఉండి అభిషేకాన్ని దర్శించవచ్చు. అభిషేకానంతరం వీరికి 2 చిన్నలడ్లు, 2 వడలు ప్రసాదంగా ఇస్తారు.

2. పునుగు గిన్నె - రు.300/- లు ఒక్కరికి మాత్రమే.

   ఈ టిక్కెట్టు తీసికొన్నవారిని,పై పూరాభిషేకం భక్తులవెనుక ఆసీనుల్ని చేస్తారు. వీరికి ఒక చిన్న లడ్డు, ఒక వడ ప్రసాదంగా ఇస్తారు.

3. కస్తూరి గిన్నె - రు.150/- లు ఒక్కరికి మాత్రమే.

   వీరు పునుగుగిన్నె సమర్పించిన భక్తుల వెనుక కూర్చొనివుంటారు. వీరికి ఒకచిన్న లడ్డు ఒక వడ ప్రసాదంగా ఇస్తారు.

ఈ అభిషేకసేవలో పాల్గొనే భక్తులలో, శ్రీస్వామివారిమూలమూర్తికి ధరింపజేసే పట్టువస్త్రాలను కానుకగా సమర్పించదలచినచో, వారు12 x 2 గజముల కొలతగల ధోవతి (పట్టు మేల్ ఛాత్), 6 x 1 గజముల కొలతగల పట్టుఉత్తరీయాన్ని ఇవ్వవచ్చు. లేదా వీటిధర రు. 12,250/- లు (ఈ రుసుములు కాలానుగుణంగా మారుతూ

వుంటాయి) డిమాండు డ్రాఫ్టుగా పంపవచ్చు ఈపట్టు వస్త్రాలను గృహస్థు పాల్గొన్న రోజున వారిపేరిట, అభిషేకానంతరం మూలవరు లకు అలంకరింప జేస్తారు.

అభిషేకసేవలో 10 ఏండ్లలోపు పిల్లలను అనుమతించరు.

అభిషేకంలో పాల్గొనదలచిన భక్తులు, తమకు నచ్చిన రుసుమును

పూరా అభిషేకం = రు. 750/-లు ఒక్కరికి మాత్రమే.

లేదా

పునుగు గిన్నె = రు. 300/-లు. ఒక్కరికి మాత్రమే.

లేదా

కస్తూరి గిన్నె = రు 150/-లు. ఒక్కరికి మాత్రమే.

ఈ మొత్తాన్ని డిమాండు డ్రాఫ్టుగా "ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, తి.తి.దేవస్థానములు, తిరుపతి" వారిపేర ఏ జాతీయబాంకులోనైనా సరే తీసి, దానిని, దాదాపు ఒక్క సంవత్సరం ముందుగానే "పేష్కారు, తిరుమల శ్రీవారిఆలయం,తిరుమల-517 504" వారికి పంపుతూ, తమకు కావలసిన శుక్రవారాభిషేకపుతేదీని ఖాయపరచుకోవచ్చు. సదరు తేదీ అనుమతిని "ధ్రువపత్రం" ద్వారా భక్తులకు ముందుగానే తెలియజేయబడుతుంది. అయినా ఈ శుక్రవారాభిషేక సేవలో, అప్పటికివున్న అవకాశాన్నిబట్టి మాత్రమే వీలు కల్పించబడుతుంది.

అభిషేకంలో పాల్గొనడానికి అనుమతి లభించిన భక్తులను ఆ శుక్రవారం తెల్లవారు జామున 3-30 గంటలకు "వైకుంఠం క్యూ కాంప్లెక్సు" ద్వారా మాత్రమే ఆలయంలోనికి ప్రవేశింప జేస్తారు.

ఈ అభిషేకానికి భక్తులు స్నానం చేసి శుచిగా శుభ్రమైన వస్త్రాల్ని ధరించి పవిత్రంగా రావాలి. పురుషులు ధోవతి, ఉత్తరీయం మాత్రమే ధరించాలి. ఈసేవలో పదేండ్లలోపు పిల్లలను అనుమతించరు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి మూలవిరాణ్మూర్తి యొక్క అపూర్వ దివ్యసౌందర్యాన్ని సుమారు ఒక గంటపాటు సందర్శింపజేసే ఈ శుక్రవారాభిషేకం దేశనలుమూలల నుండి ఎందర్నో భక్తులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తూవున్నది. నిజంగా ఈ దర్శనావకాశం అనేక జన్మల పుణ్య ఫలితంగా లభిస్తుందనడం ముమ్మాటికీ సత్యమైన మాట!

నిజపాద దర్శనం

ప్రతి శుక్రవారం అభిషేకం పూర్తిఅయిన తర్వాత అభిషేక ఆర్జిత సేవా భక్తులు శ్రీ స్వామివారిని దర్శించి వెళ్లిన తర్వాత "నిజపాద దర్శనం" అనే సేవ ప్రారంభమవుతుంది.

అభిషేకానంతరం, కేవలం వస్త్రాలంకారంతోను, ఒకటిరెండు ఆభరణాలతోను, పాదాలపైన ఎలాంటి తొడుగులేకుండా నిజపాదాలతో దర్శన మిస్తున్న స్వామివారిని ఈ సమయంలో చూడవచ్చు. దీనినే "నిజ పాద దర్శన" సేవ అంటారు. ఇలా అభిషేకానంతరం దివ్య తేజస్సుతో ప్రకాశిస్తూవున్నట్టి ఎలాంటి తొడుగూ లేనట్టి నిజపాదాలతో దర్శన మిస్తున్న శ్రీ స్వామివారిని ఆపాద మస్తకం కన్నులారా తిలకించి ధన్యులవుతారు. ఇలా బంగారుకవచం లేని శ్రీస్వామివారి నిజపాదాలను అభిషేక దర్శనంలో గాని, లేదా అభిషేకానంతరం జరిగే ఈ "నిజ పాద దర్శనం"లో కాని మాత్రమే దర్శించే భాగ్యం కలుగుతుంది. ఇక మిగిలిన అన్ని వేళల్లో శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి పాదాలు బంగారు తొడుగుతో విరాజిల్లుతూ వుంటాయి.

ప్రతి శుక్రవారం అభిషేకానంతరం జరిగే "నిజ పాద దర్శనం"లో పాల్గొనదలచిన భక్తులు రు 100/- లు (ఒక్కరికి మాత్రమే) డిమాండు డ్రాఫ్టును ఏ బ్యాంకులోనైనా సరే, "ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, తి.తి. దేవస్థానములు, తిరుపతి." వారిపేర తీసి, దానిని, "పేష్కారు, తిరుమల శ్రీవారి ఆలయం, తిరుమల-517 504" వారికి 90 రోజులు ముందుగా పంపుతూ కావలసిన తేదీ (శుక్రవారం)కి అనుమతి పొందవచ్చు. అనుమతిని ముందుగానే భక్తులకు "ధ్రువపత్రం" ద్వారా తెలియ జేయబడుతుంది. అయినా అప్పటికి వున్న అవకాశాన్ని బట్టిమాత్రమే వీలు కల్పించబడుతుంది.

'నిజపాద దర్శనం' ఆర్జిత భక్తులను ప్రతి శుక్రవారం తెల్లవారుజామున 5-30 గంటలకు "వైకుంఠం క్యూ" ద్వారా మాత్రమే శ్రీవారి ఆలయంలోనికి అనుమతిస్తారు.

వీరంతా అభిషేకానంతరం జరిగే శ్రీ స్వామివారి నిజ పాద దర్శనసేవలో పాల్గొని, శ్రీ స్వామివారిని ఆపాదమస్తకం దర్శించి తీర్థం స్వీకరించి వెళ్లిన తర్వాత కులశేఖర పడివద్ద తెరలు వేస్తారు.

ఆ పిదప, శ్రీ స్వామివారికి ఊర్ధ్వ పుండ్ర సమర్పణ, వస్త్రాంకరణ, ఆభరణాల అలంకరణ జరుగుతుంది. పిదప శ్రీ స్వామి వారి వక్షః స్థలంలో అలంకరించిన బంగారు అలమేలు మంగకు అభిషేకం జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ ఏకాంతంగా జరుగుతాయి. అభిషేకానంతరం బంగారు అలమేలు మంగను శ్రీవారి వక్షఃస్థలంలో అలంకరించిన తర్వాత శ్రీస్వామివారికి కిరీటాన్ని అలంకరిస్తారు. ఇలా అన్నీ అయినతర్వాత శ్రీ స్వామివారికి తోమాలసేవ, అర్చన, నివేదన జరుగుతాయి. పిదప సర్వాభరణ భూషితుడైన శ్రీ స్వామివారు సూర్యకోటి ప్రకాశంతో దర్శనమిస్తూ భక్తులను అనుగ్రహిస్తాడు.

కందర్పకోటిసదృశం కమనీయవేషం
ముక్తావళీలలితకంఠ ముదారహారమ్
పీతాంబరద్యుతివిరాజితదివ్యదేహం
శ్రీ వేంకటేశ వపురాత్మని సన్నిధత్స్వామ్

శ్రీవైకుంఠ విరక్తాయ
స్వామిపుష్కరణీతటే
రమయా రమమాణాయ
వేంకటేశాయ మంగళమ్.

అఖిల చరాచర ప్రపంచమునకు హేతు భూతుడై శ్రీవైకుంఠవిరక్తుడై శ్రీదేవీ సంయుతుడై శేషాద్రియందు స్వామిపుష్కరణీ తీరమందు అర్చారూపియై విజయంచేసిన శ్రీశ్రీనివాసునిమహావైభవము చూచి తరింపనివాని జన్మమేల? అన్నట్లు కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవము శ్రీ శ్రీనివాసుడనుచు, వేద ఉపనిషత్పురాణములు నినదించు చున్నవి. శ్రీమత్పారమాత్మికోపనిషత్తు సకల వేదార్థసారభూతము "రయిఃకకుద్మాన్" అను మంత్రములో శ్రీస్వామివారి కరుణారసప్రపూర్ణత గోచరించును. శ్రీ వైఖానసమంత్రప్రశ్నములో నీయుపనిషత్తునకు ప్రత్యేకస్థానము కలదు. అట్టి శ్రీ విఖనసమహామునిచేత నాదిలో అర్చింపబడి కాలక్రమముగా నాశాఖీయుల చేతనే శ్రీ మద్వైఖానస భగవచ్ఛాస్త్రోక్తముగా పూజించ బడుచున్న పరమపురుషుడు శ్రీ శ్రీనివాసుడు. అట్టి మహిమ గల్గిన శ్రీవారు పంచబేరాత్మకముగా ధ్రువ, కౌతుక, ఉత్సవ, స్నపన బలిబేరములను పేళ్ళతో శ్రీ ఆనందనిలయమునం దుపస్థితమై యున్నది. శ్రీ శ్రీనివాసుడు స్వయంవ్యక్తమూర్తి. ఇందు ప్రధానబేరమైనది- ధ్రువబేరము.

అనంత కళామయుడైన శ్రీవారికి శ్రీ వైఖానస భగవచ్ఛాస్త్రము ననుసరించి కొన్ని కొన్ని సందర్భములందు అష్టబంధనము చేయవలసి యున్నది. ఏతత్ కార్యసమీక్షయే ఈవ్యాస పరమార్థము.

శ్రీవారి దేవాలయ మందలి ఆధ్యాత్మిక రహస్యమొక్కటి గలదు. అదే మన ఆలయ నిర్మాణము ఆగమశాస్త్ర రీతిగ ఆధ్యాత్మిక ప్రమాణమై యున్నది.

"ధ్వజం జీవమిత్యాహుః" అను ప్రమాణ వాక్యము ననుసరించి శరీరమునకు ప్రాణమెట్టిదో ఆలయమునకు ధ్వజమట్టిది. శరీరమునకు వలనే, ఆలయమునకు పంచకోశము

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారిఆలయం, తిరుమల.

శ్రీ బాలాలయ అష్టబంధన మహాసంప్రోక్షణం

7-8-94 మొదలు 12-8-94 వరకు

శ్రీ అర్చకం రామచంద్ర దీక్షితులు

లున్నవి. మానవుడు ఆలయమునకు గల హ్య ప్రాకారాదులను జుట్టివచ్చుటయే అన్నమయ కోశమును దాటివచ్చుట. ప్రాకారాంతమున గల ధ్వజమును బలిపీఠమును దర్శించి స్వామి కీర్తిపతాకను దర్శించుట ప్రాణమయ కోశమును గమించుట. పరివార దేవతాదుల దర్శనము ముఖమంటప ఆస్థానమంటప, పాకమంటపాదుల వీక్షణము మనోమయ కోశమును దాటుట. స్వామివారి అంతరాళమునుచేరుట విజ్ఞానమయ కోశమును చేరుట. అనంతరము పరమాత్మ యందంతర్లీనత నంది, అనన్యాశ్రయత్వ, అనన్యశరణ్యత్వ, అనన్య సేవ్యత్వమును స్వీకరించుటయే ఆనందమయ కోశము చేరుట. "ఆ" సమస్తాత్ అనుటచే అచట అంతయూ ఆనందమే. "సదా పశ్యన్తి సూరయః" అను శ్రుతి. నిత్య సూరులనవరతము నట్టి స్థితి ననుభవింతురని నుడువు చున్నది. కనుకనే కాబోలు శ్రీవారి నిలయము ఆనంద నిలయ మయ్యెను. ఇది అన్వర్థము. పంచ కోశాత్మకమైన జీవుడొక్కొక్క కోశమును విడిచి ముక్త్యధ్వమును గమించి స్వామి యందు లయమొందుటయే ఆనందము. తన్నిరూపణమే శ్రీవారి ఆనంద నిలయము. జన్మరాహిత్యమును కోరు భక్తజన సందోహమునకు కొంగుబంగారము శ్రీవారి ఆనందనిలయము. శ్రీవారి ఆలయ నిర్మాణము ఆగమశాస్త్ర రీతిగానే యుండడం విశేష విషయము.

కొన్ని వేల సంవత్సరముల చరిత్ర కలిగిన శ్రీస్వామివారి కిట్టి మహత్తరమైన అష్ట

బంధన కార్యక్రమము లెన్నియో పర్యాయములు జరిగి యుండినట్లు ప్రమాణములున్నవి. ఇదివరలో 1958 వ సంవత్సరము '1970, సం॥ మరియు 1982 వ సంవత్సరములందు ఈ అష్టబంధన కార్యక్రమములు జరిగిన అనంతరము 1994 వ సంవత్సరం ఆగష్టునెల 7-8-94 మొదలు 12-8-94 అనగా శ్రావణ శుద్ధ పంచమి శుక్రవారం ఉదయం 9.20 నిముషముల శుభ కన్యాల గ్నమందు శ్రీవారికి బాలాలయ అష్టబంధన మహా సంప్రోక్షణ జరుపుటకు భగవదనుగ్రహముతో నిర్ణయింపబడి వైభవముగా జరిగినది.

శ్రీవారి గర్భాలయ మందు ధ్రువపీఠమునకు పద్మబంధమునకును గల బంధము శ్లేషమైనపుడు శక్తి తరగుటయు దాని అష్టబంధన విధానముచే బంధింప చేయుటయు ఆగమ శాస్త్రసమ్మతము. దీనిని అష్టబంధన మందురు. ఇందు లక్క, గుడము, తేనె

తిరుమలలో యాత్రికులు చేయవలసినవి

- తిరుమలకు బయలుదేరేముందు మీమీ ఇష్టదేవతలను పూజించండి
- మీ ప్రయాణానికి కావలసిన టిక్కెట్లను, తిరుమలలో వసతిని ముందుగా ఏర్పాటు చేసుకోండి.
- శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామిని దర్శించే ముందు శ్రీవారి పుష్కరిణిలో స్నానంచేసి, శ్రీ వరాహస్వామిని పూజించండి.
- స్నానం చేసి శుచిగా, శుభ్రమైన వస్త్రాలతో శ్రీవారి ఆలయంలోకి ప్రవేశించండి
- ఆలయంలో ఉన్నపుడు స్వామివారిపైనే మీ ధ్యానం వుంచండి.
- ఆలయంలో పూర్తిగా నిశ్శబ్దాన్ని పాటిస్తూ 'ఓం శ్రీవేంకటేశాయ నమః' అని మీలో మీరు శ్రీవారిని స్మరించండి.
- తిరుమల సమీపంలోవున్న ఆకాశగంగ, పాపనాశనం తీర్థాలలో స్నానం చేయండి.
- తిరుమలలో ఉన్నపుడు మన ప్రాచీన ఆచార వ్యవహారాలను విధిగా పాటించండి.
- సాటి యాత్రికులను గౌరవించి వారిలో భక్తి భావాలు పెంపొందించండి.
- మీ కానుకలు శ్రీవారి హుండీలోనే సమర్పించండి.
- శ్రీవారి ఆలయంలో మీరు జరిపించ దలచిన పూజలకు గాని వలసిన సమాచారంకోసంగాని తిరుమలలోని లేదా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములవారి ఏ సమాచార కేంద్రంలో అయినా అడగండి.

తిరుమలలో చేయకూడనివి

- విలువైన ఆభరణాలు, ఎక్కువడబ్బు మీవద్ద వుంచుకోకండి.
- మాంసాహారాన్ని భుజించకండి.
- ఏ విధమైన మత్తు పదార్థాలు సేవించకండి
- పొగత్రాగకండి.
- వసతి సౌకర్యంకోసం అపరిచితులను ఆశ్రయించకండి.
- శ్రీవారి సులభ దర్శనంకోసం దళారీలను ఆశ్రయించకండి.
- ఆలయంలో సాష్టాంగ దండప్రణామాలు చేయకండి.
- వీధి వర్తకులనుంచి నకిలీ ప్రసాదాలు కొనకండి.
- శ్రీవారి దర్శనంకోసం కాకుండా వేరే ఇతర ఉద్దేశములతో తిరుమలకు రాకండి.
- శ్రీవారి దర్శనంకోసం త్వరపడకండి. క్యూలో మీవంతు వచ్చేవరకు ఆగండి.
- ఆలయ ప్రాంగణంలో ఉమ్మివేయటంవంటి అసహ్యకరమైన పనులు చేయకండి.
- ఆచార వ్యవహారాల ప్రకారం ఆలయార్హత లేని సందర్భాలలో ఆలయంలోకి రాకండి.
- తిరుమలలో పువ్వులు పెట్టుకోకండి. పువ్వులన్నీ శ్రీవారి పూజకే.

మైనము, గుగ్గిలములను సమాన భాగములుగా మిశ్రీకృతము గావించి దీనికి రెండింతలు సజ్జరసమును దానికి సగము గైరికము పచ్చకర్పూరమును కలిపి దీని యన్నింటిని సగభాగమును తెల్లమును(సున్నం)చేర్చి లోహపాత్ర యందుంచి పక్వము నొనర్చి గానీ అపక్వముగాగానీ పీఠరంధ్రబంధమొనర్చుటయే అష్టబంధనమని శ్రీవైఖానసశాస్త్ర కర్తలలో నాకరగు శ్రీమరీచిమహర్షివారియభిసంది. శ్రీవారికి ఈ శీతలబంధము చేయుట సంప్రదాయముగ నున్నది. ఇట్టి విశేష భగవత్కార్యములు ఇదివరలో మూడు పర్యాయములు 1. ఆనందనిలయ విమాన సంప్రోక్షణ, 2. అష్టబంధన సంప్రోక్షణ 3. ధ్వజస్తంభ సంప్రోక్షణ క్రమముగా విజయవంతముగా నిర్వహించిన మా తండ్రిగారు శ్రీమాన్ అర్చకం శేషాచలం దీక్షితులువారు చిరస్మరణీయులు.

ప్రస్తుతము వారి కుమారులు శ్రీవైఖానస ఆగమరత్న అర్చకం రామచంద్ర దీక్షితులు, వారి సహోదరులు శ్రీమాన్ అర్చకం దొరస్వామి దీక్షితులు, శ్రీనివాస నరసింహదీక్షితులు నేటి ఈ మహత్తరవైదికకార్యక్రమము నిర్వహించినారు.

శ్రీవారి బాలాలయ అష్టబంధన మహాసంప్రోక్షణ కార్యక్రమము 7-8-94 ఆదివారం ఉదయం శ్రీవారి ప్రార్థనసూక్తం ఆచార్య ఋత్విగ్వరణముతో నారంభించబడినది. సాయంత్రము శ్రీవిష్వక్సేనుల వారు తిరువీధుల వేంచేసి వసంత మంటపమునందు ఆస్థానములో నున్న సమయమున మృత్సంగ్రహణము నొనర్చుకొని అనంతరము ఆలయమునందు లోకశాంతి కొరకు సంకల్పము, గావించబడి అంకురార్పణము గావించబడినది.

8-8-94 సోమవారము. యాగశాలయందు శాలావాస్తు 'అకల్మష హోమములు జరిపి ఋత్విక్‌పావనార్థము పంచగవ్య ప్రాశనము జరుపబడినది. అర్చావతి శ్రీవారి ధ్రువమూర్తియందలి చతుర్వింశజ్జీవకళలను బీజా

క్షరసంయుతముగా మహాపీఠమెయర్చి నవ రత్న శోభితమై స్వర్ణప్రతిమలు గలిగి పవిత్ర తీర్థముతోనున్న రజితకుంభము నందు అప కర్షణము గావించుట. శ్రీవారి సర్వాం గములందున్న చతుర్వింశజ్జీవకళలను శ్రీవై ఖానస ఆగమ శాస్త్రానుసారము ప్రధానా చార్యుడు ఇతర ఆగమాచార్యులు ఈకార్యక్ర మము బీజాక్షర సంయుతమైన మహామంత్రా నుష్ఠాన పూర్వకముగా దీనిని నిర్వర్తించుట ఇందలి విశేషము. అనంతరము యాగశాల యందు వేదవిదుల వేదనిస్వనము ఘోషిం చుచుండగా అధికార అనధికారులు వేదపం డితులు ఆగమ శాస్త్రకోవిదులు పండితులు వెంటరాగా ప్రధానాచార్యుడు ఈ రజితమ హాకుంభమును శిరస్సు నందుంచుకొని ప్రద క్షిణముగ యాగశాల యందు పంచాగ్నుల మధ్యమందుగల ప్రధాన వేదికపై ప్రతిష్ఠింప చేసి న్యాస పూర్వకముగా ఆరాధించినారు.

ఇదే సమయమున ఆలయతదితర పరివార దేవతామూర్తులకున్న నియమితు లగు ఋత్విక్కులు వివిధ దేవతామూర్తులైన విష్వక్సేనులు, పోటుతాయార్లు, పడిపోటు తాయార్లు, గరుడాళ్వారులు,శ్రీ నరసింహ స్వామివార్లు, శ్రీ వరదరాజస్వామివారు, శ్రీ బేడి ఆంజనేయస్వామివార్లు, శ్రీ భాష్యకార్లు ఆయా విమానములకునూ ప్రత్యేకముగా కళా పకర్షణము జరిగింపబడి యాగశాల యందా మహాకుంభముల ఆయా వేదికల మీద అలం కరింపబడినవి. యాగశాలయందు ప్రధాన వేదిక ఉపవేదిక సహితముగా అష్టమంగళ పంచాయుధాలచే అలంకరించబడి ఈ మహా కుంభములకు నొక మాత్న ప్రకాశము కల్గింప బడినది. అనంతరము అన్ని మహాకుంభ ములకును రాజోపచారములతో విశేషారాధన ములు జరిగినవి. తదుపరి గార్హపత్యాన్వాహార్య వసత్యా 'సభ్య పౌండరీకాదులను పంచాగ్నుల యందు ఈంకారాది హోమములు, మూర్తి హోమములు నిర్వహింపబడినవి.

నాటినుండి ప్రతిదినము ఉదయం, సాయంత్రములందు పర్యాగ్ని కుండములందు విశేష హోమములు నిర్వర్తించారు. యాగ శాలయందు వేంచేపియున్న శ్రీ మలయప్ప స్వామివార్లకు శ్రీ కోదండరామస్వామివార్లకు శ్రీకృష్ణస్వామివార్లకు తదితర ఆలయ పరి వారదేవతలకు విశేషార్చనలు విశేష నివేదన ములు ఆగమ కోవిదులైన ఆచార్యఋత్వి క్కులు నిర్వహించినారు.

రెండవదినము 9-8-94 మంగళవారం ఉదయం, సాయంత్రములందు యాగశాల యందు పర్యాగ్ని కుండములందు సామాన్య విశేష హోమములు నిర్వర్తించ బడినవి. అన్ని వేదికల నలంకరించిన దేవతారజిత మహాకుం భములకు విశేషార్చనలు విశేష నివేదనములు రాజోపచారములు నిర్వర్తించినారు.

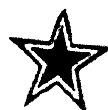
10-8-94 బుధవారము ఉదయం విశేష హోమముల పర్యాగ్ని కుండములందు నిర్వ హించబడి అష్టబంధన విశేష సామగ్రులను అర్చించి వెన్నెతో మర్దించి పక్వము గావించి స్నాపనాచార్యులు వేదయుక్తముగా శ్రీవారి కిని పరివార దేవతాధ్రువబేరములన్నింటికినీ అష్టబంధనము సమర్పించినారు.

ఆరోజు సాయంత్రము యాగశాల యందు అన్ని హోమకుండలము లందు సామాన్య విశేష హోమములు నిర్వర్తించబడి ఆయా వేదికలపై రజిత కుంభ మందలి దేవతామూర్తులకు విశేషార్చనలు విశేష నివే దనములు నిర్వహించినారు.

11-8-94 గురువారము ఉదయము మామూలు మేరకు అన్ని హోమకుండము లందు విశేష హోమములు నిర్వహించి బింబశుద్ధికై జరిగెడు శాస్త్రసిద్ధి కార్యములు అధివాసములు అన్ని ధ్రువబేరములకు జరు పబడి సాయంత్రము అన్నిహోమకుండము లందు విశేష హోమములు జరిగి మహా శాంతి హోమకుండమునందు పూర్ణాహుతి హోమము పూర్తియైన అనంతరము ప్రధాన పరివార మహాశాంతి కుంభములతో ప్రదక్షిణ ముగా శ్రీవారి గర్భాలయము నందు మహా శాస్త్ర చతుర్దశకలశ తిరుమంజనము శ్రీవా రికిన్ని ఇతర పరివార దేవతాధ్రువబేరములకు జరుపబడి ఆ రాత్రి విశేషముగా శ్రీవారికి శయనాధి వాసము నిర్వర్తించబడినది. అధివా సములు బింబశుద్ధి కొరకు నిర్వర్తింపబడెడు సంస్కార విశేషము. అధివాసానంతరము తత్తదధివాస హోమము లాయాహోమకుం డములందు నిర్వర్తించ బడిననే కానీ ఈ ఫలము సిద్ధింపదు. ఆ హోమ విధుల నిర్వ ర్తించ బడిన బింబములకొక మాత్న స్ఫూర్తి అపూర్వ ప్రకాశము సిద్ధించుననుటను ఆగమ శాస్త్రము నిర్దేశించినది.

12-8-94 శుక్రవారము పదవ దినము అనగా సుముహూర్తమున ఉదయం 9.20 నిముషములు శుభకన్యాలగ్నమందు సర్వ గ్రహములు శుభఫలావాప్తికై సిద్ధపడుచుండ శ్రీ మదానందనిలయవాసుడైన శ్రీశ్రీనివాసు నకు మరియూ పరివార దేవతా మూలముగా మహాసంప్రోక్షణ కార్యక్రమము నిర్వహింపబ డినది. అనంతరము శ్రీవారికి విశేష తిరువా భరణములు అలంకరించబడి విశేష నివేదన ములు అక్షతారోపణములు జరిగి, ఏతెంచిన ఆచార్య ఋత్విక్ సంఘమునకు బహుమాన ములు భూరి దక్షిణలు ఒసగబడినవి. ఈమ హత్తర వైదిక కార్యక్రమములు శాస్త్రోక్తముగా నిర్వహించుటకు విచ్చేసిన ఆగమ విద్వాం సులు, పండిత ప్రవీణులు శ్రీమాన్‌వేదాన్తం దేశికభట్టాచార్యులు పర్యవేక్షణము, ఈకార్య క్రమమునకు ధనవ్యయమునకు వెనుదీయక భక్తి శ్రద్ధలతో ప్రోత్సాహము నందించిన తి.తి.దే ధర్మకర్తల మండలి అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ. చెంగల్ రెడ్డిగారిని, కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ డి.వి.ఎల్.ఎన్. మూర్తి గారిని, తమ తమ అర్హతానుగుణముగా ఈ మహత్తర కార్యక్ర మమున సేవచేసి తరింతుమన్న భావనతో శ్రమతీసుకొన్న నితరులను, పై కార్యక్రమము విజయవంతముగా శ్రీమద్వైఖానస ఆగమశా స్త్రవిధిని నిర్వహించుటకు శ్రీ శేషాచలపతి అనుగ్రహించి సంపూర్ణంగా నెరవేర్చినారు.

ఓంశాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు
తిరుపతి

శ్రీ వేంకటేశ్వర కేంద్ర గ్రంథాలయం మరియు పరిశోధనా కేంద్రం

ఒక విజ్ఞప్తి

విద్యే సౌందర్యం **విద్యే దైవం**

1993లో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల వజ్రోత్సవ సందర్భంగా తిరుపతిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర కేంద్ర గ్రంథాలయం మరియు పరిశోధనా కేంద్రం నెలకొల్పబడింది. భాగవతాంకితంగా ఈ పవిత్ర పరిశోధనా కేంద్రానికి శ్రీకారం చుట్టబడింది. ప్రాచీన ఆధునిక వాస్తు శిల్ప ప్రమాణాల రీత్యా అతి విశాలమైన భవనం ఈ గ్రంథాలయం మరియు పరిశోధనా కేంద్రంకై నిర్మింపబడింది. ఇదో గ్రంథ రత్నాకరం. ప్రాచీనుల ఉత్తమ ఆలోచనా విధానాలను ఆవిష్కరించేందుకు, అందరికీ పంచేందుకు అలభ్యమైన ఎన్నో గ్రంథాలు, వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, పురాణాలు, శాస్త్రాలు, భగవద్గీత ఇలా ఎన్నో గ్రంథాలు ఈ గ్రంథాలయంలో పదిలపరచబడ్డాయి.

శ్రీ వేంకటేశ్వర కేంద్ర గ్రంథాలయం మరియు పరిశోధనా కేంద్రం సనాతనధర్మం, తత్త్వశాస్త్రం, సంగీతం, భారతీయ సంస్కృతి మొదలైన విషయాలమీద పరిశోధన చేయటానికి చక్కని అవకాశం కలిగిస్తుంది. అంతేకాక అలభ్యంగాను, అముద్రితంగాను వున్న భారతీయ తత్త్వశాస్త్ర గ్రంథాలను, సంస్కృత మూల గ్రంథాలను వాటి అనువాదాలను ప్రచురించాలని ఆశయం. ముద్రణా విభాగం కూడ ఏర్పాటు చేసుకోవటానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఈ గ్రంథాలయాన్ని భారతీయ సంస్కృతీ ఆలయంగా, ప్రముఖ పరిశోధనా కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మా ఆశయం. ఈ భారీ పథకం పూర్తవటానికి అందరి సహాయ సహకారాలు ఎంతో అవసరం.

ఈ బృహత్తర కార్యానికి ప్రజలు, సంస్థలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, దాతలు ఇతోధికంగా పుస్తకాల రూపంలో కాని, ధనరూపంలో గాని సహాయం అంద చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. వ్యక్తులు, సంస్థలు తమ వద్దవున్న విలువైన భారతీయ తత్త్వశాస్త్ర గ్రంథాలను ఈ గ్రంథాలయానికి బహుమతిగా ఇవ్వవచ్చు.

దయతో మీ విరాళాలను పుస్తకాల రూపంలో గాని, ధనరూపంలో/డిమాండుడ్రాఫ్టుద్వారా గాని "*ఆఫీసరు ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ, శ్రీ వేంకటేశ్వర కేంద్ర గ్రంథాలయం మరియు పరిశోధనా కేంద్రం, తిరుపతి-517 502 ఆంధ్రప్రదేశ్.*" వారికి పంపండి.

విద్య సౌందర్యాన్ని ఇస్తుంది! అది ఎవ్వరూ దోచుకోలేని అపార ధనాగారం! విద్యవల్ల కీర్తి, సంపద, ఆనందం లభిస్తాయి! విద్య గురువులకు గురువు! అన్య ప్రదేశాల్లో విద్య బంధువులా సహాయం చేస్తుంది! పాలకుల వద్ద గౌరవం లభించేలా చేస్తుంది! విద్యలేని వాడు వింత పశువు!!

--భర్తృహరి

(16 వ పేజీ తరువాయి)

23. కామధేనువు (గోవు)

ఆవు సాక్షాత్తు దైవస్వరూపము. రోజూ ఆవుయొక్క ముఖముకంటే పృష్ఠభాగమును చూచిన శుభము కలుగును. గోదానమువలన పుణ్యలోకప్రాప్తి కలుగుతుంది. గోవుయొక్క పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, పేడ, మూత్రం వీటిని పంచగవ్యములు అందురు. వీటిని మంత్ర పూర్వకముగా ప్రాశన చేయుటచేత శరీర శుద్ధి కలుగుతుంది. గోవును ప్రతి శుక్రవారం పసుపు, కుంకుమంతో పూజించిన అష్టైశ్వర్యప్రాప్తి కలుగును.

యా లక్ష్మీః సర్వభూతానాం
సర్వదేవే ష్వవస్థితా,
ధేనురూపేణ సా దేవీ
మమపాపం వ్యపోహతు.

నమోగోభ్యః, శ్రీమతీభ్యః,
సౌరభేయీభ్య ఏవ చ,
నమో బ్రహ్మసుతాభ్యశ్చ
పవిత్రాభ్యో నమో నమః.

అని గోమాతను ప్రార్థించాలి.

24. గాయత్రీదేవి

ముక్తా విద్రుమ హేమ నీల ధవలచ్ఛా
యై ర్ముఖై స్త్రీక్షణై
ర్యుక్తా మిన్దునిబద్ధ రత్నముకుటాం
తత్త్వార్థ వర్ణాత్మికామ్,
సావిత్రీం వరదాభయాంకుశకశాః
శుభ్రం కపాలం గద్దాం
శంఖం చక్రమథారవిన్ద యుగళం
హస్తై ర్వహన్తీం భజే.

గాయత్రీదేవి అయిదు ముఖములు కలిగి రత్నహారాది భూషణములను ధరించి కమలముపై విరాజమానమై యుండును. ఈమెకు 10 చేతులు 2 చేతులు వరద, అభయ ముద్రలు కలిగి మరో రెండు చేతులతో పద్మములను ధరించి, మిగిలిన హస్తములలో శంఖం, చక్రం, కశా, అంకుశం, ఉజ్జ్వల పాత్ర, రుద్రాక్షమాల కలిగియుండును.

తత్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి
ధియో యో నః ప్రచోదయాత్.

ఇది గాయత్రి మంత్రము. ఇది 24 అక్షరాలు కలిగియున్నది. ఈమంత్రానికి ద్రష్ట విశ్వామిత్రుడు. ఈ గాయత్రి మంత్రము 3 పదములుగా విభజింపబడినది. అందు చేత ఇది త్రిపద గాయత్రి అని పిలువబ డుచున్నది. ఈ మంత్రము 3 స్వరూప ములను కలిగి ఉంటుంది (సత్త్వరజస్తమో గుణములు) అందుచేత ఇది త్రిగుణాత్మ కమైనది. ఈ గాయత్రిని బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులు యజ్ఞోపవీతధారణ కలి

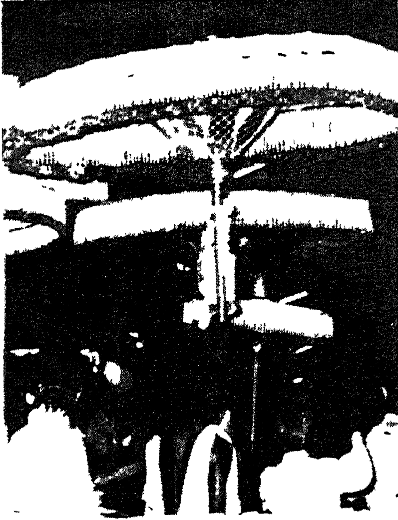
గిన ప్రతివారు తప్పక సంధ్యావందనములో జపించాలి. ఈ గాయత్రి ఉపాసనవల్ల సర్వ కోరికలు నెరవేరును.

25. గోదాదేవి

నీళాతుఙ్గస్తనగిరితటీ సుప్త
ముద్బోధ్య కృష్ణం
పారార్థ్యం స్వం శ్రుతిశత
శిర స్సిద్ధ మధ్యాపయన్తీ,
స్వోచ్ఛిష్టాయాం స్రజి నిగళితం
యా బలా త్కృత్య భుఙ్క్తే
గోదా తస్యై నమ ఇద మిదం
భూయ ఏవాస్తు భూయః.

ఈమె పెరియాళ్వారుల తులసీ వనము నందు భూదేవి అంశతో కలియుగము 98వ సంవత్సరమున శ్రీవిల్లి పుత్తూరు నందు జన్మించెను. ఈమె సీతవలెనే భూమియందు అయోనిజగ ఉద్భవించి అర్చామూర్తి భగవా నుడైన రంగనాథునే వివాహము చేసుకొన్నది. పూర్వము గోపికలు శ్రీకృష్ణుని భర్తగా పొందగోరి కాత్యాయనీ వ్రతమాచరించి తమ మనోభీష్టములను నెరవేర్చుకొన్న విధముగనే ఈమె కూడ శ్రీ మహావిష్ణువుని వివాహమాడగోరి ధనుర్మాసవ్రతము ఆచరించి, గోపికలు ఒకరినొకరు లేపుకొని తెల్లవారు ఝామునే శ్రీకృష్ణపూజ చేసినట్లు భావించి తానుకూడ 30 పాశురములతో తిరుప్పావు నురచించి, రోజుకొక్క పాశురమును పాడి, ఈధనుర్మాసవ్రతముచేసి రంగనాథుని భర్తగా పొందినది. గో అంటే వాక్కులు అనికూడ అర్థము కలదు. ద అంటే ఇచ్చినది. అంటే వాగ్రూపమైన మాలలో (పాశురములు) భగవానుని పూజించుటచేత గోదా అనుపేరు కలిగినది. తండ్రికి పూల మాలలో కట్టుటకు సహకరిస్తూ ఆకట్టిన మాలలను తాను ధరించి అందముగానున్నదీ లేనిదీ చూసుకొని మళ్ళీ యథాప్రకారం బుట్టలో తండ్రికి తెలియకుండా పెట్టుచుండెడిది. ఒకరోజున తండ్రిచూసి ఈమెను మందలించి, కట్టినమాలలను పారవేసి మళ్ళీ వేరే మాలలనుకట్టి స్వామికి అర్పించగా, స్వామికి సంతోషము కలుగలేదు. "గోదాదేవి ధరించి తీసిన మాలలే తీసుకొనిరా" అని ఆజ్ఞాపించారు. ఆవిధంగా తానుధరించి విడిచిన మాలతో స్వామిని బంధించుట చేత ఈమెకు శూడి కొడుత్త నాచ్చియార్ అను తమిళ నామము కలిగినది. ఈమె గురించి తెలుపు ప్రబంధము ఆముక్తమాల్యద. శ్రీవైష్ణవ దేవాలయము లలో అర్చామూర్తిగా నేటికిని ధనుర్మాస దీక్షకు కారణమై విరాజిల్లుచున్నది.

వివాహము కాని కన్యలు నియమముగా ఈ ధనుర్మాసవ్రతమును 30 దినములు ఆచ

ప్రకటన

గొడుగుల పంపిణీ

మైకుసెట్లవలెనే ఏభై శాతం సబ్సిడీతో గొడుగుల జతను కూడా ఆలయాలకు విరాళంగా ఇవ్వాలని తేది 6-3-82న తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన నిర్వాహక మండలిలో తీర్మానించటం జరిగింది. కనుక గొడుగులు అవసరమైన ఆలయాల అధికారులు తమ అభ్యర్థనలు పంపుకొనవలసిందిగా కోరటమైనది. గొడుగుల జత సగం వెల: రూ. 900 అవుతుంది. కనుక తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారి పేరిట ఆ మొత్తానికి డిమాండ్ డ్రాఫ్టు తీసుకొని ఆయా జిల్లాల అసిస్టెంట్ దేవాదాయ కమీషనర్‌ల ద్వారా తమ దరఖాస్తులను పంపిన పక్షంలో, అలాంటి వారికి గొడుగులు మంజూరు చేయబడుతవి.

కార్యనిర్వహణాధికారి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు,
తిరుపతి.

రించి, గోదాదేవిని, స్వామిని పూజించిన తప్పక వివాహము జరుగును.

యస్య త్రయ స్త్రింశ త్ దేవా
అఙ్గే గాత్రా బిభే జిరే
తాన్ వై త్రయ స్త్రింశత్ దేవా
నేకే బ్రహ్మావిదో విదుః.

ఇక్కడ దేవతలందరికీ ప్రభువు అయిన శ్రీమన్నారాయణుని అంగీ దేవతగాను మిగిలిన 3 కోట్ల ముప్పది మంది దేవతలను శ్రీమన్నారాయణుని యొక్క అంగదేవతలుగాను విజ్ఞులు చెప్పెదురు. ఇదే విషయాన్ని భగవంతుడు భగవద్గీతలో అర్జునునికి ఉపదేశిస్తూ

కామై స్తై స్తై ర్హృత జ్ఞానః
ప్రపద్యన్తేఽన్య దేవతాః,
తం తం నియమ మాస్థాయ
ప్రకృత్యా నియతా స్వయా.

"మానవులు ఇది కావాలి, అదికావాలి అంటూ మతి పోగొట్టుకొని రకరకాలైన దేవతలను భజిస్తున్నారు. రకరకాలైన వ్రతాలను ఆచరిస్తున్నారు. తమ తమ గుణాల వల్ల ప్రేరేపింపబడుతూ వాటికి తగినట్లుగా చేస్తున్నారు. తమకు నచ్చిన దేవతా స్వరూపాలను వాళ్ళు నిర్మించుకొంటూ భక్తితో పూజిస్తున్నారు. ఆ భక్తిశ్రద్ధలను కూడ నేనేవాళ్ళకు ఇస్తున్నాను. దానితో వాళ్ళు ఆ యా దేవతలను ఆరాధించి ఫలితాన్ని పొందుతున్నారు. కాని ఆదిత్యులు, వసువులు, రుద్రులు, అశ్వినులు, మరుత్తులు, వీరుగాక ఇంతవరకు చూడని రకరకాలైన దేవతారూపాలు నాలోనే ఉన్నాయి. సమస్తము నేనే. ఇట్లా నన్ను తెలుసుకొని "సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు" అంటూ పూజించువాడు నన్నే పొందగలడు. అతనికి మరుజన్మలేదు." అని బోధించెను. కాబట్టి శ్రీమన్నారాయణుడు భక్తజన సంరక్షణార్థము అర్చామూర్తిగా 108 దేవాలయములలో వేంచేసియున్నాడు. వీటిని అష్టోత్తర శత దివ్య దేశములు అందురు. ఈదివ్య దేశములలో వేంచేసియున్న స్వాములను జీవితములో ఒక్కసారైనా యాత్రచేసి దర్శించుకొన్న ఎడల సర్వపాపములను పోగొట్టుకొని, మోక్షమును పొందుదురు.

రంగనాథస్వామి, వరదరాజస్వామి, వేంకటేశ్వరస్వామి, నరసింహస్వామి, సీతారామచంద్రస్వామి, శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ, అనంత పద్మనాభస్వామి, సంపత్ కుమారస్వామి - ఇట్లా ఎన్నో నామ రూపాలతో అర్చామూర్తిగా ఆ యా దివ్యదేశములలో వేంచేసి యున్న స్వామిని సేవించి, పూజించి, తరించండి. భగవానుడు చెప్పచున్నాడు:-

సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య
మామేకం శరణం వ్రజ,
అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో
మోక్షయిష్యామి మా శుచః.

ఇతరమైన సర్వధర్మాలనూ చింతలేకుండా తోసివేయి. నన్ను శరణుపొందు. పాపాలన్నింటి నుంచీ నేను నిన్ను విడిపిస్తాను. దుఃఖించకు.

మనం చేసిన పాపాలను తొలగించుకోవడానికి శరణాగతి యేమందు. అందుచేత భక్తితో భగవంతుని పూజించి, శరణాగతిచేసి తరించాలి.

---సమాప్తము---

✲

సత్యతపుడు

వింధ్యాటవిలో ఒక బోయవాడుండేవాడు. పరమదుర్మార్గుడు. బాటసారులను దోచుకొని వారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేవాడు. వాడు ఒకనాడు అడవిలో సంచరిస్తూ 'అరుణి' అను మునిని చూసి "నిన్ను చంపుతా"నని ఆయుధం తీశాడు.

అరుణి బోయవాడిని చూసి కొంచమైన భయపడక శివనామం జపించాడు.

బోయవాడు ముని నిర్భయత్వానికి ఆశ్చర్యపోయి-

"నేనెందరినో చంపాను. నీవలె చావుకు భయపడని వాడిని ఇంతవరకూ చూడలేదు. ఇక మీదట నేను పాపము చేయను. నాకు ముక్తిమార్గం చెప్పమని" అన్నాడు.

అరుణి వాడితో మాట్లాడక అక్కడ నుండి లేచి వెళ్ళిపోయాడు. బోయవాడు కూడా మునివెంట బయల్దేరాడు. శిష్యునివలె మునికి సేవ చేయసాగాడు. అరుణి మాత్రం బోయవాడితో మాట్లాడలేదు. వారికి మార్గ మధ్యంలో ఒక పులి ఎదురు వచ్చి అరుణిపై దూకబోయింది. అరుణి భయపడి బిగ్గరగా 'నారాయణ' 'నారాయణ' అన్నాడు.

బోయవాడు పులిని ఎదుర్కొని చంపి మునిని కాపాడాడు.

పులి మృతదేహం వెంటనే మానవ రూపు ధరించి వారికి నమస్కరించి-

శ్రీ రావి . ఎన్ . అవధాని

"నేను దీర్ఘబాహుడను రాజును. సకల విద్యలు నేర్చుకున్నాను. విద్యకు వినయం అవసరం. కాని నేను విద్యాధికుడననే గర్వంతో విద్యా వేత్తలను నిందించాను. బ్రాహ్మణులను దూషించాను. వారు నన్ను 'పెద్దపులివి' కమ్మని శపించారు. వారిని శాపవిమోచనం తెలియ చేయమని వేడుకున్నాను. "నీవు ఒక బ్రాహ్మణుని చంపబోవునపుడు అతడు 'నారాయణ' 'నారాయణ' అంటాడు. 'నారాయణ' నామం విన్న నీకు నిజరూపు వస్తుంది అన్నారు. నాటి నుండీ నేను పులినై యీ అడవిలో సంచరిస్తున్నాను. మీ దయవల్ల నేటితో నాశాప విమోచనమైంది" అని చెప్పి దీర్ఘబాహువు వెళ్లిపోయాడు.

పులి బారి నుండి కాపాడినందుకు బోయవాడిని తన శిష్యుడిగా అంగీకరించాడు అరుణి.

కొత్త శీర్షిక ప్రారంభం

పాఠకుల ధార్మిక సందేహాలకు సమాధానాలు

ఎంతో కాలంగా పాఠకులందరూ ఎదురుచూస్తున్న ఈ శీర్షిక జూలై 94 నుండి ప్రారంభమయ్యింది. పాఠకుల ధార్మిక సందేహాలకు ప్రముఖ పండితులు సమాధానాలు ఇస్తారు.

ప్రతినెలా 15వ తేదీలోపు పంపిన ప్రశ్నలకు ఆ మరుసటి సంచికలో సమాధానం ఇవ్వటం జరుగుతుంది. ప్రశ్నలలో ఎటువంటి అవహేళనలకుగాని, దుర్విమర్శలకుగాని తావు వుండరాదు. వీలైనంతమటుకు ప్రతి ప్రశ్నకు ఆయా విషయాలలో నిపుణులైన వారిని సంప్రతించి సమాధానం ఇవ్వవలసి వుంటుంది గనుక, కొంత ఆలశ్యంగా ఒక్కొక్క ప్రశ్న ప్రచురితమయ్యే అవకాశమున్నదని గమనించగలరు.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా :

సందేహాలు – సమాధానాలు
సంపాదకుడు
సప్తగిరి
తి.తి. దేవస్థానములు
తిరుపతి – 517 507

"నీవెప్పుడూ సత్యమునే పలుకుము. శకట వృక్ష ఫలములు తినకుము" అని చెప్పి మంత్రోపదేశం చేశాడు.

ముని ఉపదేశం పొంది తపస్సు చేయడం ప్రారంభించాడు బోయవాడు.

అయితే అతనికి అడవిలో ఎటుచూసినా శకట వృక్షములే తప్ప మరి ఏ వృక్షములూ కనిపించలేదు. అందువల్ల అతడు నిరాహారుడై ఘోర తపస్సు చేశాడు.

ఒకరోజు దుర్వాసముని వాని వద్దకు వచ్చాడు.

బోయముని దుర్వాస మునికి నమస్కరించి తన ఆతిథ్యం స్వీకరించమన్నాడు.

"ఈ కూటికి లేనివాడు తన కెటువంటి ఆతిథ్య మివ్వకలడో చూద్దా"మని దుర్వాస ముని అంగీకరించాడు.

బోయముని ఈశ్వరుడిని ప్రార్థించగా శివుడు ప్రత్యక్షమై ఒక మణి పాత్రను యిచ్చి "ఇది నీవు కోరిన ఆహారపదార్థాలు యిస్తుంది" అని చెప్పాడు.

ఆ పాత్ర సహాయంతో దుర్వాసమునికి సకల పిండి వంటలతో భోజనం పెట్టాడు బోయముని. దుర్వాసముని తృప్తి చెంది-

"నీవు 'సత్య తపుడ' వే" అని దీవించి వెళ్ళిపోయాడు.

నాటినుండీ బోయ మునికి 'సత్య తపుడు' అనే పేరు వచ్చింది.

సత్యతపుడు ఒకనాడు అడవిలో సమిధలు కోస్తుండగా ప్రమాదవశాత్తు కత్తి తగిలి అతని చేతి వేలొకటి తెగి క్రింద పడింది. కాని వెంటనే ఆ వేలు అతని చేతికి యథాస్థానంలో అతుక్కుంది. చెట్టుపై వున్న కిన్నెరలు యీ వింత చూసి ఇంద్ర సభలో దేవేంద్రునితో చెప్పారు.

సత్యతపుణ్ణి పరీక్షించ తలచి ఇంద్రుడు, ఉపేంద్రుడు వచ్చి బోయవాడు, పంది రూపాలు ధరించారు.

పంది బోయవాడు తరుముతున్నట్లు భయం నిటిస్తూ పరుగు పరుగున వచ్చి సత్యతపుడు ఆశ్రమంలో దాగుంది.

పంది వెంటనే బోయవాడు కూడా వచ్చి "స్వామీ నాచేత కొట్టబడ్డ పంది ఒకటి మీ ఆశ్రమంలోకి వచ్చింది. అది ఏమయిందో చెప్పండి" అన్నాడు.

ఇది సత్య తపుడుకి విషమ పరీక్ష తెలిసిన విషయం చెప్పకుంటే అసత్య దోషం వస్తుంది.

వ్రత భంగం అవుతుంది. చెప్తే పంది ప్రాణాలు కోల్పోతుంది. దాని మరణానికి తాను కారకుడౌతాడు. సత్యతపుడు కొంత ఆలోచించి –

"స్వామీ! పందిని చూసింది కన్ను అయితే అది మాట్లాడలేదు. చెప్ప కల్గింది నోరు. కాని అది చూడలేదు. చూడ లేని నోరు చూసినట్లు ఎట్లు చెప్ప కలదు?" అన్నాడు.

సత్యతపుడి సత్యదీక్షకు తెలివికి మెచ్చుకొని ఇంద్రుడు, ఉపేంద్రుడు తమ నిజరూపాలు ధరించి అతనిని ఆశీర్వదించి వరాలు ఇచ్చి వెళ్ళారు.

సద్గురు స్తోత్రమంజరి

(పేరు: శ్రీ సద్గురు స్తోత్రమంజరి. రచయిత: శ్రీ స్వామి సర్వేశ్వరానంద వెల తెలుపబడలేదు. ప్రతులకు: రచయిత, కళ్యాణాశ్రమం, శ్రీచంద్ర-పురం, పల్లవాడ పోష్టు, వయా మాదరపాకం, చెంగల్పట్టుజిల్లా, తమిళనాడు. పిన్ కోడ్ నెం.601 202) సమస్త ప్రాణికోటిలో మానవజన్మం ఉత్తమమైంది. ధర్మార్థ కామమోక్షాలనే చతుర్విధ పురుషార్థాల్ని సాధించినప్పుడే దానికి సార్థకత చేకూరుతుంది. ఈ పురుషార్థాల్లో నాల్గవదైన మోక్షాన్ని సాధించటానికి ఆధ్యాత్మిక సంపద అవసరం. దాన్ని పొందటానికి గురువు సహాయంకావాలి. అందుకే ఆయను త్రిమూర్త్యాత్మకుడనీ, అజ్ఞానమనే చీకటిని పోగొట్టే వెలుగులాంటివాడనీ పెద్దలు ప్రస్తుతించారు.

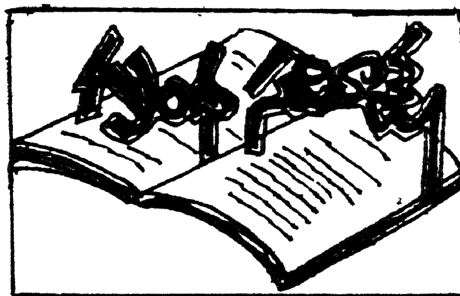
గురుశబ్దానికివ్వబడిన నిర్వచనాన్ని సార్థకం చేసిన సద్గురుదేవులు శ్రీ కల్యాణదాసుగారు ఆమహనీయుని శిష్యకోటిలో ఒకరైన స్వామి సర్వేశ్వరానందగారు తన గురుదేవుని మాహాత్మ్యాన్ని ప్రశంసిస్తూ రచించిన స్తోత్రమంజరి ఈ పుస్తకం.

వృత్త నియమ, సంఖ్యానియమ, మకుట నియమ, రస నియమాల్ని కల్గివుండటం శతక లక్షణమని సాహితీ మర్మజ్ఞుల అభిప్రాయం. ఈ నియమాలన్నీ దీనిలో లేకున్నా, అష్టోత్తరశతనామావళి ననుసరించి 108 పద్యాలే వుండటంచేత ఒకవిధంగా దీన్ని భక్తిశతక సాహిత్యంలోనిదిగానే పరిగణింపవచ్చు. గురునియొక్క ప్రాభవం, శిష్యునికుండవలసిన లక్షణాలు, శిష్యులు గురువు దయను పొందవలసిన అవసరం ఈ పుస్తకంలో చక్కగా వివరించడం జరిగింది.

స్వామి సర్వేశ్వరానందగారి వృత్తరచనా ప్రావీణ్యం ప్రశంసార్హం. "మనుజుల శాశ్వతంబయిన (22)" "కాయము చిక్కిపోయె (80)" మున్నగు పద్యాల్ని తిలకిస్తే పోతన, ధూర్జటి మొదలైన ప్రాచీనకవుల ప్రభావం ఈ కవిగారి మీద అతివేలమని చెప్పటానికి అనుమాన మక్కరలేదు. "అశాశ్వతమేను (12), మూర్ఖతనము (16) ఇత్యాది సమాన వ్యాకరణ దోషణాలూ, ఛందో భంగానికి గురైన పద్యాలూ, (2,8,21,39 - పద్యాల్లో చందస్సు తప్పింది) ముద్రా రాక్షసాలూ, శేషతలము, అకాలరుద్రుడు, మున్నగు అర్థ దోషాన్నిచ్చే ప్రయోగాలూ - ఈ స్తోత్రమంజరిలో అచ్చటచ్చటా కనపడుతూవున్నా, ఇందులోని ధారాశుద్ధి విషయవైదగ్ధ్యం, మనోజ్ఞమైన శైలి - చదువరిని ఇట్టే ఆకట్టుకొంటాయి. (శ్రీలను గర్హించే 12వ పద్యం ఈ పుస్తకానికి మచ్చగా వుందనక తప్పదు.)

ఛందో బద్ధమైన పద్యరచనే మృగ్యమైన ఈ దినాల్లో ఇలాంటి పద్యరూప స్తోత్రమంజరి పాఠకులకందడం హర్షించతగిన విషయం.

డి.నాగసిద్దారెడ్డి

సప్తగిరిలో సమీక్షార్థం గ్రంథాలు పంపే రచయితలు తమగ్రంథాల్ని రెండు కాపీలుగా పంపాలి. లేకుంటే సమీక్ష చేయడం వీలుకాదు.

సమీక్షలు వీలువెంబడి ప్రచురిస్తాము.

సంపాదకుడు

ఆర్షేయ వాస్తు విద్యారహస్యమ్

[ఆర్షేయ వాస్తు విద్యారహస్యమ్. రచన: శ్రీరామకవచం వేంకటేశ్వర శర్మ. పుటలు 297, వెల -45 రూపాయలు. గ్రంథం దొరకు చిరునామా - శ్రీరామకవచం వేంకటేశ్వర శర్మ. నెం:3-353 విజయ-లక్ష్మీపురం, 4.వ. క్రాసురోడ్, బాపట్ల - 522 101, గుంటూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.]

"భూరేవ ముఖ్య వస్తుస్యాత్తత్రజాతాని
యాని హి,
ప్రాసాదాదీని వాస్తూని వస్తుత్వా ద్వస్తు
సంశ్రయాత్
వస్తూన్యేవ హి తాన్యేవ ప్రోక్తా న్యస్మిన్
పురాతనైః"

అని మయమతము (2,2,3) లో పేర్కొన్నారు. అంటే భూమే ప్రధాన వస్తువు. దీనిలో ఉత్పన్నములగు ప్రాసాదాదులు వస్తు సంశ్రయము లగుటచే వాస్తువు లగుచున్నవి.

ఇక్కడ వాస్తుని గురించి చెప్పేముందు మైత్రాయణీయ సంహిత (1-6-12) లో ఒక వివరణగా ఓ గాథ వుంది.

అదితి అన్నము వండి దేవతలకు నివేదించి, శేషభాగాన్ని తాను భుజించింది. అప్పుడు ఇద్దరు పుత్రులు కలిగారు. తిరిగి ఆమె మరల అలాగే చేయగా మరొక ఇద్దరు పుట్టారు. మూడవసారీ అలాగే చేయడం ఇద్దరు జన్మించడం జరిగింది. నాల్గవసారి ముందుమాదిరిగా కాకుండా ఆమెముందే భుజించి శేషభాగాన్ని దేవతలకు నివేదించింది - ఫలితంగా రెండు గర్భాండాలు ఉత్పత్తి అయి, ఒకటి సజీవంగానూ, రెండవది మృతముగానూ కనిపించింది.

కాని, అందులోంచే మార్తాండుడు జన్మించాడు. మొదటి ఏడుగురు - మిత్ర

వరుణ, ధాత, అర్యమన్, అంశ, భాగ, ఇంద్ర నామాలు కలిగిన ఆదిత్యులు. శేషించిన ఎనిమిదవ ఆదిత్యుడు మార్తాండుడు. ఈ మార్తాండుని ఆకారము చతురంగా వుంటుంది. ఇదే వాస్తువు అని సంప్రదాయంగా చెప్పబడుతూంది.

అందుకే--

"అష్టౌ పుత్రా సో అదితే
ర్యే జాతా స్తన్వస్పరి.
దేవాన్ ఉప ప్రైత్సప్తభిః
పరా మార్తాండ మాస్యత్"

--అని ఋగ్వేదం (10-72-8) లో పేర్కొనబడింది.

వాస్తు శాస్త్రం యావత్తు ఆర్ష ధర్మాన్ని అనుసరించిన మంత్ర క్రతువు. దీనికి ఎవరూ పెడర్థాలూ, పెడమార్గాలూ - కొత్త ప్రయోగాలు చేయడానికి వీలులేదు.

అది నిర్దుష్టమైన ఒకశాస్త్రం!ఆర్ష ధర్మ వాస్తు శాస్త్ర సంచయం!

కాలంతోపాటు కొన్ని కొన్నింటిలో - అనుసరించే పద్ధతుల్లో చిన్న చిన్న మార్పులు వున్నా, వాస్తు శాస్త్ర అనుసరణం ఒకటే.

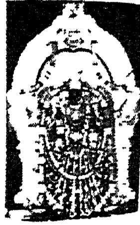
శ్రీరామకవచం వేంకటేశ్వరశర్మ అనేక శాస్త్రబద్ధమైన వివరణలతో ప్రతివిషయాన్నీ కూలంకషంగా గ్రంథంలో చర్చించారు. వాస్తు నిర్ధారణలో శాస్త్రబద్ధతకు లోపం కలిగితే జరిగే అనర్థాల నుంచి ప్రతి చిన్న విషయాన్ని వివరించి, విడమర్చి చెప్పడంలో రచయిత శాస్త్రజ్ఞానం అర్థంచేసుకోవచ్చు.

చివరగా ఒకమాట- ఇంతమంచి రచనలో ఎదుటి వారిని ఎత్తిపొడుస్తూ - విమర్శలు గుప్పించడంలోని ఔచిత్యం ఏమిటో బోధపడదు.

ఏది ఏమైనా వాస్తుపద్ధతులమీద ఆర్ష వాస్తు రహస్యాలనెన్నింటినో పరిశోధనాత్మకంగా రూపొందించిన ఈ గ్రంథం బహుధా ప్రశంసనీయం.

ఎల్లోరా

శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయం
తిరుచానూరు
నిత్యపూజానివేదనలు

సుప్రభాతం: ఉ. 5-00 గం. నుండి 5-30 గం. వరకు
సహస్రనామార్చన: ఉ. 5-30 గం. నుండి 6-00 గం. వరకు
శుద్ధి, మొదటిగంట: ఉ. 6-00 గం. నుండి 6-30 గం. వరకు
సర్వదర్శనం: ఉ. 6-30 గం. నుండి 11-30 గం. వరకు
శుద్ధి, రెండవగంట: ఉ. 11-30 గం. నుండి 12-00 గం. వరకు
సర్వదర్శనం: మ. 12-00 గం. నుండి సా. 6-00 గం. వరకు
శుద్ధి, మూడవగంట: సా. 6-00 గం. నుండి 6-30 గం. వరకు
సర్వదర్శనం: సా. 6-30 గం. నుండి రాత్రి 8-45 గం. వరకు
శుద్ధి రాత్రి 8-45 గం. నుండి 9-00 గం. వరకు
ఏకాంతసేవ: రాత్రి 9-00 గం. నుండి 9-30 గం. వరకు

శుక్రవారాలలో

అభిషేకం: ఉ. 9-00 గం. నుండి 10-00 గం. వరకు
(రూ. 100-00 టిక్కెట్‌తో ఒక్కరికి మాత్రమే ప్రవేశం)
అభిషేక దర్శనం: ఉ. 9-00 గం. నుండి 10-00 గం. వరకు
(ఒక్కొక్కరికి రూ. 5-00 టిక్కెట్)

ఆర్జిత సేవలు

తిరుచ్చి ఉత్సవం	...	రూ. 63-00
గజవాహనం	...	రూ. 32-00
తిరుప్పావడ	...	రూ. 3000-00
డోలోత్సవం	...	రూ. 150-00

ఆర్జిత ప్రసాదాలు

దోసె	...	రూ. 100-00
దధ్యోదనం	...	రూ. 75-00
పులిహోర	...	రూ. 100-00
పొంగలి	...	రూ. 200-00
చక్కెర పొంగలి	...	రూ. 200-00
కేసరి బాత్	...	రూ. 300-00
శాకరిబాత్	...	రూ. 250-00
సీరా	...	రూ. 400-00

ఇవేగాక, భక్తాదులు రూ. 1-50 టిక్కెట్‌తో తమ గోత్ర, నామాదులతో అమ్మవారికి అష్టోత్తరశతనామ పూజ చేయించవచ్చును.

(12 వ పేజీ తరువాయి)

ర్యులు వేదాంత దేశికులు మున్నగువారి జీవన కాలమునకు తరువాత కూడ తురుష్కుల వలన పెద్ద ఆపదలు సంభవించెనని తెలియుదుము. ఇట్టి యంతరాయములు లేకుండ కృతయుగ మారంభించినట్లైయుండి మహానంద సాగర ముప్పతిల్లుట వలన ఈ మహాచార్యులు ప్రబంధార్థ వైశిష్ట్యములు నిండుగా గలిగిన మెండైన గ్రంథములు ప్రసాదింపగలిగిరని తెలియు చున్నది.

దివ్యప్రబంధములకు వ్యాఖ్యాన రచనా కైంకర్యమందు ఇంకను కొంద రాచార్యులు పూనిక గొనినారు కాని సంపూర్ణముగా నాలుగు వేల పాటలకు (నాలాయిరమ్) వ్యాఖ్య వ్రాయుట యనెడు గొప్పదనము ఈ కృష్ణసూరి కొక్కరికే దక్కినది. ఈ విషయము 'ఉపదేశ రత్నమాల' యందు-

నంజీయర్ శెయ్‌ద వియాక్కి యైకళ్ వాలి
రండిర్కు
ఎంజామై యావైక్కు మిల్లై యేల్, తమ్ శీరాల్
వైయ గురివ్ర్ తంబి మన్ను మణ వాళముని
శెయ్యుమవై తానుమ్ శిల
(మణవాళ మహామునులు ఉపదేశరత్తిన మాలై) -47

నంజీయర్ రచించిన వ్యాఖ్యలు కొన్ని ప్రబంధములకే ఉన్నవి. సందేహములు తీర్చెడి సంకోచ రహితములైన వ్యాఖ్యానములు అన్నిప్రబంధములకు లేవు. పిళ్లై లోకాచార్యులవారి తమ్ములైన, దివ్యప్రబంధములందు ప్రావీణ్యముగల అళగియప్పెరుమాళ్‌నాయినారు తమ జ్ఞానాది గుణగరిమతో రచించిన వ్యాఖ్యలైనను 'కణ్ణి నుణ్ శిరుత్తాంబు', 'తిరుప్పావై ' అను ప్రబంధములకే ఉన్నది.

పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లై పిన్బుళ్ల వైక్కుమ్
తెరియ వియాక్కియైగళ్ శెయ్‌వార్ - అరియ
అరుళిచ్చెయ ల్పొరుళై యారియర్‌కట్కు
ఇప్పోదు
అరుళిచ్చెయ లాయ్‌త్తఱిందు
(ఉపదేశ రత్తినమాలై - 46)

అభయప్రద రాజని పొగడిక గన్న పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లై 'తిరువాయ్ మొళి' (శ్రీముఖసూక్తి)కే కాక తక్కుంగల (మూడు వేల) ప్రబంధములకును స్ఫుట బోధకములైన వ్యాఖ్యానములు రచించిరి. తన్మూలముగ అర్వాచీనాచార్యులకు, స్వయంకృషిలో నెరుగ నసాధ్యములైన దివ్యప్రబంధ సమగ్రార్థములు వారి యనుగ్రహము వలన పొంది; బాగుగా తెలిసి చక్కగా పరులకు బోధింప ఆనుకూల్య మేర్పడినది.

వీరికి ఔరసపుత్రులులేరు. మేనల్లుడై దత్తపుత్త్రులైన నాయనారాచ్చాన్ పిళ్లై వీరినుండి సకలవేద్యార్థములు గ్రహించినారు. వీరుగాక 'పన్నీరాయిరప్పడి' (12వేల గ్రంథము) వ్యాఖ్యానము నను గ్రహించిన వాదికేసరి అళగియమణవాళ జీయ్యరును, అహోబిలమఠ స్థాపకులైన ఆదివణ్‌శఠకోప జీయ్యరుకు పరమాచార్యులైన శ్రీరంగాచార్యులును, పరకాలనల్లాన్ రహస్యము,'మైవణ్ణన ఱుంగుంజి' అను తిరునెడుందాండకమందలి ఒకే ఒకపాశురమునకు అతివిస్తృత వ్యాఖ్యానము, 'ఆచార్య హృదయము'నకు మొట్టమొదటి వ్యాఖ్యానము - మున్నగు దానిని ప్రసాదించిన పరకాలదాసులు మున్నగువారు వీరికి శిష్యులై యుండిన దాని పిరియ తిరుముడి యడైవు మొదలైన గ్రంథముల నుండి తెలియుచున్నది. వీడక్కుత్తిరు వీధి పిళ్లైయు నంబిళ్ల కాలమునకు తరువాత పెరియ వాచ్చాన్ పిళ్లైవద్ద కొన్ని అర్థవిశేషములను తెలిసికొనినట్లు 'ఆచార్యసమ్మతి' అనెడి తమ రహస్యగ్రంథమున తెలియజేసినట్లుగా భగవద్విషయ వ్యాఖ్యానమునందు సూచింపబడినది. పిన్బళగియ పెరుమాళ్ జీయ్యరు కూడ నంబిళ్లై కాలమునకు తరువాత వీరి నాశ్రయించి యుండినట్లుగ పెరియ తిరుముడి యడైవు చెప్పుచున్నది. ఇందుచేత నంబిళ్లై కాలమునకు తరువాత శ్రీరంగమందు దర్శన నిర్వాహము చేయుచుండిన వారు ఈ మహాచార్యులే (కృష్ణసూరి) యని తెలియుచున్నది.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొళి యందు నాలుగు నూర్ల పాశురములకు మాత్రమే ఈయాచార్యులువారి వ్యాఖ్యానము లుప్తమై యుండినదనియు, మణవాళ మహా మునులు (రమ్య జామాతృముని) పలువురి ప్రార్థనను మన్నించి ఆ కొరతను తీర్చినారనియు సంప్రదాయజ్ఞులు పెద్దలు చెప్పుదురు.

సముద్రము రత్నాకర మని పేరు వడసిన యట్లు ఈ కృష్ణసూరి లెక్కకు మిక్కిలైన విశిష్టార్థ రత్నములకు నిధియని ప్రశస్తి పొందినారు. ఆ యర్థ విశేషానుభవమే ఆచార్యుల మహిమానుభవమగును. పెరియవాచ్చాన్ పిళ్లైగారి గంభీర సూక్తులు అమృతముకంటె అధిక మధురములైనవి. ఈ యాచార్యులవతరింప కుండిరేని శ్రీవైష్ణవ ప్రపంచమునకు మహానందానుభవము మిక్కిలి తక్కువైపోయి యుండెడిది. అపార పారావారముకంటె విస్తృతమైన కృష్ణసూరి చరిత్రము నుండి ఒక బిందువే ఇక్కడనుభవింప బడినది. వ్యాఖ్యాతృ చక్రవర్తియైన వీరి గ్రంథములందున్నట్టి ప్రతివాక్యము వీరు సకల శాస్త్రగ్రంథ పారంగతులనియు, ఆళ్వారుల యనుగ్రహ బలమువలన సంశయలేశ శూన్యమైన బుద్ధివైభవము గలవారనియు పరమ రసికులనియు, పరమకారుణికులనియు చాటి చెప్పుచున్నది.

"యస్య దేవే పరాభక్తిః
యథా దేవే తథా గురౌ,
తస్యైతేఽకథితా హ్యర్థాః
ప్రకాశంతే మహాత్మనః."

[ఎవ్వనికి, దేవునిమీద ఎట్టి దృఢభక్తి నెలవుకొనియున్నదో ఆట్టిదేయగు భక్తి దేవసముడుగా భావింపబడిన గురువుమీద కూడ నుండునో, అట్టి మహాత్మునకు గురువులు బోధింపని యద్భుతార్థములు, శ్రద్ధాప్రభావముచేత ప్రకాశింపగలవు, స్ఫురింపగలవు]

అనెడి శ్వేతాశ్వత రోపనిషదుపదేశ వాక్యమునకు (6-63) వీరు సరియైన లక్ష్యమౌదురని తలతును. ఏలనఁ? పూర్వాచార్యులు బోధింపని యచుంబిత రహస్యార్థములు కోకొల్లలుగా కరుణా కాలమేఘమగు వీరు వర్షించుట వలన వీరు 95 సంవత్సరముల కాలము జీవించినారని పెరియ తిరుముడి యడైవు నందుండుటచేత వీరి తీర్థము (శ్రాద్ధది

వము) దుందుభి నామసంవత్సరమున (క్రీ.శ. 1262) అని తలపడగియున్నది.

పేనరు:

శ్రీ వైష్ణవ సంప్రదాయమున నాలాయిర దివ్య ప్రబంధములలో సామవేద సారమని ఆరాధింపబడు తిరువాయ్‌మొళికి (శఠకోప సహస్రము) ఉన్న స్థానము అన్నిట

మిన్న. దాని వ్యాఖ్యానాల రూపమైన భగవద్విషయము లేకున్న వైష్ణవమే ఉండదన వచ్చును. అట్టి తిరువాయ్ మొళిని కాపాడి మనకు ప్రసాదించిన మహానుభావులను స్మరించి తరింతముగాక!

"పిళ్ళాన్ నంజీయర్, పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై, తెళ్ళార్ వడక్కుత్తి రువీధి ప్పిళ్ళై, మణవాళ యోగి తిరువాయ్ మొళియై క్కాత్త గుణవాళరెన్రు నెంజే కూఱు" - (ఉపదేశరత్తినమాలై)

(1) ఆరాయిరప్పడి (6వేల గ్రంథము) వ్యాఖ్యరచించిన తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ పిళ్ళాన్, (2) ఒన్బదినాయిరప్పడి (9 వేలగ్రంథము) వ్యాఖ్యానము వ్రాసిన నంజీయర్ వారు, (3) నంబిళ్ళై ఆజ్ఞ మేరకు ఇరువత్తు నాలాయిరప్పడి (2 4 వేల గ్రంథము) వ్యాఖ్య గూర్చిన పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై, (4) ముప్పత్తారాయిరప్పడి (36వేల గ్రంథము) వ్యాఖ్యా కర్తలగు మహాజ్ఞాని వీడక్కుత్తిరువీథి ప్పిళ్ళై, (5) పన్నీరాయిరప్పడి (12వేల గ్రంథము) వ్యాఖ్యారచయితలగు అళగియమణవాళ జియ్యరు - వీరు ఏవురను తిరువాయ్ మొళిని కాపాడిన మహోదార గుణశోభితులని ఓ హృదయమా! నుడువుము.

ఇటీవల (11-9-93తేదిన) శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమువారు ఆళ్వార్ దివ్య ప్రబంధ ప్రాజెక్టుద్వారా శ్రీ పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళైగారి అవతార మహోత్సవము జరిపినారు. ఆవ్యాఖ్యాతృ శిరోమణికి శ్రీవైష్ణవలోక మెంతయో ఋణపడి యున్నదని తెలిసి ఆయుత్సవము చూచిన యుత్సాహముతో, వారి మహిమ నుగ్గడించుచు, తెలిసినంతలో, వ్యాసము వ్రాసి తన్మూలమున వారి సేవ చేసికొనవలెనను కోర్కెతో నిట్లు చేసితిని.

[శ్రీమాన్ యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు (సుదర్శన పత్రికాధిపతి), శ్రీమాన్ కాంచీ ప్రతివాదిభయంకరం అణ్ణంగరాచార్యులును వ్రాసిన తమిళ వ్యాసములనుండి సంగృహీతము]

(7 వ పేజీ తరువాయి)

తొండం ఫలానా దిక్కునే తిరిగి వుండవలెనని చెప్పడం కష్టము. అందువలన కుడివైపో, ఎడమవైపో తిరిగినట్లు చెక్కడం సాధారణంగా అగపడుతుంది. కుడివైపు తొండం తిప్పిన వినాయకుని 'వలంబురి' వినాయకుడని, ఎడమవైపు తొండం త్రిప్పిన వినాయక విగ్రహమును 'ఎలంబురి' వినాయకుడని వ్యవహరించడం అమలులోనికి వచ్చినది.

వినాయకుడు ఎన్నడు శివగణనాయకుడయినాడో ఆనాడే శివ స్వరూపమును కూడ పొందక తప్పదు కదా! అతనిలాగే త్రినేత్రుడు, నాగయజ్ఞోపవతి, అనేక భుజ శోభితుడు, కాగలిగినాడు.

చతుర్బాహు, షడ్బాహు, అష్టబాహు, దశ బాహు షోడశబాహువులుగల విగ్రహములూ వున్నవి. కాని సాధారణంగా చతుర్బాహువే. వయోవస్థా భేదములను బట్టి వినాయక విగ్రహములు ప్రధానంగా ఈక్రింది విధములుగా కనబడుతుండును.

1. బాలగణపతి. 2. తరుణ గణపతి. 3. భక్త గణపతి. 4. వీర గణపతి. 5. శక్తి గణపతి. 6. లక్ష్మి గణపతి 7. ఉచ్ఛిష్ట గణపతి. 8. మహా గణపతి. 9. ఊర్ధ్వ గణపతి. 10. పింగళ గణపతి. 11. హేరంబ గణపతి 12. ధ్వజ గణపతి. 13. ఉన్మత్త గణపతి. 14. విఘ్నరాజ గణపతి. 15. ప్రసన్న గణపతి. 16. నృత్య గణపతి. 17. హరిద్రా గణపతి. 18. బాలచంద్ర గణపతి. 19. శూర్పకర్ణ గణపతి. 20. ఏకదంత గణపతి. ఈ రూపభేదములే కాక మరియు ఏబదియారు విధములున్న వని స్కాంద పురాణాంతర్గత కాశీఖండము తెలుపుచున్నది.

ఇక ఈ విశిష్ట నామములుగల వినాయక ఆకారము లెట్లుండునో వివరము.

1. బాల గణపతి:- బాలస్వరూపము, చతుర్బాహువులు, గజశిరస్సు, ఆమ్ర, కేళీ, పనస ఫలములు, చెరుకు ముక్క. ఒక్కొక్క చేతిలో వుండును. శుండాగ్రంలో వెలగపండు పట్టుకొనివుండును. ఉదయభానుని వర్ణ శరీరముగలవాడు.

2. తరుణ గణపతి:- యువకుడు. ఆరు భుజములు గలవాడు. పాశము, అంకుశము. వెలగ, నేరేడు, పండ్లు, వెదురుగడ, నూపులు చొరొక చేతపట్టుకొనివుండును. దేహవర్ణము ఎరుపు.

3. భక్త గణపతి :- చతుర్బాహువులు, నారికేళము ఆమ్రఫలము చక్కెరగడ్డ, పరమాన్నంగిన్నె చెరొక చేతిలో వుండును. శరీరరంగు శరదృతుచంద్రధవళం.

4. వీర గణపతి:- షోడశ బాహువులు, ౧ వేలాళుడు, ౨ శక్తి, 3 ధనస్సు, ౪బాణములు, ౫ ఖడ్గము, ౬ ఖేటకము, ౭ ముద్గరము, ౮ గద, ౯ అంకుశం, ౧౦ పాశం, ౧౧ శూలం, ౧౨ పరశువు, ౧3 ధ్వజం, ౧౪ జలకలశం, ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క చేతిలో వుండును. మిగిలిన రెండు చేతులు అభయ, వరద. హస్తములు.

5. శక్తిగణపతి :- విఘ్నేశ్వరుని ఒంటరి వాడుగ చూడడం భక్తులకు ఇష్టంలేకపోయి నది. అందుచేత ఒకరు ఇద్దరు భార్యలను ముడివేసి ఒకసంసారగాడుగా చేశారు. శక్తి లేకుండా స్వామి, సంపూర్ణుడు కాదు. గనుక శక్తి గణపతి అవతరణ జరిగినది. కొంత కాలమునకు దీనితో వామాచారము చేరినది. శృంగారం రంగరించుకున్నది. శక్తి గణపతి విభేదాలే లక్ష్మి గణపతి, ఉచ్ఛిష్ట గణపతి, మహాగణపతి, ఊర్ధ్వగణపతి, పింగళ గణపతి మొదలగునవి.

6. లక్ష్మి గణపతి:- ఎనిమిది చేతులు, చిలుక, దానిమ్మ, పద్మము, స్వర్ణ కలశము, అంకుశము, పాశము, కల్పకలత, బాణము కురళం, చెరుకు చేతిలో ధరించివుండును. తెల్ల రంగు శరీరము. ఈలక్షణము.

మరొక గ్రంథము ప్రకారము:- చతుర్బాహువులు, త్రినేత్రములు, దంతం, చక్రం, అభయముద్ర మూడు చేతులలో, నాల్గవ చేతిలో లక్ష్మిని ఆలింగనం చేసుకున్నట్లు వుండవలయును. స్వర్ణవర్ణం. లక్ష్మి వినాయకుని కుడిచేతిలో ఆలింగనం చేసుకొన్నట్లు, ఎడమ చేతిలో తామర మొగ్గ పట్టుకున్నట్లు వుండవలయును.

7. ఉచ్ఛిష్ట గణపతి:- సత్వరసిద్ధికి ఈయనను పూజింపువారు. ఆరు భుజములు. కమలం, దానిమ్మ పండు, వీణ, వరివెన్నులు చేత్తో పట్టుకోవలయును. ఆరవ చేతిలో దేవిని ఆలింగనం చేసుకున్నట్లు వుండవలయును. ధనుర్బాణములు, పాశాంకుశాలను ధరింపవలయునని మంత్రమహార్ణవ గ్రంథం. దేవి దిసమొలలో రతాతుర అయినట్లుండవలయును. ఉత్తర కామిగా ప్రకారం నాలుగు చేతులు విగ్రహమయితే, పాశాంకుశేక్షుఖండములు వేరొక చేతిలో వుండవలయును. నాలుగవచేయి దేవికళా స్థానాలను తాకుచున్నట్లు ఉండవలెను. దేవి దిగంబరఅయి, సర్వాభరణ భూషిత అయివుండవలయును. ఈమెపేరు విఘ్నేశ్వరి.

8. మహాగణపతి:- పది చేతులు, కమలము, దానిమ్మ పండు, రత్నఖచితకలశము, గద, దంతం, ఇక్షుఖండం, వరివెన్నులు, పాశం, చెరొక చేతిలో వుండవలయును. దేవి ఎడమ తొడమీద ఆసీనురాలు కావలయును.

9. ఊర్ధ్వ గణపతి:- షడ్భుజములు. కల్హారం, వరివెన్నులు, చెరుకు ధనుస్సు, బాణం, దంతం చెరొక చేతిలో వుండవలయును. ఆరవచేతితో శక్తిని ఆలింగనం చేసుకోవలెను. బంగారుశరీరవర్ణం. శక్తి రంగు మెరుపుతీగరంగు.

10. పింగళ గణపతి:- ఈ విగ్రహమునకును ఆరుచేతులు. మామిడిపండు. కల్పక వృక్ష పుష్పగుచ్ఛం, చెరుకు, మోదకం, గండ్రగొడ్డలి ధరించి వుండవలయును. దేవి ప్రక్కనే వుండవలయును.

వినాయకప్రతిష్ఠావిధి అను ఆగమ గ్రంథ రీతిగా:- శక్తి గణపతి పద్మాసనుడై వుండవలయును. శక్తి ఆకుపచ్చరంగులో, ఆయన నడుముమీద చేయివేసి, ఆలింగనము చేసికోవలయును. కాని, ఇరువురి కటిపశ్చార్భాగములు ఒకదానికొకటి తగలరాదు. వినాయకుని రంగు సంధ్యారుణం. పాశ వజ్రాలు

ధరించవలయును భయంకర రూపంలో కను పించవలయును.

11. హేరంబ గణపతి:- ఈ విగ్రహము గణపతి విగ్రహములన్నిటిలోను విలక్షణమైనది. దానికి అయిదు గజశిరస్సులుండవలెను. నాలుగు శిరస్సులు నాలుగు దిక్కులను చూడవలయును. అయిదవది ఆకసము వంకచూపు వుండవలయును. ఎనిమిది చేతులు, పాశం, దంతం, అక్షమాల, పరశువు, ముద్గరం, మోదకం, వరదాభయ ముద్రలు ఒక్కొక్క హస్తంలో వుండును. మేలిమి బంగారము వర్ణము.

12. ప్రసన్న గణపతి:- స్థానక విగ్రహము. ఏ భంగిమలోనైనను వుండవచ్చును. పద్మాసనంలో వుండును. ఉదయసూర్య వర్ణము. ఎర్రని వస్త్రములు. చతుర్భుజములలో పాశము, అంకుశము, వరద - అభయముద్రలుండవలయును.

13. ధ్వజ గణపతి:- నాలుగు చేతులలో పుస్తకము, అక్షమాల, దండము, కమండలము, వేరొకచేతిలో తీవ్రదృష్టి వుండునట్లుగా నుండును.

14. ఉన్మత్త గణపతి:- త్రినేత్రుడు. ఎర్రనిరంగు శరీరము. పాశము, అంకుశము, మోదకము, పూర్ణపాత్ర, దంతము చెరొక చేతిలో నుండి, పద్మాసనుడై యుండును. మదించిన ధోరణిలో కనబడవలయును.

15. విఘ్నరాజ గణపతి:- ఎనిమిది చేతులు. శంఖం, చెరుకు, విల్లు, పుష్పబాణములు, దంతము, పాశము, అంకుశము, గరిక మరొక చేతిలో వుండును. మేషవర్ణ శరీరము గలిగి యుండవలయును.

16. నృత్త గణపతి:- ఎనిమిది చేతులు, పాశము, అంకుశము, మోదకము, కురారము, దంతము, వలయము, అంగుళీయము, చెరొక చేతిలో ఎనిమిదవ చేయి. నృత్య భంగిమలో వుండి, ఎడమకాలు కొద్దిగా ఎత్తినట్లు, కుడికాలు వంచి వుండవలయును. పద్మాసనంలో వుండవలయును.

17. హరిద్రా గణపతి:- దీనినే క్షిప్ర గణపతియని, రాత్రిగణపతియని కూడా పిలిచెదరు. నాలుగుచేతులు, పాశము, అంకుశము, మోదకము, దంతము, త్రినేత్రములు, పసుపురంగు, పసుపు వస్త్రములు ధరింప చేయవలయును.

18. బాలచంద్ర గణపతి:- దర్వి అనే ముని శాపమువలన చంద్రుడు కళా హీనుడు అవుతూవచ్చినాడట! వినాయకుడు అతని ఫాలముమీద తిలకంగా ధరించి, శాపవిముక్తుణ్ణి చేసినాడు. అందువల్ల బాలచంద్రుడయినాడని బ్రహ్మాండ పురాణము చెప్తున్నది. సత్యమునకు ఇది శివుని బాల చంద్రలక్షణమే ననవలసివస్తున్నది.

19. శూర్పకర్ణ గణపతి:- అగ్ని ఎవరి శాపంవలననో తేజోవిహీనుడై ఆరిపోసాగినాడట. విఘ్నేశ్వరుడు తన చేటలవంటి చెవులతో విసరి మరల ప్రజ్వరిల్ల చేసినాడు. అంతతో అగ్నిదేవుడు కాపాడబడి పూర్వపుతేజస్సు వేడి సంపాదించుకున్నాడట! అందువలన శూర్పకర్ణుడయినాడు.

20. ఏకదంత గణపతి:- బ్రహ్మాండ పురాణము ననుసరించి వినాయకుడు పరశురామునితో జరిగిన పోరులో కుడిదంతం పోగొట్టుకున్నట్లు కనబడుతుంది. కాని శిల్పములలో ఎక్కువగా ఎడమ దంతము మాత్రము లేనట్లు చిత్రించి యుండడము గోచరమవుతుంది.

ఆంధ్రదేశంలో ఇటీవల, కట్టిన ఆనకట్ట ద్వార మునిగిపోయిన ప్రాచీన క్షేత్రమయిన అలంపురంలో వుండిన విఘ్నేశ్వరుని పొట్టవాల గొప్పది కావడం చేత కళ్ళు ముడుచుకొనలేక పోయినాడు. లేపాక్షిలోని వినాయక విగ్రహము కేవల గణపతి. ఏలననగా ఆచటి విగ్రహమునకు వామాచారము బొత్తిగా అంటిన జాడలేదు. విజయనగర చక్రవర్తుల కాలములోని వారి రాజ్య వైభవముల వలెనే వినాయక విగ్రహములు కూడా బృహదాకారములు చెందినవయినవి. హేమకూటము మీద వున్న వినాయకుడు 'కడలేకాళుగణప్ప' - అనగా పెసరగింజ వినాయకుడు! ఈ శబ్దం వినగానే వినాయకుడు ఎంత చిన్నవాడైనాడో ననిపించక తప్పదు! పాపం! దీని ఎత్తు కేవలం ముప్పదిఅడుగులు మాత్రమే! ఒకపెద్ద రాతిగుండునే వినాయకుడుగా శిల్పులు శృంగారంగా మలచినారు. కర్నాటక వాగ్గేయకారుడైన శ్రీపురందర దాసులవారు ఈ వినాయకుడినే "హేమకూట సింహాసన లంబోదర లకుమికర" అని తమ పిళ్ళారిగీతంలో స్తోత్రము చేసి తరించినారు.

ఇదే హేమకూట పరిసరములలోనే మరియొక వినాయకుడు ' సాసివికాళు గణప్ప'- అనగా ఆవాలు గింజ వినాయకుడు కూడా వున్నాడు! ఈ ఆవాలు గింజ వినాయకుడు ఎంత చిన్నవాడనగా కేవలము రెండు నిలువులెత్తు మాత్రమే! సరేనా, ఆ పేర్లకు, ఆ ఆకారమునకు, ఆదేవునికి మాత్రమే చెల్లేటటువంటి విశేషము ఏమో ఎవరు చెప్పగలరు?

ఉన్మత్త, (ఉచ్చిష్ట) విగ్రహము కేరళలోని శంకరాచార్యుల జన్మ స్థానమైన 'కాలడి' లో గలదు. ఉచ్చిష్ట గణపతికిగల ఉత్తమ దృష్టాంతము కుంభకోణములోని నాగేశ్వరాలయంలో చూడవచ్చునని తెలియవచ్చుచున్నది.

హేరంబ గణపతి విగ్రహము నాగపట్టణములోని నీలాయతాక్షి దేవాలయములోను, తిరువత్తియూరులోనూ వున్నది. ప్రసన్న గణపతి విగ్రహము తంజావూరు జిల్లా పట్టీశ్వరంలోనున్నది. నృత్త గణపతి విగ్రహము కర్నాటక రాష్ట్రములో హాళేబేదు హొయిసలేశ్వర దేవాలయములో వున్నది. ఇది చాలా అందమైన ముద్దులు మూట గట్టించెడి విగ్రహము. దీనిని క్రీస్తుశకము పదకొండు వందల ఇరువది ఒకటవ సంవత్సరములో హొయసల విష్ణువర్ధనమహారాజు ప్రతిష్ఠించినాడు. లక్ష్మీ గణపతి విగ్రహము తిరునల్వేలిజిల్లా తెన్‌కాశి లోని విశ్వనాధస్వామివారి మందిరములో నున్నది. ఈ విగ్రహమును పదునాలుగు వందలనలువదియారవ సంవత్సరములో అరికేసరిపరాక్రమపాండ్యదేవుడనెడి పాండ్యరాజుచేత ప్రతిష్ఠింపబడినది.

ఈ విగ్రహములను, ఇవి ధరించెడి ఆయుధములను పరిశీలించినచో భక్తుల, శిల్పుల ప్రభావము ఎంత కలదో చూపరులకు విశదమవుతుంది.

సత్యమేవ జయతే!

సత్యస్య వచనం శ్రేయః - అను సూక్తి ననుసరించి సత్యమునే మాట్లాడుట శ్రేయస్కరమని చెప్పబడుతూంది. ఉత్కృష్టమైన మానవజీవితంలో సత్యము పలకడమన్నది అతి మహత్తరమైనది. సత్యమే మానవునకొక అమూల్యభూషణము. ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించింది "సత్యమే" - అని అంటారు అరవిందులు.

బాల్యము నుండీ మనిషి సత్యము పలకవలెనన్న వాని తల్లి-దండ్రులు గురువులు తదితర పెద్దలు యావన్మందీ సత్యము పలుకుట యందు కృత నిశ్చయులై తామాచరిస్తూ పిల్లలనాచరింపజేయుటయందు ఆసక్తి కలిగియుండు టత్యంత ఆవశ్యకము. బాల్యము నుండీ కొందరు అసత్యమును అనాయాసముగా పలికెదరు. ఈ దురభ్యాసమును వారినుండీ వారి తల్లి-దండ్రులు గురువులు పెద్దలు తప్పించు యేర్పాటు చేయవలెను. అట్లు చేసిననాడు సమాజ కళ్యాణమునకు మానవోన్నతికి అనుకూలముగా వుండును.

సత్యహరిశ్చంద్రునిగాథ నెరుగని వారుండరు. హరిశ్చంద్రనాటకమును బాల్యమందే గాంధీగారు చూచి ప్రభావితులైనారు. తత్ఫలితముగ ఆజన్మాంతము సత్యపాలనయందు దీక్ష వహించి లోకాన ఆదర్శనీయులై నిల్చిరి.

సత్యమునకు ధర్మమునకు ఎంతో సంబంధమున్నది. ధర్మము లేనిచోట సత్యము నిలవదు. సత్యము లేనిచోట ధర్మముండదు. ఈ రెండింటి యొక్క ఆచరణము ఉత్తమ మానవ జీవితమునకు మూలము.

"నుత జలపూరితంబులగు నూతులు నూరిటి
కంటె సూనృత
వ్రత యొక బావిమేలు; మరిబావులు
నూరిటికంటె యొక్కస
త్క్రతువది మేలు; తత్క్రతు శతంబున కంటె
సుతుండుమేలు త;
త్సుత శతకంబు కంటె నొక సూనృత
వాక్యము మేలు చూడగన్."

ఉప్పునీటితో నిండిన నూరు నూతుల కంటె ఒక తీయని జలము దిగుడు బావిమేలు. అట్టి నూరు బావులకంటే ఒక క్రతువు మేలు. అట్టి క్రతువులు నూరిటికంటే ఒక సుతుడు మేలు. అట్టి నూరుగురు సుతులకంటే ఒక్క సత్యవాక్యము మేలని - నన్నయగారి భారత అరణ్య పర్వమందలి దుష్యంతుని సభాస్థలిలో శకుంతల నోటి ద్వారా పలికించిన సత్యము యొక్క మహత్తు పై విధముగా పేర్కొనబడినది.

శ్రీ చెళ్ళపిళ్ళ సవ్యాసిరావు

"సత్యం వద ధర్మం చర" అన్న వేద వాక్యములో సత్యమును పలుకుము. ధర్మముగా నడువుము అనిచెప్పబడుతూంది. "ఓం తత్ సత్యం ఓం తత్ సర్వం" అంటూ సత్యమే పరబ్రహ్మ స్వరూపమని చెప్పబడుతూంది.

సత్యమునెరిగి తన విధ్యుక్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తించేవాడు మంచి చెడులకు అతీతుడని భగవద్గీత చెప్తూంది.

సత్యం - శివం - సుందరం - తో వ్రాయబడిన కావ్యములలో సత్యమే ప్రధానమై నిలు స్తుంది.

"నానృతాత్ పాతకం పరమ్"- అను సూక్తి ప్రకారము అసత్య మాడుటకంటే ఘోర పాప మింకొకటి లేదని చెప్పబడుతూంది.

"అద్భిః గాత్రాణి శుద్ధ్యంతి
మనస్సత్యేన శుద్ధ్యతి"

అను సూక్తి ప్రకారం ఉదకముచే శరీరము శుభ్రమగును. సత్యముచే మనస్సు శుద్ధమగునని చెప్పబడుతూంది.

ఎంతవారికైనను వాచా దోషము పనికి రానిది మాటనిచ్చి దాటుట కూడనిది. హేయ మైనది. కావుననే కీ॥ శే॥ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగారు గయోపాఖ్యానం నాటకంలో కృష్ణునితో అర్జునుని ముఖతః "అనిన మాటను దప్ప టనుచితంబని కదా!" యనెడి సీస పద్యములో ఇలాచెప్పబడింది.

ఆడిన మాటను తప్పుట దోషమని యెరి గిన దశరథుడు కాలధర్మము నొందెను. హరి శ్చంద్రుడు కాటికాపరిని కొలిచెను. శిబి చక్రవర్తి తన మేని కండలు చెండి ఇచ్చెను. బలి చక్రవర్తి పాతాళమునకు నెట్టి వేయ బడెను. ధర్మరాజు తన సోదరులతో సర్వ సంపదలను బాసి కష్టములను భావించెను.

"అంగీకృతం, సుకృతినః, పరిపాల యన్తి"- సత్పురుషులు తాము గావిం చిన వాగ్దానములను పాలింతురని స్పష్ట మౌతూంది.

రచయిత(త్రు)లకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రికకు తమ రచనలు పంపే రచయిత(త్రు)లు ఈ క్రింది నియమాలు పాటించ వలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాం!!

- రచనలు కాగితానికి ఒక వైపునే వ్రాయాలి
- సాధ్యమైనంత వరకు స్పష్టంగా అర్థమయ్యేలా వ్రాయాలి.
- రచనతో పాటు ఆ రచన తమ స్వంతమే అని మరే పత్రికకు పంపలేదనీ హామీపత్రం జతపరచాలి.
- కలంపేరు వాడినప్పటికి రచయిత(త్రు)లు విధిగా తమ అసలు పేరు అడ్రసు తెలియపరచాలి.
- రచనలను తాము ఏ శీర్షికకు పంపుతున్నారో ఆ శీర్షికపేరు రచన మీద కవరు మీద వ్రాయాలి.
- రచనల పరిశీలనకు రెండు మూడు మాసాలు పట్టవచ్చు- ఈ లోపల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు వ్రాయుటం వలన ఉపయోగం వుండదు.
- రచన ప్రచురణకు అంగీకరిస్తే ఆ విషయం మేమే తెలియజేస్తాము.
- మన దేవాలయాలు శీర్షికకు రచనలు పంపేవారు తప్పని సరిగా నలుపు, తెలుపు ఫొటోలు జత చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ శీర్షికలో ఫొటోలు లేని రచనలను ప్రచురించటానికి సాధ్యపడదు.
- సంక్రాంతి, దీపావళి లాంటి పండగల సంచికలకు రచనలు పంపేవారు. కనీసం రెండు నెలలకు ముందుగా వారి రచనలు పంపవలసి ఉంటుంది.
- ప్రచురణార్థం కాని రచనలు త్రిప్పిపంపుటకు వారే తగిన స్టాంపులు అంటించిన స్వంత చిరునామాగల కవరు జత చేయవలసి ఉంటుంది.
- ప్రచురణకు చిత్రాలు, స్కెచ్‌లు పంపేవారు డ్రాయింగు, పేపరు మీద, ఇండియన్ ఇంక్‌తో వేసి పంపాలి.

సంపాదకులు
సప్తగిరి
తి.తి. దేవస్థానములు
తిరుపతి - 517 507

"యత స్సత్యం తతో ధర్మః
యతో ధర్మ స్తతో జయః"

ఎక్కడ సత్యమున్నదో అక్కడ ధర్మముం డును. ఎక్కడ ధర్మముండునో అక్కడనే విజయ ముండునని తెలియబడుతూంది.

శుక్రనీతి యీ విధంగా చెప్పబడింది.

"వారిజాక్షులందు వైవాహికములందు
ప్రాణవిత్త మానభంగమందు
చకిత గోకులాగ్ర జన్మ రక్షణమందు
బొంకవచ్చు నఘము పొంద దధిప!"

పై నుదహరించిన సందర్భాలలో అస త్యము పలికినను పాపము చెందదని చెప్ప బడింది.

సత్యమైనను అప్రియమైనచో పలుకరాద నియు ప్రియమైనను అసత్యము పలుకరాద నియు చెప్పబడుతూంది.

"సత్యేన ధార్య తే పృథ్వీ"

సత్యము వలననే యీ లోకము నడు చుచున్నదని గ్రహించవలెను.

"సత్యేశ మా భాం
సకలార్థ సిద్ధిః"

సత్యపద వర్తనము వలనను కష్టించి కృషి గావించుట వలనను సర్వ శుభములు సిద్ధించునని తెలియజేయబడుచున్నది.

"సర్వం సత్యే ప్రతిష్ఠితమ్"

ఈ లోకమున సమస్తమును సత్యము నందే ప్రతిష్ఠించబడి యున్నది.

కావున సర్వజనులును సత్యభాషణ మందు ప్రీతి కలిగి సర్వదా ఆచరించెదరి కోరుకుందాం.

కొలనుపాక సోమేశ్వరాలయం

ఆంధ్రదేశంలో శ్రీశైలశిఖరానికి ప్రశస్తి ఉన్నట్లే కొలనుపాకలోని సోమేశ్వరాలయంలో ఉన్న శివలింగాన్ని పూజిస్తే పునర్జన్మ ఉండదని ఈ ప్రాంతంలో ప్రతీతి. ఈ శివలింగంపై వేయిలింగాలు చెక్కబడి ఉండడం ఓ విశిష్టత. కొలనుపాకలో చాళుక్యుల కాలంలో ప్రాచుర్యంలో ఉన్న జైనం అంతరించి తరువాతి కాలంలో శైవం వ్యాప్తిలోకి వచ్చింది. జైన మతానుయాయులైన రాష్ట్రకూట మండలేశ్వరులకు, శైవమతానుయాయులైన చాళుక్య కాకతీయరాజులకు తరుచు యుద్ధాలు జరిగాయని, శైవులే విజయం సాధించి కొలనుపాకను బలమైన శైవకేంద్రంగా అభివృద్ధి పరచారని చరిత్ర చెబుతున్నది. కాకతీయుల కాలం నాటికి కొలనుపాక ప్రముఖ శైవమత స్థావరంగా వృద్ధి పొందింది.

నల్లగొండ జిల్లా ఆలేరుకు 5 కి.మీ.ల దూరంలోఉన్న కొలనుపాకలో స్వయంభూసోమేశ్వరుని ఆలయం కాకతీయుల శిల్ప కళారీతిని పుణికి పుచ్చుకున్నది. ప్రధానాలయానికి వెళ్ళేముందు ఎత్తైన ముఖద్వారం ఉంది. చుట్టూరా శిలా ప్రాకారం నిర్మింపబడింది. ఇందలి గర్భగుడిలో శ్రీ సోమేశ్వరస్వామివారు లింగాకారంలో వెలసి ఉన్నారు. ఈ లింగంనుండే జగద్గురువు రేణుకాచార్యులు - అవతరించి వీరశైవ ధర్మాన్ని నలుదెసలా వ్యాప్తి చేసినట్లు పురాణ కథ ప్రచారంలో ఉంది. ఈ ఆలయంలో చండికాంబ సమేతుడై సోమేశ్వరుడు లింగాకారంలో వేంచేసి ఉన్నాడు. సహస్రలింగ, రుద్రమునీశ్వర, కుమారస్వామి, వీరభద్ర, ఉగ్రగండ సోమేశ్వర, అంబిక, మల్లికార్జున, సిద్ధేశ్వర కాశీఅన్నపూర్ణావిశ్వేశ్వరుల ఆలయాలు దీనినానుకొని చుట్టూరా నెలకొని ఉన్నాయి. సప్తమాతృకలు, అష్ట భైరవులు, నవగ్రహాలు, దశవినాయకులు, ఏకాదశ రుద్రులు, ద్వాదశ నందీశ్వరులు, పంచాచార్య లింగములు, దీప స్తంభాలు, గోపురాలు, కోనేరులు - ఇవన్నీ సోమేశ్వరస్వామి ఆలయశోభను ఇనుమడింపజేస్తున్న మూర్తులు.

శ్రీ తిరునగరి శ్రీనివాస్

కాకతీయులకాలంలో కొలనుపాక ఒక నియుక్త మాండలికునిచే పరిపాలింపబడిందని,

ఆ సమయంలో గణపతిదేవచక్రవర్తి అతని సోదరి మైలాంబ ఈ సోమేశ్వరాలయంలో సహస్ర లింగేశ్వర ప్రతిష్ఠ చేసినారని శాసనాల వల్ల తెలుస్తున్నది. రుద్రమ దేవి కాలంలో కొలనుపాకను పాలించిన చాళుక్య ఇందుశేఖరుడు. తన లెంక పోతనాయకునితో కలిసి సోమేశ్వరునికి భూదానం చేసినట్లు మరోశాసనంలో చెక్కబడింది. చాళుక్యులు కాలాముఖశైవాన్ని స్వీకరించిన పిదప కొలనుపాకలో ఈ మతానికి విశేష ఆదరణ లభించింది. ఇక్కడ సోమేశ్వరుడు ప్రధాన దైవం. సోమేశ్వరునినే సోమనాథుడని వ్యవహరిస్తారు. ప్రధానాలయం చుట్టూ ఎన్నో శివలింగాలు దర్శనమిస్తాయి. ఈశాన పండితుడు, గోకర్ణరాశి పండితుడు, శ్రీ కంఠ పండితుడు, రామేశ్వర పండితుడు శైవ ప్రధానాచార్యులు సోమేశ్వరుల అర్చనా కార్యక్రమాలు నిర్వహించే వారని శాసనంలో ఉంది. వీరిలో చివరి గురువు శ్రీ రామేశ్వర పండి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

అభిషేక సేవలు

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారి ఆరు ఆలయాల్లో వారానికొకసారి జరిగే అభిషేక సమయంలో భక్తులు ఒక్కొక్కరు రు. 5-00లు టికెట్టు చెల్లించి అభిషేక దర్శనం చేసికొనవచ్చును.

1. శ్రీ వేదనారాయణస్వామి ఆలయం, నాగలాపురం.
2. శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం, నారాయణ వరం.
3. శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం, కార్వేటి నగరం.
4. శ్రీ ప్రసన్న వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం, అప్పలాయగుంట.
5. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం, మంగాపురం.
6. ఆలయ సముదాయం, ఋషీకేష్.

భక్తులు, యాత్రికులు ఈ విశేష సేవను దర్శించి కృతార్థులగుదురు గాక!

తి.తి. దేవస్థానములు, తిరుపతి.

తుడు శ్రీశైలమునకు చెందిన పర్వతావళికి చెందిన వాడు. అతడే కొలనుపాక సోమేశ్వర లింగాన్ని సేవించిన వారికి పునర్జన్మ ఉండదని ప్రబోధించి ప్రచారం కావించాడు. ఈ ఆలయంలోని శాసనాలు చరిత్ర పరిశోధకుల కెంతగానో ఉపకరించాయి. స్వర్గీయ ఆది రాజు వీరభద్రరావు 'తెలంగాణా శాసనములు' అనే గ్రంథంలోను, శ్రీ బి.ఎన్. శాస్త్రి 'నల్లగొండ జిల్లా సర్వస్వము' అనే పుస్తకంలోను వీని గూర్చి విపులంగా రాశారు. ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ పురావస్తుశాఖ వారి రక్షణలో ఈ శాసనాలు ఉన్నాయి. సోమేశ్వర స్వామి ఆలయాన్ని దర్శించే యాత్రికులు ఒక క్రమంలో అమర్చబడి ఉన్న ఈ శాసనాలను చూసి చదివేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. ఇందలి విగ్రహాలు, శిల్పాల వివరాలు తెలుపుతూ పురావస్తు శాఖవారు క్రింద తెలుగులో పరిచయాలతో కూడిన చిన్న బోర్డులను అమర్చారు. ఇంతటి ఆధ్యాత్మిక, చారిత్రక ప్రాధాన్యాన్ని సంతరించుకున్న సోమేశ్వరాలయంలో శ్రీ చండికాంబ సహిత సోమేశ్వర జగద్గురు రేణుకాచార్య లింగోద్భవ మూర్తి బ్రహ్మోత్సవ రథోత్సవాలు చైత్రబహుళ తదియ మొదలు పంచమి వరకు ప్రతిసంవత్సరం వైభవంగా జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణాలోని భక్తులు ముఖ్యంగా శైవులు తండోపతండాలుగా ఈ ఉత్సవాలలో పాల్గొనేందుకు తరలివస్తారు. చైత్ర బహుళ చవితి నాటిరాత్రి జరిగే రథోత్సవం కళ్ళారా చూస్తే జన్మ తరిస్తుందని ఆస్తికుల అచంచల విశ్వాసం. ఇంతటి మహత్తరమైన ప్రాచీనాలయ జీర్ణోద్ధరణ కోసం భక్తులు విరాళాల రూపంలో ముందుకు రావాలని దేవస్థాన కమిటీ విజ్ఞప్తి చేసింది. ఈ ఆలయ ఉద్ధరణకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కొలనుపాక ప్రజలు కోరుతున్నారు. చారిత్రకంగాను, ఆధ్యాత్మికంగాను ప్రాధాన్యత సంతరించుకున్న దీ సోమేశ్వరాలయం. నేటికీ భారతదేశంలోని చరిత్రకారులు, పరిశోధకులు, యాత్రికులు సంవత్సరం పొడవునా కొలనుపాకకు వచ్చి సోమేశ్వరాలయాన్ని దర్శిస్తుంటారు, చరిత్రను అధ్యయనం చేస్తుంటారు. *

పుష్కరిణి శుద్ధి

తిరుమల శ్రీవారి పుష్కరిణిని అధునాతన పద్ధతుల్లో శుద్ధిచేసేందుకు తి.తి.దేవస్థానం సన్నాహాలు ప్రారంభించింది. రోజు వేలాదిమంది భక్తులు స్నానం చేస్తున్నందున ఈ నీరు పరిశుభ్రంగా వుండేందుకు దేవస్థానం అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. ఈ కార్యక్రమము కోసం తి.తి.దేవస్థానం 27 లక్షల రూపాయలు కేటాయిచింది. నీరు పరిశుభ్రంచేసేందుకు 15 నుంచి 20 హార్స్ పవర్‌గల మోటార్లతో చెక్క బల్లలమాదిరిగా నీటిమీద తేలియాడే పరికరాలను ఉపయోగించబోతున్నారు. ఇవి నీటిలోనికి ఆక్సిజన్ పంపింగ్ చేస్తాయి. ఈ కార్యక్రమాన్ని దేవస్థానం ఉన్నతాధికారులు పర్యవేక్షిస్తారు.

తిరుమలలో దేవాదాయశాఖమంత్రి

రాష్ట్ర దేవాదాయశాఖమంత్రి శ్రీ కె. యానాది రెడ్డి జూన్ 25 శనివారం ఉదయం తిరుమలలో శ్రీవారిని దర్శించారు. వీరికి ఆలయ డిప్యూటి ఇ.ఓ. శ్రీ వాసుదేవన్, పేష్కార్ శ్రీమునిరత్నంనాయుడు స్వాగతం పలికారు. దర్శనానంతరం మంత్రి శ్రీవారి పోటు (వంటశాల) దర్శించారు.

కళను ప్రోత్సహిస్తాం జె.ఇ.ఓ

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో పని చేసే ఉద్యోగులు తమ విధులు తాము నిర్వహిస్తూనే నాటక కళపై ఉత్సాహం చూపడం ముదావహమని, ఉద్యోగ సంఘాలవారు పౌరాణిక నాటకాలు ప్రదర్శిస్తే అందుకు తి.తి. దేవస్థానం ప్రోత్సాహం వుంటుందని తి.తి.దేవస్థానముల సంయుక్త కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ సత్యనారాయణ తెలిపారు. జూలై 4 రాత్రి దేవస్థానం హెల్త్ వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ప్రదర్శింపబడిన 'శ్రీకృష్ణ శయ్యాగారం', 'సత్యహరిశ్చంద్ర' నాటికలను సంయుక్త కార్యనిర్వహణాధికారి దర్శించారు.

వార్తాలహరి

ధర్మకర్తల మండలి నిర్ణయాలు

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ధర్మకర్తల మండలి సమావేశం జూలై 28, 29, గురు, శుక్రవారాల్లో దేవస్థానం అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ. చెంగల్‌రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. ఆ సమయంలో వివరాలను జూలై 30 శనివారంనాడు అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ. చెంగల్‌రెడ్డి తిరుపతిలో విలేకరుల సమావేశంలో తెలిపారు.

* శ్రీవారి ఆర్జిత సేవల్లో ఉపయోగించే ప్రసాదాలను ఆలయంలోపల, ఇతర ప్రసాదాలను ఆలయం వెలుపల తయారుచేయాలని తాత్కాలికంగా నిర్ణయించారు.

* ప్రస్తుతం లడ్డులు తయారుచేస్తున్న మంటపం పడగొట్టి అందులోనికి వచ్చే సామాన్లను, స్తంభాలను ఉపయోగిస్తూ 70 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో పునర్నిర్మించాలని తీర్మానించారు.

* శ్రీరామానుజులవారి మేనమామ, గురువు అయిన తిరుమలనంబి విగ్రహాన్ని తిరుమలలో ప్రతిష్ఠించాలని తీర్మానించారు.

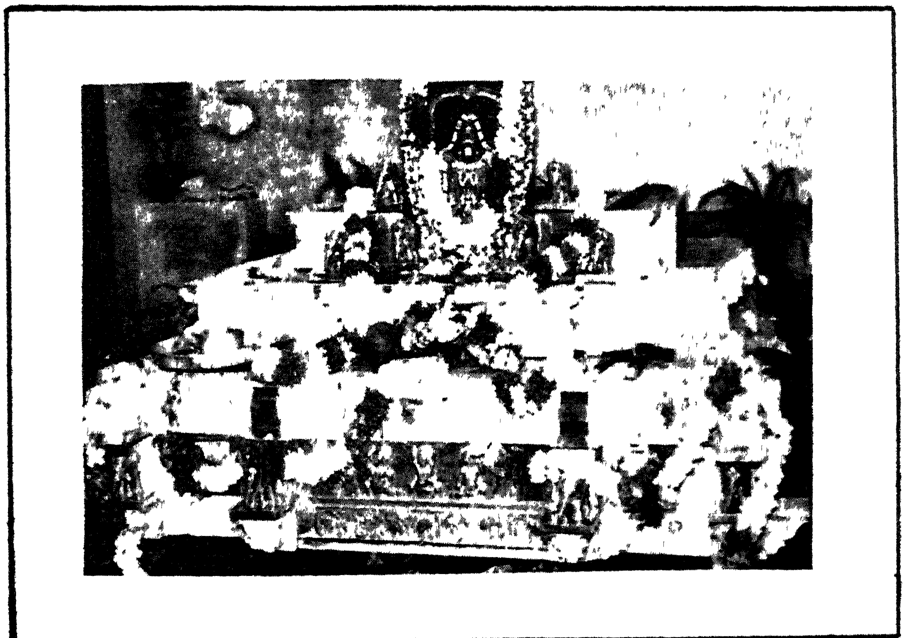
* శ్రీకాళహస్తిలో కన్నప్పకంటి ఆస్పత్రి వద్ద 10 గదులు, గుంటూరుజిల్లా మంగళగిరి, కృష్ణాజిల్లా వేదగిరిలో నాలుగేసి గదులు నిర్మించాలని తీర్మానించారు.

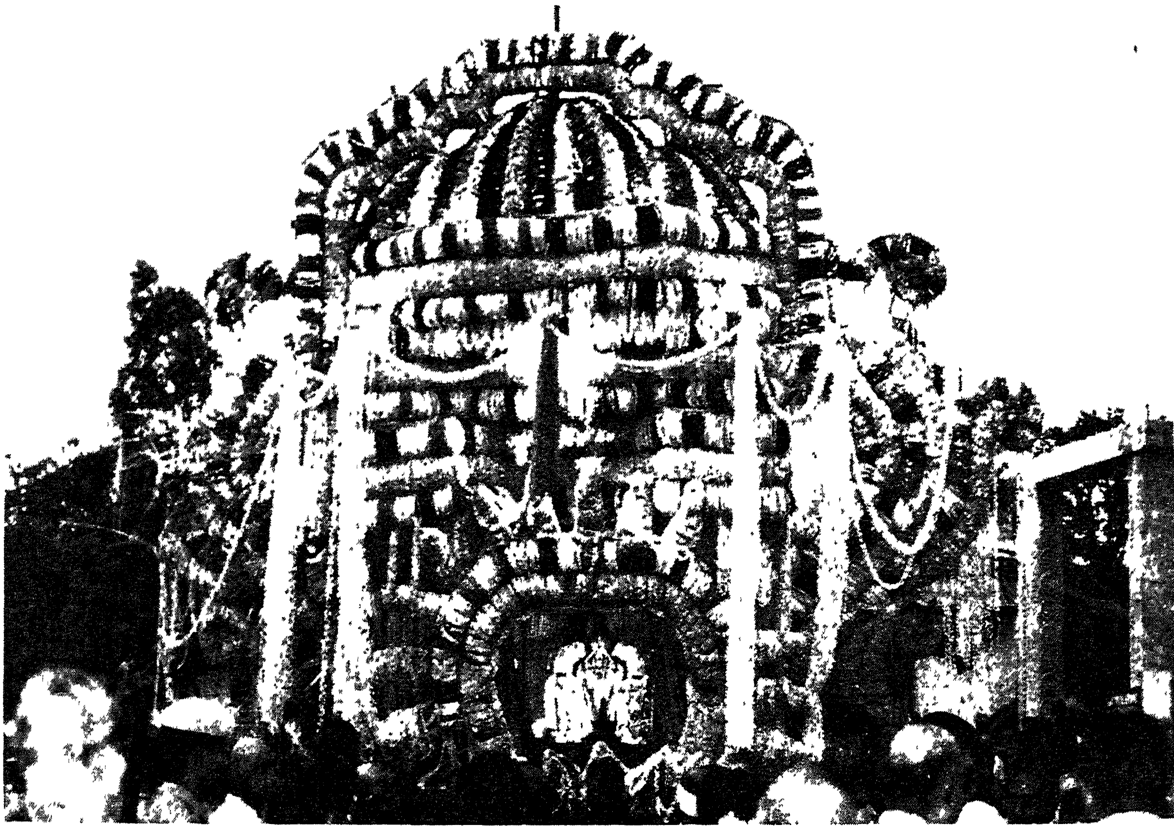
* దేవస్థానం ఆర్జితం వసతుల కల్పన, రిజర్వేషను తదితర వ్యవహారాలకు కంప్యూటర్లు ఉపయోగించాలని నిర్ణయించారు. 70 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో చేపడుతున్నారు.

హైడ్రాలిక్ బ్రేకులు

తిరుమలలో శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామివారికి తయారయిన బంగారు రథానికి హైడ్రాలిక్ బ్రేకులు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ హైడ్రాలిక్ బ్రేకులకు సుమారు రు 30,000లు. ఖర్చు అయింది. అంతేగాక ఈ బ్రేకులను ఓగించే చట్రానికి సుమారు 1.5 టన్నుల బరువు కలిగిన, కర్రతో తయారుచెయ్యబడి ఒక లక్ష రూపాయల ఖర్చు అయింది.

వీటిని హైదరాబాదులోని భారత హెవీ ఎలక్ట్రికల్ లిమిటెడ్ సంస్థ ఒక నెల సమయంలో నిర్మించింది. పై సంస్థ మేనేజరు. శ్రీ ఎం.ఎన్. మూర్తి, శ్రీ ఎ.పి. ప్రసాద్ ఇంజనీర్ శ్రీ ఎం. విఠల్‌రావు ఈ నిర్మాణాన్ని పర్యవేక్షించారు.

తిరుమల శ్రీవారికి పుష్పపల్లకి

94 జూలై 16 న దక్షిణాయన పుణ్య కాలంలో తిరుమల శ్రీస్వామివారికి ఆణి వార ఆస్థానం అత్యంత వైభవంగా జరిగింది. పూర్వం ఆరోజున శ్రీస్వామివారి వార్షిక లెక్కలు ప్రారంభమయ్యేవి. అందువల్ల శ్రీ స్వామివారికి ఆణివార ఆస్థానంలో, ఆదాయవ్యయాలు, ఉత్సవాలు, విశేషాలు విన్పింపబడ్డాయి. కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ డి.వి.ఎల్.ఎన్. మూర్తిగారికి, శ్రీమాన్ పెద్ద జియ్యంగారికి వారివారి మొహరుల తోనూ "లచ్చన" అనబడే దేవస్థానం ఓగాలగుత్తిని ఇచ్చి, శఠారి సత్కారాలు జరిగాయి.

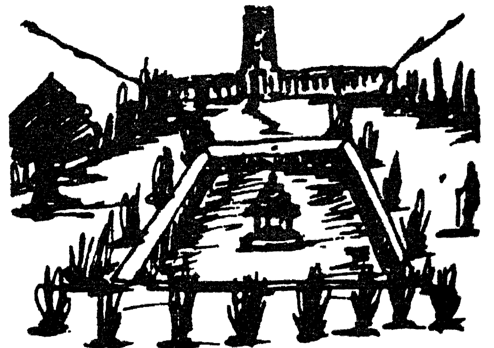
ఆ సాయంత్రం వైభవంగా తీర్చిదిద్దిన పుష్పపల్లకిలో శ్రీదేవి-భూదేవి సహిత శ్రీమలయప్ప స్వామివారికి తిరుమల పురవీధుల్లో ఊరేగింపు జరిగింది.

అన్నదానం హుండీ

తిరుమలలో భక్తులకు నిత్యాన్నదానం చేసే భవనంలో 94 జూలై 3 వ తేదీన హుండీని ఏర్పాటు చేశారు. యాత్రికులు, భక్తులు తామూ నిత్యాన్నదానంలో కొద్దో గొప్పో సమర్పించి పాలు పంచుకోవడానికి వీలుగా ఈ హుండీని ఏర్పాటుచేశారు. ఒక్కవారం రోజులలోనే ఈ హుండీద్వారా రు 29,270.15, ల మొత్తము వసూలు అయిందనీ, భక్తులు నిత్యాన్నదానానికని సమర్పించిన ఈమొత్తాన్ని నిత్యాన్నదాన మూలధనంగా చేర్చబడుతుందని నిత్యాన్నదాన ట్రస్టు కార్యదర్శి, డిప్యూటి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ పట్టాభిరామిరెడ్డి తెలియజేశారు.

సహస్రకుండ మహాయజ్ఞం

తిరుమల పుణ్యక్షేత్రంలోని గోగర్భం తీర్థం సమీపంలో 94 అక్టోబరు 14 నుండి 28 వరకు 15 రోజులపాటు "శ్రీవిశ్వశాంతి సహస్రకుండాత్మక శ్రీవిష్ణు మహాయాగం" నిర్వహించనున్నట్లు శ్రీశ్రీశ్రీ త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ చిన జీయరుస్వామివారు తెలియజేశారు. 94 జూలై 22 వ తేదీనుండి తిరుపతిలో చాతుర్మాస్య దీక్షలో వున్న శ్రీ చిన జీయరుస్వామివారు, జూలై 27 నుండి దేవస్థానం ధర్మప్రచారపరిషత్ ఆధ్వర్యంలో, తిరుపతి అన్నమాచార్య కళామందిరంలో ప్రతి రోజు సాయంత్రం "శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ పారాయణ - గీతాప్రవచనం" ధార్మిక కార్యక్రమాల్ని నిర్వహిస్తూ వున్నారు. తిరుమలలో జరుపనున్న ఈ మహాయజ్ఞానికి యజ్ఞభూమి సిద్ధమౌతున్నదని, లోకశాంతికై చేయబడే ఈమహాత్కార్యంలో అందరూ పాల్గొనవల సిందని శ్రీశ్రీశ్రీ చినజీయరుస్వామి తెలియజేశారు.

Published on behalf of T T Devasthanams by N.S. Ramamurthy, M.A., Editor-Incharge and
Printed at T.T.D. Press, by M. Vijayakumar Reddy, Manager, T.T.D. Press, Tirupati - 517 507

